



ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2017. április



Takács Gábor fotói

TARTALOM

Kitüntetések, elismerések

Házi TDK Konferencia

„A betegség helyett az egészséget tartjuk a fókuszban” (beszélgetés dr. Varga Józseffel, az Egészségpszichológiai Konzultációs Szolgálat vezetőjével – Schweier Rita)

Egyetemi szintre vinné a sikert az orvostudományi kar vezetője (Nógrádi László, Új Dunántúli Napló)

Doktori Oklevéltadó Ünnepe

A pécsi Környey Alapítvány emlékülése (Kopa János)

Kézikönyv a személyiségzavarokról (interjú Tényi Tamás professzorral, a könyv szerkesztőjével – Schweier Rita)

A huszonhetedik Pilszanovich Imre Emlékkülés (Pintér András)

Nagy siker volt a Teddy Maci Kórház (Somoskői Zita)

Kiss Tamás irodalmi összeállítása

Nő- és Gyermekgyógyászat (1864) (Gracza Tünde)

Nemzetközi Est – 2017 (Berta Anikó)

FIGYEK – 2017 (Kövér Anna)

Férfinap a POTE-n (Seress László)

650 palack bort ajándékozott karunknak a Belvárdgyulai Mezőgazdasági Zrt. (Schweier Rita)

„Prevention Day” (Berta Anikó)

VI. Orosz-európai Mellkassebészeti Szimpózium (Molnár F. Tamás)

Hogyan készülnek a Mecsek teák? (Bencsik Timea)

Gyakorlatorientált oktatás bevezetése a Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikán (Női László Gergely)

Magyar Ápolók Napja – 2017 (Könyvesné Sarkadi Margit)

International Visitor Leadership Program (Orsós Zsuzsanna)

„Gyógyszerészet, gyógyszerellátás kulcskérdései” (a Gyógyszerészeti Intézet munkatársainak beszámolója)

Interjú Mihai Razvan Ungureanuval, a Pécsi Tudományegyetem díszdoktorával (Schweier Rita)

Megjelent a PACAP kézikönyv (szerk.: Reglődi Dóra, Tamás Andrea) – Schweier Rita

Recenzió: GI Mucosal Damage and Protection (szerk.: Mózsik Gyula, Szabó Imre) – Altorjay István

Röviden: kórházi gyógyszereszek kongresszusa; endoszkópos melléküreg- és koponyabázis-sebészeti kurzus; koszorúzás a Grastyán konferencián; AO báziskurzus stb.

Írók, költők betegségről, orvoslásról, halálról (Barthó Loránd összeállítása)

Intézeti, klinikai hírek; Sajtószemle



A címlapon és a hátsó borítón Takács Gábor, középen Tám László fotói.

Forrás: www.aok.pte.hu

Széchenyi-díjat kapott dr. Dóczi Tamás idegsebész professzor

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Idegsebészeti Klinikájának egyetemi tanára számára magas színvonalon, lelkiismeretesen végzett sebészorvosi tevékenysége mellett az idegsebészeti betegségek gyógyítása, az agyi térfogatszabályozás és az agyödéma kutatásában elért kiemelkedő eredményei, valamint a modellértékű pécsi idegsebészeti centrum és klinikai idegtudományi képalkotó konzorcium megalapítása és vezetése során folytatott meghatározó és eredményes munkája elismeréseként ítelték oda a legrangosabb magyar állami tudományos kitüntetést.

A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja több mint harminchét éves orvosi pályájának meghatározó állomásait felelevenítve arról beszélt, hogy elsősorban az intellektuális kihívás miatt választotta az idegsebészti hivatást, hiszen az idegrendszer a legkomplikáltabb emberi szervrendszer.

Dr. Dóczi Tamás Péter, aki 1989 és 1991 között a zürichi egyetemi kórház főorvosa volt, úgy fogalmazott: bár Svájcban nyitva állt előtte a karrier, mégis azt választotta, hogy hazatér, és 1991-től a pécsi Idegsebészeti Klinika igazgatója lett. Vélekedése szerint a Széchenyi-díj ennek a döntésének az elismerése is.

A szorgalom és a betegekkel szembeni becsületesség fontosságát hangsúlyozva az orvosprofesszor azt mondta: évente mintegy 300-350 operációt végez, és egyetemi tanárként hetente egy ambuláns napot is tart.

„Ha valaki eljut egy szintre a szakmájában, akkor az ez idő alatt megszerzett tudást kötelező megosztania” – fogalmazott, hozzátéve: klinikai vezetőként igyekezett minden kollégájában azokat a tulajdonságokat keresni, hogy mitől lesznek jó és tehetséges orvosok.

Szakterületéről szólva elmondta, hogy az agyi térfogatszabályozás esetében kutatócsoportjaival elsősorban bizonyos hormonális szabályozásokkal, azoknak a modern mágneses magrezonanciás technikákkal való mérésével és a gyógyítás érdekében történő alkalmazásával foglalkozott.

A Magyar Gerincgyógyászati Társaság elnöki tisztségét is betöltő orvosprofesszor felidézte, hogy a pécsi Neurológiai és Idegsebészeti Klinika a kétezres évek közepén közösen kialakított – modellértékűnek szánt – Idegtudományi Klinikai Centrumának keretében a két külön szervezeti egység szakembereiből hoztak létre „funkcionálisan együttműködő csoportokat” a betegek minél hatékonyabb kezelése érdekében.

További szakmai tervei között említette a már kialakult klinikai kutatási struktúrák további sikeres működtetését, amelyet egy, a közelmúltban elnyert öt éves MTA-pályázat is segít. Ennek keretében a Pécsi Diagnosztikai Centrum szakembergárdája nyolc fővel tud bővülni a jövőben.

Kitüntetéséhez szeretettel gratulálunk!

(Lásd még: Sajtószemle, 48. oldal)



Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Bogár Lajos.

Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor, Ludány Andrea. Szerkesztőségi munkatárs: Kiss Tamás.

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295.

Nyomtatva a PTE ÁOK Nyomdája

EGYETEMÜNK KITÜNTETETTJEI – 2017. MÁRCIUS 15.

Széchenyi-díj: *Dóczi Tamás Péter*, idegsebész, a PTE Idegsebészeti Klinikájának egyetemi tanára

Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat: *Bachmann Bálint*, a PTE Műszaki és Informatikai Karának dékánja, *Mangel László Csaba*, orvos, a Magyar Onkológusok Társaságának elnöke, a PTE Onkoterápiás Intézetének igazgatója

Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat: *Heidl György*, a PTE, BTK egyetemi docense

Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat: *Nagy Lajos*, orvos, a PTE, Általános Orvostudományi Kar Alapellátási Intézetének egyetemi tanára, *Thomka Beáta*, Széchenyi- és József Attila-díjas irodalomtörténész, *dr. Béli Gábor*, a PTE, Állam- és Jogtudományi Kar tanszékvezető egyetemi docense

Magyarország érdemes művésze: *Kocsár Balázs*, a PTE tanszékvezető tanára.

Kitüntetést vehetett át dr. Nagy Lajos professzor, dr. Mangel László professzor

A haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett tevékenysége elismeréseként a Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat kitüntetését kapta dr. Nagy Lajos professzor, a Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar Alapellátási Intézetének egyetemi tanára.

Kiemelkedő színvonalú munkájáért a Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetésében részesült dr. Mangel László Csaba, a Magyar Onkológusok Társaságának elnöke, a Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar és Klinikai Központ Onkoterápiás Intézetének igazgatója, egyetemi docense.

Az elismerésekhez szeretettel gratulálunk!



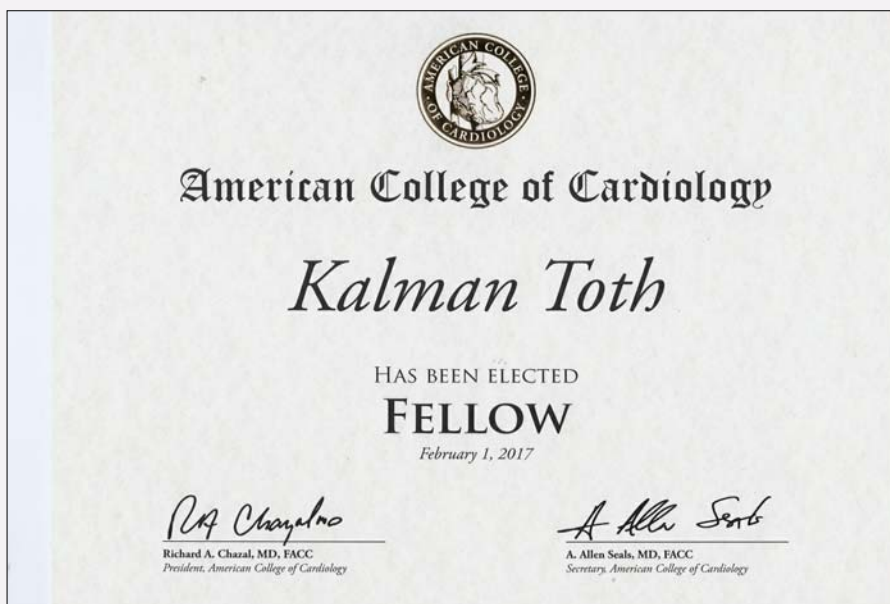
Dr. Mangel László



Dr. Nagy Lajos

Először avattak pécsi kardiológust az Amerikai Kardiológiai Kollégium (ACC) tagjává (FACC)

2017. március 17-19. között tartották Washingtonban (USA) az Amerikai Kardiológiai Kollégium 66. éves konferenciáját, melynek keretében dr. Tóth Kálmán egyetemi tanárt, a Magyar Kardiológusok Társasága elnökét ünnepélyes keretek között az ACC tagjává avatták. Korábban ilyen kitüntetésben pécsi kardiológus még nem részesült.



A Házi TDK Konferencia résztvevői és előadásai – 2017

Élettan, Kórélettan / Physiology, Pathophysiology

Dusa Daniella Anna (Élettani Intézet): A ventralis pallidum D2 dopamin receptorok gátlásának összetett magatartási hatásai. Témavezetők: dr. Péczely László Zoltán egyetemi adjunktus, dr. Ollmann Tamás egyetemi tanársegéd, dr. Lénárd László egyetemi tanár.

Fittler Katalin (Élettani Intézet): Az amygdala centrális magjába injektált oxytocin hatásának vizsgálata Morris-féle úsztatósi tesztben és új tárgy felismerési tesztben. Témavezető: dr. László Kristóf egyetemi adjunktus.

Ihárosi Gergő, Oroszlány László: (Szívgyógyászati Klinika): Apela: az embrionális szívfejlődés kulcs szabályozó peptidjének jellemzése felnőtt emlősszívben. Témavezetők: dr. Szokodi István egyetemi docens, dr. Skoumal Réka.

Khidhir Nóra, Kéringér Patrik (Transzlációs Medicina Intézet): A mesterséges édesítőszer energetikai hatásainak vizsgálata patkányokban. Témavezető: dr. Garami András egyetemi docens.

Kántás Boglárka: (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet): Szomatosztatin 4 receptor agonisták vizsgálata neuropátiás fájdalom, szorongás és depresszió-szerű viselkedés egérmodelljeiben. Témavezető: dr. Helyes Zsuzsanna egyetemi tanár, dr. Borbély Éva egyetemi adjunktus, dr. Hunyady Ágnes PhD-hallgató.

Komlódi Rita (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet): A Tranziens Receptor Potenciál 1 receptorok gyulladáscsökkentő hatása imiquimod által kiváltott pszoriázis-szerű egérmodellben. Témavezető: dr. Kemény Ágnes egyetemi adjunktus.

Kéringér Patrik, Khidhir Nóra (Transzlációs Medicina Intézet): A neurokinin-1 receptor LPS-indukálta lázban betöltött szerepének vizsgálata KO egerekben. Témavezető: dr. Garami András egyetemi docens.

Ottóffy Máté (Transzlációs Medicina Intézet): Az enterális táplálás előnyös súlyos, enyhe és közepes súlyos akut pancreatitisben is. Meta-analízis. Témavezetők: dr. Hegyi Péter egyetemi tanár, dr. Márta Katalin PhD-hallgató.

Kardiológia / Cardiology

Tornyos Dániel (Szívgyógyászati Klinika): A transradiális és a transfemorális katéterezési technika összehasonlítása a halálozás és az alkalmazott transzfúzió szempontjából a Nemzeti Infarktus Regiszter segítségével. Témavezető: dr. Komócsi András egyetemi tanár.

Vértes Vivien (Szívgyógyászati Klinika): A galectin-3 szérumszintje korrelál a bal kamrai globális longitudinális strain értékekkel systemás sclerosisban. Témavezető: dr. Faludi Réka egyetemi adjunktus.

Vilmányi Gábor (Szívgyógyászati Klinika): A bal kamrai relaxáció a túlélés független prediktora hypertrophiás cardiomyopathiában. Témavezető: dr. Faludi Réka egyetemi adjunktus.

Szebényi Dóra (Szívgyógyászati Klinika): Sebészi koronária-revaszkularizációt követően észlelt falmozgászavarok echokardiográfiás követése. Témavezető: dr. Goják Ilona klinikai főorvos.

Szabó Dorottya Kata (I. sz. Belgyógyászati Klinika): A ventrikuláris antiaritmias hatékonysága posztoperatív pitvarfibrillációban. Kísérlet nemzetközi tanulmányokon alapuló metaanalízisre. Témavezető: dr. Czopf László egyetemi docens.

Strenner Maja (Szívgyógyászati Klinika): A bal pitvari stiffness meghatározói systemás sclerosisban. Témavezetők: dr. Faludi Réka egyetemi adjunktus, dr. Porpáczy Adél rezidens orvos.

Schönfeld Kristóf (Szívgyógyászati Klinika): Akut miokardiális infarktus mortalitás csökkentése sertés modellben magnézium-szulfát kezeléssel. Témavezetők: dr. Horváth Iván egyetemi docens, dr. Szokodi István egyetemi docens, dr. Ferdinandy Péter egyetemi tanár.

Porcsa Lili Klára (Szívgyógyászati Klinika): Terhelés indukálta pulmonális hipertónia autoimmun kórképekben: nyugalmi PAH-t megelőző állapot? Témavezetők: dr. Faludi Réka egyetemi adjunktus, dr. Komócsi András egyetemi tanár.

Bastian Wobbe (I. sz. Belgyógyászati Klinika): Comparison of ultrafiltration versus diuretic therapy in patients hospitalized for acute decompensated heart failure – A meta-analysis. Témavezetők: dr. Czopf László associate professor, dr. Hegyi Péter full professor, Borbásné dr. Farkas Kornélia senior lecturer.

Molnár Fanni (Szívgyógyászati Klinika): A jobb pitvari stiffness meghatározója a betegek funkcionális kapacitásának systemás sclerosisban. Témavezető: dr. Nógrádi Ágnes klinikai szakorvos, dr. Faludi Réka egyetemi adjunktus.

Patológia, Patomorfológia, Morfológia, Anatómia I. / Pathology, Pathomorphology, Morphology, Anatomy I.

Ábel József, Antal Veronika (Anatómiai Intézet): A PACAP hatásának vizsgálata diabéteszes neuropátiában: perifériás idegek funkcionális és ultrastrukturális elemzése. Témavezetők: dr. Reglődi Dóra egyetemi tanár, dr. Pál Endre egyetemi docens, dr. Bánki Eszter Márta.

Ujvári Balázs (Anatómiai Intézet): A ventrális tegmentális area funkcionális és morfológiai vizsgálata a depresszió három találat elmélet egérmodelljében. Témavezető: dr. Gaszner Balázs egyetemi docens.

Gábris Fanni (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet): Az $\alpha 4\beta 7+$ nyirokszövet indukáló sejtek MADCAM-1 hiányában is képesek nyirokcsomók fejlődését előidézni. Témavezetők: dr. Kellermayer Zoltán rezidens orvos, dr. Balogh Péter egyetemi tanár.

Kővári Petra (PTE, TTK, Biológia Intézet): Az endogén PACAP szerepe endotoxin-indukálta retinális károsodásban. Témavezetők: Váczy Alexandra egyetemi tanársegéd, dr. Atlasz Tamás egyetemi docens.

Sparks Jason (Anatómiai Intézet): Szisztémás amyloid lerakódás vizsgálata különböző korcsoportú vad típusú és PACAP génhányos egerekben. Témavezetők: dr. Reglődi Dóra egyetemi tanár, dr. Jüngling Adél egyetemi tanársegéd.

Vastag Fanni (Urológiai Klinika): A papillaris vesetumorki alakulása és diagnózisa. Témavezető: dr. Kovács Gyula tudományos főmunkatárs.

Vékony Zsófia (Biofizikai Intézet): A miozin 16 ankyrin domén

szerepe a motor funkció szabályozásában. Témavezető: dr. Kengyel András egyetemi tanársegéd.

Kísérletes Sebészet / Experimental Surgery

Bálint Alexandra (Szívgyógyászati Klinika): Új lehetőségek az aortabillentyű sebészetben. Témavezető: dr. Pintér Tünde egyetemi adjunktus.

Judey Aloysious (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet): Reduction in reperfusion induced oxidative stress and evoked inflammatory response by controlled reperfusion in experimental aortic clamping animal model. Témavezető: dr. Gábor Jancsó associate professor.

Krit Taneja (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet): Effect of post-conditioning on reperfusion injury after abdominal aortic clamping in rats. Témavezető: dr. Jancsó Gabor egyetemi docens.

Németh Franciska, Trojnar Zoltán (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet): Trimetazidin szerepe az iszkémia-reperfúziós károsodások csökkentésében, patkány bőrlebenyek esetén. Témavezetők: dr. Petrovics Laura PhD-hallgató, dr. Jancsó Gábor egyetemi docens.

Szabó Dorottya (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet): Az endogén antioxidáns glutation S-transzferáz gátló etakrinsav hatása az iszkémia-reperfúziós károsodásokra alsó végtagi akut iszkémia patkánymodellben. Témavezetők: dr. Nagy Tibor egyetemi adjunktus, dr. Jancsó Gábor egyetemi docens.

Gedei Alexandra (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet): Anasztomózis minőség vizsgálata szoftveres végeelem-analízis segítségével. Témavezetők: dr. Varga Péter egyetemi tanársegéd, dr. Gasz Balázs szakorvos.

Kolat Nóra (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika): Tracheomalacia megoldásának rekonstrukciós lehetőségei – 3D tervezés, kísérletes állatmodell. Témavezetők: dr. Takács Ildikó egyetemi adjunktus, dr. Lujber László egyetemi docens.

Molekuláris Sejtbiológia, Genetika, Biokémia / Molecular Cell Biology, Genetics, Biochemistry

Buchholz, Markus (Orvosi Biológiai Intézet): The role of TrkA and p75NTR receptors in the regulation of apoptosis induced by nitric oxide. Témavezető: dr. Bátor Judit senior lecturer.

Pasitka Jonatán (Biofizikai Intézet): Fotoliáz mutánsok vizsgálata ultragyors lézeres spektroszkópiai módszerekkel. Témavezetők: dr. Lukács András egyetemi docens, dr. Grama László egyetemi docens.

Riedling Tamás (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika): Mikro-RNS expressziós profil változások meso- és hypopharynx carcinomákban. Témavezetők: dr. Gombos Katalin egyetemi tanársegéd, dr. Szanyi István egyetemi adjunktus.

Takács Amanda (Orvosi Genetikai Intézet): Y kromoszóma mikrodeléciók vizsgálata infertilitásban. Témavezetők: dr. Czákó Márta egyetemi adjunktus, Erdélyi Anna laboratóriumi asszisztens.

Vincze Veronika (Gyógyszerészeti Biotechnológia Tanszék): Development of a Wnt5a ELISA assay to assess the tendency to pulmonary hemorrhage in NSCLC sufferers in

the future. Témavezető: dr. Pongrácz E. Judit egyetemi tanár.

Agócs-Laboda Ágnes (PTE TTK, Biológia Intézet, Állatszervezetani és Fejlődésbiológiai Tanszék): Nitrogén-monoxid hatásának vizsgálata PC12 és HeLa sejtekben. Témavezető: Varga Judit egyetemi tanársegéd.

Czétány Péter (Anatómiai Intézet): A hypophysis adenilát cikláz aktiváló polipeptid (PACAP) hatása humán bélepitheium sejtek túlélésére oxidatív stressz esetén. Témavezetők: dr. Horváth Gabriella egyetemi adjunktus, dr. Opper Balázs egyetemi adjunktus.

Sóti András László, Ritz Roxána (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet): A rezveratrol hatásai a szívizom-mitochondriumokra jobb szívfél elégtelenségben. Témavezetők: dr. Kovács Krisztina egyetemi docens, dr. Kiss Tamás egyetemi tanársegéd.

Sebészet / Surgery

Bölcsöldi T. Barbara (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika): Endoszkópos fülsebészet. Témavezető: dr. Szanyi István egyetemi adjunktus.

Dávidovics Kata (Gyermekgyógyászati Klinika): Csecsemőkorban végzett laparoscopos pyloromyotomiával szerzett tapasztalataink. Témavezető: dr. Vajda Péter egyetemi docens.

Pasitka Jonatán (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika): A hypophysis endoszkópos sebészete. Témavezető: dr. Piski Zalan egyetemi tanársegéd, dr. Gerlinger Imre egyetemi tanár.

Zsoldos Gréta (Gyermekgyógyászati Klinika): Gyermekkori egyoldali szimptomatikus lágyéksérvénél szükséges-e a kétoldali feltárás? – hosszútávú retrospektív vizsgálat. Témavezetők: Dr. Lukács András egyetemi docens, dr. Grama László egyetemi docens.

Varga Rita (Gyermekgyógyászati Klinika): A gyermekkori distalis harmadi alkartörés operatív kezelésének lehetőségei és ezek eredményességeinek vizsgálata. Témavezetők: dr. Józsa Gergő egyetemi tanársegéd, dr. Juhász Zsolt egyetemi adjunktus.

David Törnquist (Urológiai Klinika): Robot-assisted compared to open radical retropubic prostatectomy: oncological and functional results. Témavezető: dr. Tamás Beöthe senior lecturer.

Aneszteziológia és Intenzív Terápia, Radiológia, Ortopédia, Traumatológia / Anaesthesiology and Intensive Care, Radiology, Orthopedics, Traumatology

Britt Iren Haukeland Eidem (Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika): Long-term outcome of shoulder hemiarthroplasty following comminuted proximal humerus fractures. Témavezető: dr. László Nót assistant professor.

Rozanovic Martin (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet): A leukocita antiszedimentációs ráta (LAR) szerepe intenzív terápiás ellátást igénylő égett betegekben. Témavezetők: dr. Loibl Csaba egyetemi tanársegéd, dr. Csontos Csaba egyetemi docens.

Környei Bálint Soma (Idegsebészeti Klinika): A traumás diffúz axonkárosodás közvetett radiológiai jelei és a fehérállomány tényleges állapota közti összefüggések vizsgálata

modern MRI módszerekkel. Témavezetők: dr. Tóth Arnold PhD-hallgató, dr. Schwarcz Attila egyetemi docens.

Kerekes Kamilla, József Kristóf (Ortopédiai Klinika): Alternatív csontkormérési lehetőségek vizsgálata idiopátiás scoliosis műtéti időzítésének meghatározásához. Témavezető: dr. Tunyogi Csapó Miklós egyetemi adjunktus, dr. Schlégl Ádám rezidens orvos.

Niklai Bálint, József Kristóf (Ortopédiai Klinika): Az alsó végtag csontos anatómiájának vizsgálata adolescens idiopátiás scoliosisban szenvedő betegeknél. Témavezetők: dr. Tunyogi Csapó Miklós egyetemi adjunktus, dr. Schlégl Ádám rezidens orvos.

József Kristóf, Niklai Bálint (Ortopédiai Klinika): Az alsó végtag biomechanikai paramétereinek összefüggése a coronalis balansz mértékével serdülőkori idiopátiás scoliosisban. Témavezetők: dr. Tunyogi Csapó Miklós egyetemi adjunktus, dr. Schlégl Ádám rezidens orvos.

Takács Barbara, Kovács Edina (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet): Perifériás idegblokkád szerepe a posztoperatív fájdalom és stresszválasz csökkentésében traumás betegeknél. Témavezető: dr. Almási Róbert Gyula egyetemi adjunktus.

Kiss Gabriella (Gyermekgyógyászati Klinika): Koponyasérülések gyermekkorban. Témavezető: dr. Rózsai Barnabás egyetemi adjunktus.

Gyógyszerésztudományok / Pharmaceutical Sciences

Gödér Beatrix (Gyógyszerhatástani Tanszék): Zearalenon, α -zearalenol és β -zearalenol kölcsönhatásainak vizsgálata albuminnal. Témavezető: dr. Poór Miklós egyetemi tanársegéd.

Fatemeh Kenari (Gyógyszerészi Kémiai Intézet): Study on interaction of reduced glutathione (GSH) with cyclic Chalcone analogues. Témavezető: dr. Perjési Pál egyetemi tanár.

Gáspár Beáta (Gyógyszerészi Kémiai Intézet): Szintetikus kurkuminoid származékok tervezése és előállítása, antiproliferatív hatásuk szerkezeti összehasonlítása. Témavezető: dr. Huber Imre egyetemi docens.

Horváth Adrienn (Farmakognóziás Intézet): A teakészítés különböző paramétereinek hatása monoteák hatóanyag-tartalmára. Témavezetők: dr. Horváth Györgyi egyetemi docens, dr. Bencsik Tímea egyetemi adjunktus.

Jasdeep Grewal (Gyógyszerészi Kémiai Intézet): Characterisation of some oxidated fatty acid derivatives from the liver of a diabetic rat. Témavezetők: dr. Pál Perjési full professor, dr. Attila Almási associate professor.

Kovács András (Gyógyszerhatástani Tanszék): Natív és kémiai-módosított β -ciklodextrinek hatása az α - és β -zearalenol fluoreszcenciájára. Témavezető: dr. Poór Miklós egyetemi tanársegéd.

Kulcsár Klaudia (Gyógyszerészi Kémiai Intézet): Kalkonok és gyűrűs kalkon analógok glutationnal lejátszódó konjugációs reakcióinak vizsgálata. Témavezető: dr. Perjési Pál egyetemi tanár.

Szabó Anett (Gyógyszerészi Kémiai Intézet): Az ibuprofén oxidatív metabolitjainak és felszívódásának vizsgálata az epében és a vékonybél-perifúziójában. Témavezetők: dr. Perjési Pál egyetemi tanár, Dr. Almási Attila egyetemi adjunktus.

Boda Gabriella (Gyógyszerhatástani Tanszék): Quercetin és metabolitjainak kölcsönhatása warfarinnal: leszorítás albu-

minről és CYP2C9 enzimre gyakorolt hatásuk. Témavezető: dr. Poór Miklós egyetemi tanársegéd.

Fogorvostudományok / Dentistry

Cser Annamária (Fogászati és Szájsebészeti Klinika): A periodontális ligament sejtek O-Glikozilációs fehérje módosulásainak vizsgálata nyomóerő hatására. Témavezetők: dr. Frank Dorottya egyetemi adjunktus, dr. Nagy Tamás egyetemi adjunktus.

Fodor Fruzsina (Fogászati és Szájsebészeti Klinika): Funkcionális orofaciális terápia a fogszabályozásban. Témavezetők: dr. Frank Dorottya egyetemi adjunktus, Baracs Gabriella logopédus, gyógypedagógiai tanár.

Pintér Zsófia (Fogászati és Szájsebészeti Klinika): Helyviszonykiértékeléshez szükséges predikációs módszerek megbízhatóságának vizsgálata vegyes fogazatban. Témavezető: dr. Frank Dorottya egyetemi adjunktus.

Rill Leila Anna (Fogászati és Szájsebészeti Klinika): Az alsó bölcsességfogak hatása a canalis mandibulae átmérőjének változásaira. Témavezetők: dr. Szalma József egyetemi adjunktus, dr. Gurdán Zsuzsanna egyetemi tanársegéd.

Hanzsér Zita (Fogászati és Szájsebészeti Klinika): Preparált fogak összetérésének megítélése fogorvostanhallgatók és fogorvosok körében. Témavezető: dr. Radnai Márta egyetemi tanár.

Meszariics Réka (Fogászati és Szájsebészeti Klinika): Metszőfogak direkt kompozit töméseinek retrospektív vizsgálata. Témavezető: dr. Lempel Edina egyetemi adjunktus.

Konzervatív Klinikai Orvostudományok / Conservative Clinical Sciences

Preis Zsolt (Bioanalitikai Intézet): Vizeletszteroid-profilok vizsgálata granulózasejtes petefészek daganatnál. Témavezető: dr. Bufa Anita egyetemi adjunktus.

Szakács Zsolt (Transzlációs Medicina Intézet): Vékonybél-nyálkahártya-gyógyulás vizsgálata gluténmentes diétát tartó cöliákias gyermekekben és felnőttekben: meta-analízis. Témavezetők: dr. Balaskó Márta egyetemi docens, dr. Bajor Judit klinikai főorvos.

Fekete Ádám Antal (Onkoterápiás Intézet): Tüdő-adenocarcinoma-sejtvonalon végzett sugárérzékenyítés PARP-inhibitorral. Témavezetők: dr. Boronkai Árpád egyetemi docens, dr. Jávor-Hocsák Enikő egyetemi adjunktus.

Kovács Dániel, Gábris Boglárka (Reumatológiai és Immunológiai Klinika): Klinikai jellemzők vizsgálata Buschke-féle scleroedema betegségben. Témavezető: dr. Varjú Cecília egyetemi docens.

Szijártó Anita, Kalács Krisztina Ildikó (Bioanalitikai Intézet): Savoldékony szérumfehérjék vizsgálata szisztémás gyulladásos kórképekben. Témavezetők: dr. Makszin Lilla egyetemi tanársegéd, dr. Ludány Andrea emerita professzor, dr. Kőszegi Tamás egyetemi tanár, dr. Kustán Péter PhD-hallgató.

Kenesei Zsófia (Reumatológiai és Immunológiai Klinika): A myositis-specifikus antitestek jelenléte és a klinikai tünetek közötti kapcsolat vizsgálata 86 szövettanilag igazolt gyulladásos myopathiás betegnél. Témavezető: dr. Varjú Cecília egyetemi docens.

Hamarics Zsófia (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Inté-

zet). A humán parechovírusok klinikai jelentősége súlyos újszülött- és csecsemőkori fertőzésekben. Témavezetők: dr. Reuter Gábor egyetemi docens, Boros Ákos Baranya Megyei Kormányhivatal, Regionális Virologiai Laboratórium.

Stadler Vivien (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika): Autoimmun betegséggel szövődött terhességek kimenetele a PTE, KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján 2010 és 2016 között. Témavezetők: dr. Gomány Zsuzsa egyetemi tanársegéd, dr. Veszprémi Béla egyetemi docens.

Bioinformatika, Orvosi Képpalkotás / Bioinformatics, Medical Imaging

Vajda Péter (Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár): Miként alkalmazhatóak az egészségügyi mobilalkalmazások a hamis gyógyszerek felismerésére? Témavezetők: dr. Botz Lajos egyetemi tanár, dr. Fittler András egyetemi adjunktus.

Czétány Péter (Urológiai Klinika): Parciális nephrectomia gyakorló modell pelvitraînerhez. Témavezetők: dr. Sarlós Donát Péter központi gyakornok, dr. Pusztai Csaba klinikai főorvos.

Hóbor András (Sebészeti Klinika): Tüdőrák rizikó felmérése mobilalkalkációval. Témavezető: dr. Szántó Zalán egyetemi adjunktus.

Bogár Péter Zoltán (Orvosi Népegészségtani Intézet): MF CardioScreen – SCORE rendszer alapján kardiovaszkuláris rizikót kalkuláló mobilalkalmazás elkészítése, a begyűjtött adatok elemzése. Témavezetők: dr. Kiss István egyetemi tanár, dr. Maróti Péter rezidens orvos.

Bencze Gábor Tamás (Radiológiai Klinika): A CT-vizsgálati protokollok optimalizálásának hatása a pácienseket ért sugárterhelésre. Témavezetők: dr. Szukits Sándor szakorvos, dr. Kékkői László rezidens orvos.

Péntek Attila (Műszaki és Informatikai Kar): A nyomtatási orientáció mechanikai sajátosságai additív gyártástechnológiával készült felső végtagi protézisek esetén. Témavezetők: dr. Nyitrai Miklós egyetemi tanár, dr. Maróti Péter tudományos munkatárs.

Immunológia / Immunology

Fülöp Barbara (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet): *Stenotrophomonas maltophilia* törzsek molekuláris tipizálása. Témavezető: dr. Melegh Szilvia egyetemi tanársegéd.

Hayden Zsófia (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet): Új módszerek az autoimmun encephalitisek laboratóriumi diagnosztikájában. Témavezető: dr. Berki Tímea, egyetemi tanár.

Kocsis Laura (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet): T-helper limfociták aktivációjának eltérései Hashimoto-thyreoiditisben és a kórképhez társuló infertilitásban. Témavezetők: dr. Bajnok Anna PhD-hallgató, dr. Berki Tímea egyetemi tanár.

Oli Jacobsen (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet): Identification and structural analysis of mesenterium-associated lymphoid organoids in mice. Témavezető: dr. Balogh Péter egyetemi tanár.

Pertics Botond Zsombor (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet): *Klebsiella pneumoniae* tokjának degradálásában részt vevő bakteriofág kódolta depolimeráz azonosítása. Témavezető: dr. Schneider György egyetemi adjunktus.

Tareq Abu Dakah (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet): Development of oral tolerance is dependent on Peyer's patch presence and not MAdCAM-1 presence. Témavezetők: dr. Zoltán Kellermayer rezident doctor, dr. Péter Balogh full professor.

Zahra Algaho (Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika): Protective effect of increased protein O-GlcNAc levels in septic conditions. Témavezető: dr. László G. Nőt associate professor.

Nagy Diána (Gyógyszerészeti Biotechnológia Tanszék): Investigation of Wnt signaling pathway changes in lymphangiogliomyomatosis (LAM). Témavezető: E. Judit Pongrácz full professor.

Patológia, Patomorfológia, Morfológia, Anatómia II. / Pathology, Pathomorphology, Morphology, Anatomy II.

Balogh Dorottya, Rivnyák Ádám (Anatómiai Intézet): Az endogén PACAP hatásának vizsgálata az egéragy beta-synuclein szintjére immunfluoreszcens festéssel. Témavezetők: dr. Reglődi Dóra egyetemi tanár, dr. Gaszner Balázs egyetemi docens.

Kun Dániel (Anatómiai Intézet): Terápiarezisztencia a depresszió három találat elméletének egérmódeljében. Témavezetők: dr. Gaszner Balázs egyetemi docens, dr. Gaszner Tamás egyetemi tanársegéd.

Ott Virág (Anatómiai Intézet): Halláskárosodás vizsgálata hipofízis adenilát-cikláz aktiváló polipeptid (PACAP) génkiütött egerekben. Témavezetők: dr. Fülöp Balázs Dániel egyetemi tanársegéd, dr. Tamás Andrea egyetemi docens.

Czövek Petra (Urológiai Klinika): A kromofób veserák és vese onkocitoma immunhisztológiai diagnózisa. Témavezető: dr. Kovács Gyula egyetemi tanár.

Krabóth Zoltán (Élettani Intézet): Parahippocampális neuronális konnektivitás feltérképezése in vivo sejtjelölési és teljes agy képpalkotási módszerekkel. Témavezető: dr. Varga Csaba egyetemi adjunktus.

Nagy Ákos (Anatómiai Intézet): A melanokortin 4 receptor agonisták és antagonisták hatásainak vizsgálata a centrális projekciójú Edinger-Westphal-mag működésére patkányban. Témavezetők: dr. Gaszner Balázs egyetemi docens, Füre-di Nóra egyetemi tanársegéd.

Simor Sára, Váncza Loránd (Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium): A fehérállomány ereinek morfológiai vizsgálata temporális lebeny epilepsziában (TLE) és az endotélsejtproliferáció vizsgálata. Témavezetők: dr. Ábrahám Hajnalka egyetemi docens, dr. Seress László egyetemi tanár.

„A betegség helyett az egészséget tartjuk a fókuszban” –

beszélgetés dr. Varga Józseffel, az Egészségpszichológiai Konzultációs Szolgálat vezetőjével

Az orvosi hivatás mellett, hogy tartós örömforrást jelent művelőjének, a leginkább megterhelő hivatások egyike, hisz a sikertelenségek, a veszteségek is részét képezik. Mind a munka jellegében, mind az orvos személyiségében jelen vannak olyan rizikófaktorok, amelyek fel nem ismerése vagy elhanyagolása súlyosan veszélyeztetheti a testi és a lelki egészséget. Emiatt a rekreációra, az egyensúly megőrzésére különös gondot kellene fordítani, ami nem mindig történik meg. A medikusokban már a képzés kezdetétől fontos kialakítani az egészségtudatos magatartást, hogy felismerjék a rizikófaktorokat, a konfliktusokat, és tudják azokat kezelni, megoldani. Ebben nyújt segítséget a Dékáni Hivatal hallgatói jólléti szolgáltatásaként működő, idén tíz éves jubileumát ünneplő Egészségpszichológiai Konzultációs Szolgálat, amelynek a Magatartástudományi Intézet ad otthont. A kerek évforduló kapcsán beszélgettünk a megelőzés és a felismerés jelentőségéről a szolgálat vezetőjével, dr. Varga József egyetemi adjunkussal.

– Milyen előzményekre vezethető vissza az, hogy a szükségét látták egy ilyen szolgálat működtetésének?

– Amikor fiatal orvos voltam, idősebb munkatársaimhoz rendszeresen jöttek hallgatók, hogy pszichológiai segítséget kérjenek nehéz helyzetekben. Később engem és kollégáimat is megkerestek a problémáikkal; ez a fajta segítségnyújtás tehát már több évtizedre nyúlik vissza az orvoskaron és az életben is. Akkoriban a tanácsadás, az egészségpszichológiai szemlélet még ismeretlen fogalom volt az orvosi gyakorlatban, ennek megfelelő keretek sem léteztek. A hallgatóknak nyújtott segítséget terápiának, pszichoterápiának hívtuk. Dokumentálni is csak hagyományos orvos-beteg kapcsolatként lehetett, aminek az akkori, a pszichológiai problémák iránt kevésbé elfogadó légkörben érthetően nem örültek a hallgatók. Hiányzott az egyetemen az a szolgáltatás, ami nem gyógyító kapcsolat keretében, és nem patológias szemlélettel tekint a pszichológiai problémák – és nem mentális zavarok – miatt hozzánk fordulóokra. Nagy többségük ugyanis a szó orvosi értelmében egyáltalán nem beteg. Egyre inkább szükségét éreztük annak, hogy kialakítsunk egy tanácsadó szolgálatot, ami a mindennapi élettel együtt járó pszichológiai nehézségek megoldásában nyújt segítséget a hallgatóknak, felnőtt és felelősségteljes, egészséges személyeknek tekintve őket.

– Sikerül meghúzni a határvonalat azok között, akiknek elégséges a konzultáció, és azok közt, akiknek már gyógyító kapcsolatra van szükségük?

– Ez nem minden esetben könnyű, de vannak kritériumok és szempontok arra vonatkozóan, hogy megítéljük a hallgató pszichológiai funkcionálását. Elsősorban azoknak tudunk segíteni tanulmányi, magánéleti, és egyéb problémáik megoldásában, akik – nehézségeiktől eltekintve – kézben tudják tartani az életüket: ellátják feladataikat, társas kapcsolataik is vannak, mindennapi életvezetésüket kontrollálni, irányítani tudják. Azoknál a fiataloknál azonban, akik súlyos szorongással, depresszióval, krízissel vagy más mentális zavarral küzdenek, formális orvos-beteg kapcsolatra van szükség, ami a konzultáció lehetőségein kívül esik. A „súlyos” jelző itt azt jelenti, hogy a pszichológiai zavar jelentősen károsítja a fiatal valamely életterületét, és jelentősen



akadályozza szokásos funkcionálását. Hatással lehet a tanulására, a munkavégzésére, a társas kapcsolataira, amelyek ily módon érzelmi konfliktusok, viselkedészavarok forrásaivá válhatnak. Az „egészségpszichológiai” szemlélet arra utal, hogy a hallgatókkal való kapcsolatban, a segítségadás módszereiben nem elsősorban az elégtelen, hibás működésre figyelünk, hanem a betegségközpontú nézőpont helyett az egészséget tartjuk a fókuszban. Azaz arra figyelünk, hogy melyek azok a lélektani mechanizmusok bennük, amelyek segítségével a kiegyensúlyozott, egészséges állapot helyreállítható és megőrizhető. Ez egészen másféle szemlélet a patológia-centrikus látásmóddhoz képest, hisz utóbbi azt vizsgálja, ami elromlott az emberben, és azon próbál javítani. Egészségpszichológiai szemléletünk alapja – és konzultációink egyik kritériuma is – az, hogy olyan fiatalokkal foglalkozunk, akik egyrészt felelősséget tudnak vállalni, másrészt tenni is tudnak önmagukért. Képesek arra, hogy saját erőforrásaikat mozgósítva, a konzulens segítségével megoldjanak egy problémát, megküzdjenek az adott helyzet nehézségeivel.

– Milyen típusú nehézségekkel keresik meg Önöket?

– Alapvetően három nagy csoportja van a problémáknak, az első a tanulmányokkal kapcsolatos. Gondot jelent a tananyag mennyisége, a sok vizsga is, azonban inkább a személyiség működésével függ össze, hogy a hallgató nehezen tud a kihívásokhoz alkalmazkodni. Rendszerint az önbizalomhiány, a motiváció hiánya, a halogtatás, a nem megfelelő tanulási stratégiák állnak a háttérben. Intenzív szorongás léphet fel egy rosszul sikerült vizsgaidőszak vagy bukás miatt, a félév elvesztésének veszélye félelemérzetet kelthet.

A problémák másik köre életkorukból, a személyiségfejlődés aktuális szakaszából, a felnőtté válásból fakad, és többnyire kapcsolati jellegű. A párkapcsolati kudarcok, krízisek sorolhatók ide: a szakítás, a veszteség feldolgozásának nehézségei, amikkel a barátok és a család segítségével sem tudnak megbirkózni. Előfordul még – viszonylag jelentős számban – a baráti kapcsolatok elégtelensége, hiánya is, a magányosság, illetve a szülőkről való leválás konfliktusai.



A pszichológiai problémák harmadik csoportjába az orvosképzés sajátos stresszorai tartoznak. Az orvosi szocializáció folyamata messze több, mint tanulmányi követelmények teljesítése. A hallgatók szembesülnek az élet elmúlásával, a holttestekkel, a szenvedéssel, a haldoklással, az emberi lét esendőségével, az egészségi állapot súlyos romlásával. Ezek az élmények érzelmileg megterhelőek lehetnek, és a hallgatók a formális oktatásban kevés segítséget kapnak megfelelő kezelésükhöz, feldolgozásukhoz. A biomedikális jellegű oktatásban és kurrikulumban a pályaszocializáció hasonló megterhelései gyakran a tanulmányi gondok mögé bújtatottan jelennek meg.

– Tíz év távlatából elmondható az, hogy a hallgatók ma már bátrabban fordulnak Önökhöz?

– Sok hallgató ismeri a szolgáltatásunkat, nagy részük azonban vélhetően nem hallott erről a lehetőségről, vagy egyszerűen nincs szüksége segítségre. Törekszünk rá, hogy jelen legyünk a kar fórumain, médiafelületein. Minden tanév elején e-mailt küldünk az évfolyamoknak, tájékoztatva őket a szolgálat elérhetőségéről, igénybevételek lehetőségéről. Jelen vagyunk az infomonitorokon, plakátjaink is vannak, és időnként szórólapokat is kihelyezünk. Az orientációs napon standunk van, és a hallgatói szolgálati irodákban is tudnak rólunk. Mindezek ellenére mindig találkozunk olyan hallgatókkal, akik már korábban megkeresték volna szolgáltatásunkat, ha ismertek volna minket. Ha valami nem tűnik fontosnak vagy aktuálisnak számunkra, akkor mindannyiunkra jellemző az, hogy könnyen átsiklunk fölötté, vagy észre sem vesszük. Egy lelkesedéssel teli első éves fejében az is megfordulhat, hogy ugyan már, mikor lesznek nekem ilyen problémáim? A percepció szelekció vagy torzítás is benne lehet abban, hogy sokak számára ismeretlen marad a konzultációs szolgálat.

Az orientációs napon az angol és a német programosok közül sokkal többen megállnak a standunk előtt érdeklődve, mint a magyarok. Tavaly ősszel mindössze két magyar jött oda hozzánk – elmentében a huszonegynéhány külföldivel – vetettek egy pillantást a standra, majd továbbálltak. Ennek hátterében minden bizonnyal az a szociokulturális különbség áll, ami az egyes kultúrákban az érzelmi nehézségekhez való viszony eltéréseiben nyilvánul meg. A hazai kultúra még mindig kevésbé fogadja el a pszichológiai problémákat az élet normális velejáróinak. Nálunk még gyakran stigmát jelent, ha valakinek pszichológiai nehézségei vannak, szégyellni valónak tartják, címkézik, minősítik. A nyugat-európai kultúrában ez sokkal inkább természetes része az életnek, amelynek megoldásához megvan a megfelelő szolgálat, ahol segítséget lehet kérni.

Számunkra – vagy inkább a hallgatók számára – fontos, hogy a szolgáltatásunk minél ismertebb legyen, ennek érdekében igyekszünk kapcsolatot tartani a kar intézményeivel, és időközönként tájékoztatókat is tartunk. Nagy öröm számunkra, hogy a kar vezetése tisztában van a konzultációs szolgálat fontosságával, elismeri és minden vonatkozásban támogatja is a munkánkat.

– Azért is nehéz mérni az Önök ismertségét, mert sokan lehetnek olyanok, akik hallottak ugyan a szolgálatról, de úgy vélik, képesek egyedül megküzdeni a gondjaikkal, vagy éppen a stigmatizáció tartja vissza őket.

– Ez gyakran van így a mindennapi életben is, hisz hány olyan ember van, aki pontosan tudja, hogyan kérhetne segítséget, hova fordulhat a problémáival, mégsem él a lehetőségekkel, mert meggyőződése, hogy saját magának kell megbirkóznia velük. Ez alapjaiban így is van, hisz mindenkinek magának kell a gondjait megoldania, azonban ha erre önerőből nem képes, az érett és felnőtt viselkedés ennek belátása, és a segítség lehetőségeinek keresése.

– Van arra vonatkozóan számszerű adat, hogy hányan koptattak a szolgálatnál az elmúlt tíz évben?

– Kezdetől fogva három nyelven folytatjuk a konzultációt, a magyar mellett angolul és németül is, így a karon tanuló összes hallgató hozzáfér a szolgáltatásunkhoz. Évek óta évi kétszáz óra fölött van a konzultációs alkalmak száma – tavaly csaknem 240 óra volt – ami évente 75-80 hallgatót jelent. Egy hallgatóval átlagban 3-4 alkalommal találkozunk.

A külföldi hallgatóknál a beszélgetés elején említett stresszorokhoz hozzáadódik még a szociokulturális adaptáció, vagyis a számukra idegen ország közegébe való beilleszkedés nehézségei is. A német programos hallgatóknál ez kevésbé szembetűnő, hiszen a német és a magyar kultúra nem esik távol egymástól. Az angol programon tanulók háttere ennél már jóval sokszínűbb. Jól érzékelhető az, ha valaki már több évet eltöltött külföldön – más egyetemen, vagy kiküldetésben a szüleiével – így tapasztalatai révén jóval könnyebben alkalmazkodik a magyar viszonyokhoz, fejlettebb adaptációs készségekkel rendelkezik, mint azok, akik közvetlenül érettségi után szakadnak el a családtól, az otthoni környezettől és jönnek Magyarországra tanulni. A családtól, a barátoktól való elszakadás a nem pécsi, azaz a vidékről érkező hallgatóknál is gyakran okoz érzelmi nehézségeket.

– Mekkora csapat dolgozik a segítségadásban?

– Jelenleg öt pszichológus munkatársunk van, pszichoterapeuta szakorvosként egyedül vagyok a csapatban, szakmai vezetőként. Munkánk szupervízióját dr. Kállai János látja el, vele együtt terveztük meg a konzultációs szolgáltatást tíz évvel ezelőtt. A dokumentáció kezelésében intézetünk egyik adminisztrátora segít nekünk.

– Létezik-e az ország más karain hasonló szolgálat?

– Ilyen formában, egészségpszichológiai keretben, nem tudok róla. A többi orvoskaron inkább pszichoterápiás ambulanciákon, vagy más jellegű tanácsadóknál kínálnak segítséget a hallgatóknak. Működési modellünk azonban már felkeltette a kollégák érdeklődését.

2015-ben, a Pécsen rendezett Magatartástudományi Napokon beszámoltunk a konzultáció aktuális állásáról, tartottunk workshopot is a többi orvoskar azon szakembereinek, akik szerették volna megismerni a szolgáltatásunkat, és hasznosítani a tapasztalatainkat.

Számunkra az előrelépést most az jelenti, hogy a Pécsi Tudományegyetem többi karán is a mi modellünk szerint valósul meg az angol nyelvű tanácsadó szolgálat a külföldi hallgatók számára. A BTK Pszichológiai Intézetének munkatársaival együtt várhatóan bennünket bíz majd meg az egyetem vezetése ennek működtetésével. Ez elismerést és bizalmat is jelent.

– A tapasztalatok birtokában, szakmai szempontból vizsgálva, van-e még mit tökéletesíteni ezen a modellen?

– Munkánkban a stresszkezelés, a pszichoterápiás segítségnyújtás módszereit használjuk, természetesen nem a gyógyítás, hanem az egészségmegőrzés, a személyiségfejlődés céljainak megfelelően. Rendszeresen felülvizsgáljuk a munkánkat, és belső továbbképzéseket, esetmegbeszéléseket tartunk. A hallgatói elégedettség mérésének módszerét is kialakítottuk. A konzultáció az egyetem intézményébe ágyazódik, egy olyan szociokulturális közegbe, amelynek megvannak a maga normái, játékszabályai, szokásai, viselkedésmódjai. Közvetett célunk, hogy tevékenységünk hatással legyen a

kar, mint intézmény működésére is. Ez alatt azt értem, hogy a kar megjelenítse és közvetítse azokat az értékeket is, amiket munkánkban képviselünk, ezzel is segítve a hallgatókat orvossá válásuk folyamatában. Az egyetem egyik feladata a rábízott fiatalok profeszionális szocializációjának segítése egy társadalmilag kiemelkedően értékes hivatásra. Biztonságos és támogató légkörben könnyebb megbirkózni az orvostudomány stresszoraival is. A rutin oktatásban a hallgatók érzelmi reakcióinak kezelése alig kap teret, pedig azok meghatározóak orvossá válásukban.

– **Konzultációkat igénybe veszik-e a kar oktatói is?**

– Természetesen számukra is felkínáljuk ezt a lehetőséget, a honlapunkon is jelentkezhetnek, de kevesen élnek vele. Ugyanakkor

– informálisan – tudunk róla, hogy lenne rá igény. Talán erősebb bennük az a sztereotípa, hogy domináns helyzetben – oktatóként – stabilnak és erősnek kell mutatkozniuk. Az egyéni konzultáció mellett stresszkezelő vagy relaxációs csoportokat is kínálunk számukra. Nagyon pozitív visszhangja volt a dékáni hivatalok munkatársai számára tartott 12 órás stresszkezelő kurzusunknak, amin szép számmal jelentek meg érdeklődők. Mivel többféle elemet is tartalmazott, így mindenki megtalálhatta benne a hozzá legközelebb álló módszereket. Fiatal kollégáimmal már a folytatást is tervezzük, bízva abban, hogy egyre több egyetemi munkatárs csatlakozik valamelyik programunkhoz.

Schweier Rita

Forrás: Új Dunántúli Napló 2017. április 6.

Egyetemi szintre vinné a sikert az orvostudományi kar vezetője

Az eddigi eredmények tapasztalatait felhasználva, a külföldi hallgatói létszám további növelésében, az elérhető fejlesztési lehetőségek hatékony kihasználásában, és a munkahelyi békében látja az elkövetkező évek sikereinek kulcsát dr. Miseta Attila, a PTE Általános Orvostudományi Karának dékánja, aki a jövőre esedékes rektorválasztásra is készül.

– *Ha a Pécsi Tudományegyetemről esik szó manapság, megkerülhetetlen a külföldi hallgatói létszám növelésének kérdése. A legmarkánsabban az orvosi karon vannak jelen a külföldiek – dékánként hogyan látja egyetemi szinten a létszám ötezerre való növelésének lehetőségeit?*

– Máig titok számomra, hogy az ötezes számot ki tűzte ki, abban biztos vagyok, hogy nem az orvostudományi kar. Mi racionális bővítési tervet fogalmaztunk meg, és különös örömmel vettem, hogy ez egybevág a kormányzati szándékokkal. A miniszterelnök is azt hangsúlyozta, hogy a minőség emelése mellett kell bővíteni, semmiképpen nem felhívítva a képzéseinket. Ezt magunk is így gondoljuk, mert így lehet felzárkózni a nyugathoz, nem pusztán létszámokkal.

Persze jelentős teher hárul a növelésben az egyetem többi karára, hogy az ötezes fizetőképes külföldi hallgatói létszámot elérhesse a PTE. Bár az eddigi intézkedéseknek már látszik is az eredménye: jelentős a növekedés, de koncentrálni kell a „minőségi hallgatókra“.

– *Az orvostudományi kar helyét hogyan értékeli az egyetem gazdálkodásában?*

– Az orvosi kar húzó ágazat a PTE gazdálkodásában. Az elmúlt 10 évben körülbelül megtízszereztük a bevételünket az idegen nyelvű képzésből, és meghaladtuk a 6 milliárd forintos éves bevételi szintet. Ezt úgy sikerült elérni, hogy a szűkös lehetőségek között intenzív eszközöket alkalmaztunk, a kar munkatársainak rendkívüli áldozatvállalásával. A kar felvevő képessége azonban a jelen körülmények között tovább nehezen növelhető, csak akkor, ha a sokszor emlegetett Modern Városok Program fejlesztései megvalósulnak, és ezek mellé kellő számú minőségi oktatót is itt tudunk tartani, illetve hazahozni. Ez nélkülözhetetlen a további szintemelkedéshez.

Nem vitás, hogy a kar gazdasági sikere teszi lehetővé, hogy az egyetem nullszaldó közeli gazdasági eredményt érhesen el. A tavalyi évben jelentős mértékben, mintegy 2 milliárd forinttal járultunk hozzá a Klinikai Központ működéséhez, és 1,6 milliárddal a többi egyetemi kar konszolidációjához. Ezen kívül 1,3 milliárddal finanszíroztuk a működéshez szükséges egyetemi adminisztrációs apparátust és a szolgáltatásokat.

– **A Modern Városok Program számos fejlesztése közt a kar új épületet is kap. Ennek kapcsán mit mondhat el a beruházásokról?**

– A fejlesztéseknél az már most látszik, hogy az elérhető források nagysága sok potenciális partner érdeklődését felkeltette. Nekünk pedig roppant módon kell vigyázni arra, hogy az árakat normális szinten tartsuk, mert jelenleg rendkívüli a fellendülés az építőiparban, hatalmas beruházások indulnak országszerte. Mindez lefoglalja az építőipari kapacitásokat, ráadásul Magyarországon nagy hagyományai vannak a kiírt tenderekre túlárazott árajánlatokat tenni. Közben Pécs és a régió számára is nagyon fontos lenne, hogy itt hasznosuljanak ezek a pénzek. Úgy látom, a kiírásokban egyszerűen ki lehetne kötni, hogy milyen arányban kell a fővállalkozónak helyi alvállalkozókat alkalmaznia. Hogy ilyen és hasonló módokon helyzetbe hozzuk a helyi vállalkozásokat, ezt én személyesen, ameddig tehetem, képviselni fogom. Vigyáznunk kell a helyi alberti piacra is.

– *Az orvosi kar campusának bővítése is elképzelhető?*

– A helyünk valóban korlátozott, a jövőbeli fejlődéshez ideális lenne a főépületünkkel szemközti telek. Az egykori Lakits-laktanya helyét hiba lenne apartmanházzal beépíteni, itt a campusot szeretnénk bővíteni. Régóta igyekszünk ezt a jelenleg magánkézben lévő területet is bevinni az egyetemi fejlesztések körébe. A hely jól jönne új oktatási egységek, de akár klinikai funkciók számára is a jövőben. Addig is javasoltam, hogy alakítsanak ki itt parkolót, mert az orvosi kar területén hamarosan indul az építkezés, ami rengeteg helyet elvisz, és a környék forgalma is megnő. Az építkezés persze elkerülhetetlenül kényelmetlenségeket is jelent a környék lakóinak, amiért előre is elnézésüket, türelmüket kérjük.

– *Az eddigi fejlesztések kapcsán milyen eredményt emelne ki?*

– A legfontosabb az értékes szakemberek visszaáramlása, aminek záloga a belső béke az orvosi karon. Az Orvostudományi Karunk és a Klinikai Központnak konstruktív, építő periódusát éljük meg, a lehetőségeinket maximálisan ki akarjuk használni, hogy sok nemzetközileg elismert kutató térjen vissza hozzánk. Külföldről, Budapestről, Szegedről, Debrecenből is igazolnak hozzánk. Ehhez tudatos építkezés kellett, ami persze nem az én érdemem, hanem a munkatársaimé, de az előző dékánok is rendkívül sokat tettek ezért. Hadd tegyem hozzá, hogy az egyetem tudományos teljesítményének háromnegyedét is az orvosi kar adja. És mindezt úgy értük el, hogy közben megőriztük a békét, mindenki a dolgát végzi, és nem a csatározásokkal foglalkozik. Ennek jeleként értékelem azt is, hogy 1990 óta én vagyok az első olyan dékán, akit megszakítás nélkül újraválasztottak az orvosi karon.

– Jövőre rektorválasztás jön az egyetemen, két jelölt már be is jelentkezett: dr. Gábor Róbert, a Természettudományi Kar dékánja és dr. Betlehem József, az Egészségtudományi Kar dékánja személyében.

– Úgy gondolom, nagy valószínűséggel magam is indulok a választáson, hogy ugyanazt a modellt, amit az orvosi karon megvalósítottunk, a lehetőségek korlátai között az egyetemi szinten is alkalmazhassam. A kancellári rendszerben a gazdasági vezető jelentős jogkört kapott, de ezzel együtt dolgozva, a mostani jó kapcsolatot továbbvitelével a jó gyakorlatokat lehet alkalmazni más karon is. Nyilvánvaló, hogy nem lehet minden területen ugyanazt megvalósítani, mint az orvosi képzésben, de a kari sajátosságok fi-

gyelemben vételével nagyon sokat lehet tenni a fejlődésért.

Az előrelépésnek része kell hogy legyen az is, hogy a belső csatorázásokat megszüntetjük, mert azok nem vezetnek jóra. Az például lehetetlen helyzet, hogy valaki az intézetében vagy a karon nem engedi felnőni a következő generációt, vagy ha a vezetői kiírásokat eleve háztáji módon, a saját gárdára írják ki. Így nem lehet építkezni. És a lehetőségek hiányára panaszkodni sem lehet örököké. Én úgy látom, hogy a szegénység nemcsak egy állapot, hanem magatartásforma is. Használjuk ki a lehetőségeinket!

Nógrádi László

Doktori Oklevélatadó Ünnepség március 15-e alkalmából

A Pécsi Tudományegyetem doktori oklevélatadó ünnepséget rendezett 2017. március 16-án a Liszt Ferenc Koncertteremben, ahol harminc PhD-doktor vehette át a diplomáját. Bódis József, rektor köszöntő beszéde után került sor a fogadalmtételre és a doktori oklevelek átadására.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa sikeres védésük alapján **PhD-fokozatot** ítelt oda és az erről szóló oklevelet az alábbiak vehették át:

Az egészségtudományok területén:

Hantosi Eszter, a PTE, Klinikai Központ szakorvosa,
Jávorné Erdei Renáta, a Debreceni Egyetem ügyvivő-szakértője,
Rab Attila, a budapesti Péterfy Sándor utcai Kórház szakorvosa,
Sipos Erika, egészségfejlesztési projektmenedzser,
Csermely Gyula István, a budapesti Rózsakert Medical Center orvosigazgatója.

A földtudományok területén:

Dannert Éva, a Stadtmarketing Witten GmbH rendezvényszervezője,
Kátay Ákos Loránd, a Kodolányi János Főiskola főiskolai tanára,
Mészáros Bernadett, a PTE, Műszaki és Informatikai Kar marketing csoportvezetője,
Sarkadi Noémi, a PTE, Természettudományi Kar tudományos segédmunkatársa.

A neveléstudományok területén:

Ács Marianna, a PTE, Bölcsészettudományi Kar egyetemi tanársegédje,
Pankász Balázs, a PTE, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Visképzési Karának egyetemi tanársegédje,
Császár Lilla, az Eötvös Loránd Tudományegyetem oktatója.

A nyelvtudományok területén:

Thomas A. Williams, a Szegedi Tudományegyetem egyetemi tanársegédje,
Babos Krisztina, a Budapesti Gazdasági Egyetem adjunktusa,
Gebhardt Bernadett, nyelvész, fordító.

A politológia tudomány területén:

Kovács Éva, a PTE, Műszaki és Informatikai Kar szakvezető tanára.

A pszichológia tudomány területén:

Berghauer Olasz Emőke, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Főiskola adjunktusa,
Káplár Máttyás, a PTE, Bölcsészettudományi Kar egyetemi tanársegédje,
Varró-Horváth Diána Ágnes, a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálatok Bólyi Tagintézményének munkatársa,
Tusori Szabolcs, a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság főügyelete.

A történettudományok területén:

Kindl Melinda, történész kutató.

A irodalomtudományok területén:

Beke Ottó, az Újvidéki Egyetem szakmunkatársa,
Roginer Oszkár, kutatói ösztöndíjas.

A közgazdaságtudományok területén:

Pótó Zsuzsanna, a PTE, Bölcsészettudományi Kar egyetemi tanársegédje.

Az orvostudományok területén:

Fábián Eszter, a PTE, Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédje,
Révész Péter, a PTE, Klinikai Központ egyetemi tanársegédje,
Scheich Bálint, a Semmelweis Egyetem rezidens orvosa,
Szabó András, a PTE, Klinikai Központ egyetemi tanársegédje,
Aschermann Zsuzsanna, a PTE, Klinikai Központ szakorvosa,
Sziklavári Zsolt, a németországi Ansbachi Mellkassebészeti Klinika vezető főorvosa.

Bélyác Iván, az MTA Pécsi Akadémiai Bizottságának alelnöke ünnepi beszédével ért véget a ceremónia.

Az eseményt Horváth Attila zongoraművész mesterszakos hallgató előadása színesítette.

Érdeklődő egykori hallgatóink regisztrálhattak egyetemünk **Alumni szervezetébe**. Az ingyenes regisztrációkor ún. **Alumni Tagkártyát** kaptak, melynek felmutatásával az ország több pontján juthatnak kedvezményekhez, a teljes lista a honlapon tekinthető meg, ahol online regisztrációra is lehetőség van.

Magyar Ápolók Napja – Az I. sz. Belgyógyászati Klinika kitüntetett szakdolgozói

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Baranya megyei területi szervezete a PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika szakdolgozóit 2017. február 20-án, a Magyar Ápolók Napja alkalmából szakmai kitüntetésben részesítette.

Paulovicsné Kiss Melinda, a Gasztroenterológiai Tanszék Endoszkópos Laboratóriumának vezető asszisztense, az egészségügy területén kifejtett magas színvonalú tevékenysége elismeréseként, szakmai díjban részesült.

Vankó Erika diplomás ápoló, a Kardiológiai és Angiológiai Tanszék Koronária Órzó részleg osztályvezető ápolónője és az I.sz. Belgyógyászati Klinika ápolásszakmai igazgató-helyettese, elkötelezett ápolói tevékenységéért Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékoklevélben részesült.

Molnár Rita diplomás ápoló, a Kardiológiai Prevenációs és Rehabilitációs Tanszék osztályvezető ápolónője részére kiváló szakmai munkájáért Pro Sanitate elismerő oklevelet adományozott az emberi erőforrások minisztere.

Farkas Brigitta, a pulmonológiai szakrendelés szakasszisztense, kiváló oktatói és szakmai munkája elismeréseként a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara elismerő oklevelét vehette át.



*Paulovicsné
Kiss Melinda*



Vankó Erika



Molnár Rita



Farkas Brigitta

Forrás: www.gytk.pte.hu

Beszámoló a „Gyógyszerészet, gyógyszerellátás kulcskérdései” továbbképzésről – Budapest 2017.

A PTE GYTK Gyógyszerészeti Intézet és a Convention Budapest Kft. által szervezett továbbképzés 2017. február 24-25-én került megrendezésre Budapesten. A rendezvény a vény nélkül kapható („OTC”) termékkört járta körül különböző szakterületekről érkező előadók segítségével.

A VÉNY NÉLKÜLI GYÓGYSZEREK A GYÓGYSZERES TERÁPIA MELLETT, HELYETT VAGY ANNAK RÉSZÉKÉNT? HOGYAN HATNAK AZ OTC GYÓGYSZEREK A BETEGEKRE?

Az idei továbbképzésen már hagyományként jelentek meg az előadások előtti felvezető kérdések. A szavazógépekkel a résztvevők megismerhették egymás véleményét, valamint aktív résztvevőjévé váltak az előadásoknak. A válaszadók közel fele úgy érezte, hogy az ez évi téma azért keltette fel az érdeklődését, mivel az OTC-k szabad alkalmazása az egyik legnagyobb, ám legkevésbé felismert veszélyt jelentő tényező. A második leggyakoribb motivációnak az OTC készítmények számának és népszerűségének rohamos növekedése által felkeltett információigény bizonyult. A résztvevők válasza is alátámasztották, hogy az „OTC” megnevezés értelmezése, használata nem egységes. Míg a válaszadók döntő többsége egyetértett abban, hogy az étrend-kiegészítők, „gyógyhatású gyógytermékek” és tradicionális növényi gyógyszerek az OTC termékkörbe sorolhatók, a vény nélkül beszerezhető törzskönyvezett gyógyszerek és a homeopátiás gyógyszerek tekintetében már megoszlottak a vélemények.

Törőcsik Mária professzor, a PTE KTK Marketing és Turizmus Intézet egyetemi tanára előadása első perceiben eloszlatta a marketingről alkotott gyakori tévhitet, mely szerint a marketing egyenlő a reklámmal. A marketing koncepcióalkotás, stratégiakészítés, mely az egészségpiac jelentőségének növekedésével a na-

pi gyakorlatunkat is érinti. A gyógyszertárainkba fogyasztók érkeznek (nem csupán betegek), akik nyomon szeretnék követni az egészségüket, és aktív részesei szeretnének lenni a döntéseknek. Az előadó a patikai környezetben is megforduló vásárlói típusok – „autentikus”, „feel good vásárlók”, „kényelmesek”, „inyencsek”, „smart shopperek” és „akcióvadászok” – jellemvonásainak tárgyalásával segítette, hogy a résztvevők legközelebb felismerjék, pácienseik melyik fő típushoz tartoznak, milyen motivációval érkeznek, támogatva a helyes kommunikációs stratégia megválasztását.

Szintén a PTE KTK Marketing és Turizmus Intézetből érkező, **dr. Lányi Beatrix** egyetemi adjunktus bevezetőjében a globális „egészségtrend” megjelenéséhez vezető fő állomásokat mutatta be. Az 1970-es évekre jellemző magatartás az „odafigyelés”, majd az egyéni felelősségvállalás erősödésével „az egészség megőrizhető”-vé válik. Az 1990-es években megjelentek a tudatos fogyasztók, az „egészség befektetés”. Ma a világ gyógyszerpiaci keresletének 88%-áért mindössze 10 ország felelős. Hazai és nemzetközi felmérésekből kiderült, hogy a hagyományos gyógyszerellátási láncba bekerülő új, „kényelmesebb” elemek – internet, drogéria, benzinkút – ellenére a piacot erősen befolyásoló tényező a szakemberbe vetett bizalom, az orvos és gyógyszerész szakértelme, tanácsa.

A vény nélküli gyógyszerek és készítmények történetét **dr. Dobson Szabolcs**, a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság elnöke mutatta be. Az OTC (*over-the-counter*) szó elterjedése előtt a „kézi eladás” kifejezést használta a magyar nyelv, mely elnevezést máig hűen őrzi néhány expedialó program. A ma is használt keresztjelzések 1855-ben kerültek bevezetésre, azt megelőzően kevés szabály élt a gyógyszerek kiadhatóságára vonatkozóan. 1933-tól beszélhetünk törzskönyvezésről, mely a mai notifikációhoz hasonló eljárást jelentett, míg a klinikai vizsgálatok csak

1951-től váltak elvárassá. A gyógyszerkészítményeknek hivatalos javallata csak 1952-től van. A történeti áttekintést követően az előadó a lázcsillapítás mint „*lifestyle* terápia” példáján keresztül hívta fel a figyelmet arra, hogy szakemberként a reklámok és információk kerettüzeiben is meg kell őriznünk objektivitásunkat, melyhez hűen kell segíteni pácienseink tájékozódását az OTC-k világában az expedálás során.

A Hungaropharma Zrt. vezérigazgatója, **dr. Feller Antal** már előadása címében feltette a kérdést: „Hogyan hat a reklám az OTC-k forgalmára?” Az egészségbiztosító által támogatott gyógyszerek forgalma stagnál, a magánpatikai piac nagykerás forgalmának 72%-át tette ki 2016-ban. Az OTC készítmények a forgalom 22%-át jelentették, ami az előző évhez képest növekedést mutatott. Vajon minek köszönhető az OTC és egyéb termékek témyerése: az öngondoskodás, az egészségtudatosság vagy a reklámok iránti fogékonyság hatásának? Elgondolkodtató adat, hogy a patikákba kihelyezett gyűjtő dobozokból származó megsemmisítendő gyógyszerhulladék mennyisége 2015-ben 230 tonna, 2016-ban már 276 tonna volt. Az előadó bemutatta továbbá, hogy a patikaköri – pl. Gyöngy, Alma – akciók teljes forgalmonövekedést idéznek elő, nem csak az adott láncban. Az akciós hónapok 2-4 vagy akár 6-szoros forgalmonövekedése azonban a kedvezményes időszak végét követően szinte azonnal lecseng.

Major Ferenc előadásában a MAGYOSZ OTC Bizottságának szemszögéből tekintette át a vény nélkül kapható készítmények helyzetét a hazai piacon. Hazánkban az OTC készítmények forgalmának lassuló, de folyamatos növekedése figyelhető meg. Az öngyógyszerezés életre hívása egyrészt gazdasági érdek, másrészt az egyén oldaláról annak a tudatnak a kialakulása, hogy ő tehet legtöbbet az egészségéért. Az öngyógyszerezésnek szerintem számos előnye van: gyógyító vagy prevenció hatás, egészségesebb élet, jobb teljesítőképesség (kevesebb kimaradás a munkából). A szabályozás célja a fogyasztó egészségének legmagasabb szintű védelme kell hogy legyen. Ez biztosítható a termékek megfelelő minőségével és jelölésével (csomagolás, betegtájékoztató), a termékek áramlásának monitorozásával, valamint a jogszerű reklámozással. Fontos továbbá a betegek/fogyasztók megfelelő tájékoztatása, illetve a piacfelügyeleti szervek proaktív tevékenysége.

Bródi Gábor hangsúlyozottan közgazdaságtani szemléletű előadásában elmondta, hogy az OTC-vé történő minősítés előtt meg kell vizsgálni, valójában mennyire fontos az orvos szerepe a készítmény felírásában. Célszerű a betegút áttekintése is. Minél inkább életvitel jellegű készítményről van szó, annál inkább érdemes megfontolni az átsorolást, a *switch*-et. Ha arról kell döntenie, hogy a termék éttrend-kiegészítő vagy OTC gyógyszer kategóriában kerüljön forgalomba, a fogyasztó érzékenysége döntő tényező, mivel már az eltérő ÁFA is árkülönbséghez vezet. A gyógyszercegek OTC portfólióinak két fajtáját említette az előadó, a mély és széles portfóliót (a kettő kombinációja nagyon ritka). A mély portfólióval rendelkező cégek kevés, 5-6 *blockbuster* gyógyszerrel rendelkeznek, de ezeket a termékeket a gyógyszerészek szinte automatikusan ajánlják a betegeknek. A fragmentáltabb, úgynevezett széles portfólióval rendelkező cégek több, kisebb márkanévvel és kevesebb kockázattal vannak jelen a piacon.

Kaló Zoltán professzor emlékeztette a hallgatóságot, hogy globálisan nagyobb az egészségügyi kiadások növekedésének mértéke, mint a GDP emelkedése, így korrekciós megoldások alkalmazására van szükség a kiadások csökkentésére. Az öngyógyszerelés térhódításával a finanszírozó költségei csökkenhetnek (gyógyszerár támogatás, orvosi látogatások száma), a nem megfelelő alkalmazás következtében felmerülő többletköltségek, valamint a szolgáltató indukálta kereslet ugyanakkor akár tovább is növelhetik az egészségügyi kiadásokat. A kérdés megválaszolásához költség-hatékonysági elemzésre len-

ne szükség, mely elvégezhető a finanszírozó, a beteg, a társadalom vagy az egészségügyi szolgáltató nézőpontjából is. Korrekt elemzést az összes költség figyelembe vételével lehetne készíteni. Összességében azonban az OTC készítményekkel kapcsolatos farmakooekonomiai elemzések a vényköteles gyógyszerek támogatási döntéseikhez képest kis jelentőséggel bírnak.

Sas István az OTC gyógyszer reklámok és lélektani háttérük bemutatására törekedett igen interaktív, látványos és megannyi gyakorlati ismeret felsorakoztató előadásában. A reklámok lélektani alapja az ígéret. A gyógyszerek reklámja szigorúan szabályozott terület, mely kihívások elé állítja azok készítőit. Emiatt az ígéretek megfogalmazása során verbális manipulációs technikákat alkalmaznak a készítők, melyek értelmezése szubjektív, így igazolhatóságuk számonkérhetetlen. Az elismert reklámszakember egy tucat furfangos ígéretet sorolt fel, melyeket a gyógyszerek és a gyógyhatású termékek reklámjában alkalmaztak és alkalmaznak jelenleg is. Az OTC gyógyszerek reklámpiaci jelentőségét jól szemlélteti, hogy a TV összes csatornája napi kb. 90 db. gyógyszer és gyógyhatású termék reklámot sugároz. A legfontosabb kategória a nátha, vitaminpótlás és a fájdalomcsillapítás. Így pl. évi 1500 óra, napi 320 perc „nátha reklám” megy le. Az előadó az aktuális trendekre is felhívta a figyelmet és tudatosította a résztvevőkben, hogy napjainkban a fogyasztói hatalomátvitel időszakában vagyunk, ahol a fogyasztó az információknak nem csak célpontja, de alkotója is egyben. Ez új módszerek alkalmazását teszi szükségessé a gyógyszerek népszerűsítése során is. Ez az úgynevezett „*pull marketing*”, melynek eszközei a következők: SEO (kereső optimalizálás), *programmatic marketing* (fórumok célzott reklámjai), közösségi média szponzorált hirdetése az üzenőfalon, tartalom marketing (*content marketing*, mely esetén a szöveges tartalomba bújtatott információkat reklám követi), valamint a natív hirdetés, melyet (látszólag) független és pártatlan sajtóorgánium közölt.

Dr. Fittler András előadása bevezetőjében adatokkal is alátámasztotta, amit a résztvevők talán sejtettek: az e-kereskedelem dinamikusan fejlődik (mértéke hazánkban közel +20% évente), az online elérhető termékek közt pedig már megtalálhatók a gyógyszerek is. A gyártótól egészen a betegig tartó zárt és biztonságos gyógyszerellátási lánc garanciáit megingathatja az internetes gyógyszerkereskedelem, melynek szabályozása és gazdasági modellje országonként igen eltérő lehet. Jelenleg az EU-ban közel 7000 legális internetes gyógyszerforgalmazó felület működik, ugyanakkor az illegális honlapok száma akár több százazres nagyságrendű. Az ezredfordulót követően folyamatosan fejlődő online gyógyszerpiaci tér Európában OTC termék központú, jelenleg Magyarországon is kizárólag vény nélkül kapható gyógyszerek árusíthatók internetes gyógyszertárak által. A gyógyszereket csomagküldés útján juttatják el az engedéllyel rendelkező patikák a betegekhez. A hazai legális online gyógyszertárak száma 80, melyek honlap-analitikai vizsgálata alapján az előadó megállapította, hogy kevesebb, mint egy tucat honlap játszhat meghatározó szerepet a magyar piacon.

A továbbképzés második napjának első előadójaként **Paál Tamás** professzor, volt OGYI főigazgató a vény nélküli gyógyszerek hatósági szabályozását és a különböző engedélyezési lehetőségeket mutatta be. Megtudhattuk, hogy az ilyen típusú készítmények forgalomba hozatala nemzeti és Európai uniós szinten is megvalósulhat (az EMA javaslatára az Európai Bizottság engedélyezi). Általánosságban elmondható, hogy egy adott gyógyszer vény nélkül is kiadható státuszának meghatározása tagállami hatáskörbe tartozik, így a gyógyszerek kiadhatósága nem egységes az európai gyógyszerpiacon. Az előadó kiemelte: ez nem jelenti azt, hogy az adott hatóanyag kockázata országonként eltérő lenne. Fontos tudni, hogy egy készítmény kockázata a nem kívánatos hatás gyakoriságának és a súlyosságának szorzata alap-

ján határozható meg. A példaként felhozott metamizol esetében az agranulocytosis súlyos, de ritka mellékhatás, a kiadhatóságának vényhez kötéséről született hatósági döntés háttérében a gyógyszer-tárból való kikerülés megakadályozásának szándéka állt.

Dr. Pethő Gábor farmakológus professzor előadásában a vény nélkül beszerezhető fájdalomcsillapítók farmakológiai értékelésének aspektusait és az alkalmazás során esetlegesen fellépő kockázatok legújabb vizsgálati eredményeit mutatta be. Általános alapelveként elhangzott, hogy a kockázatok minimalizálása érdekében a fájdalomcsillapítót a legalacsonyabb hatékony dózisban, a minimálisan szükséges ideig alkalmazzuk. A jelenleg elérhető vizsgálati adatok tükrében szívbeteg vagy kardiovaszkuláris rizikófaktorral bíró egyének kezelésekor célszerű a naproxent vagy acetil-szalicilsavat választani, a gasztrointesztinális mellékhatások szempontjából ugyanakkor nem ezek a hatóanyagok a legkedvezőbbek, ami korlátot szab a hosszú távú tolerálhatóságuknak. A továbbképző előadás hasznosságát jelzi, hogy hatására több mint duplájára nőtt a hatóanyagokat COX-szelektivitás alapján helyesen csoportosítók aránya az előadást megelőző felméréshez képest.

Dr. Rinfel József klinikai főorvos és házi orvos a vény nélkül beszerezhető gyógyszerek és a családorvosi gyakorlat kapcsolatába nyújtott bepillantást. Megkérdőjelezhetetlen tendencia, hogy a betegek egyre nagyobb arányban fordulnak a komplementer és alternatív gyógyászati megközelítésekhez. Erre a jelenségre és látható társadalmi igényre az orvoskollégáknak is reagálniuk kell. Annak ellenére, hogy az egy orvosra jutó konzultációk száma kiemelkedően magas ma hazánkban (évi 12 millió orvos-beteg találkozás), elmondható, hogy egy átlagos orvos-beteg találkozás időtartama nem több, mint 6-8 perc, ami gátat szab a lehetőségeknek. A biztonságos és hatékony gyógyszeres terápia előmozdításához elengedhetetlen (lenne), hogy a családorvosok az OTC gyógyszerválasztás és ajánlás során a következő szempontokat is figyelembe vegyék: a beteg helyzetének és állapotának komplex felmérése és értékelése, a beteg terápiás döntéshozatalba való bevonása, megfelelő orvosi kommunikáció. Az előadó hangsúlyozta a házi orvosok és gyógyszerészek együttműködésének jelentőségét az OTC készítmények alkalmazása kapcsán is.

Az OTC készítményekkel kapcsolatos tanácsadás a gyógyszerészi gondozás fontos területe, ezzel a résztvevők is egyetértettek: az interaktív visszajelző rendszeren keresztül kapott válaszok alapján a jelenlevők 78%-a kívánatosnak tartja, hogy a megfelelő OTC készítmény kiválasztásában segítsen, 97% szerint pedig az OTC készítményeket a gyógyszeres terápiával összehangoltan kellene alkalmazni. Ezzel szemben a legtöbbször válaszadó szerint (42%) a betegek mintegy 10-20%-a egyeztet csupán a gyógyszerésszel, mielőtt alkalmazni kezd egy OTC készítményt, senki nem értékelte az arányt 60% fölöttire.

Dr. Télessy István bevezető diáin friss hazai adatokkal szemlélítette, hogy a vény nélkül kapható termékek gyógyszer-tári forgalma évről évre nő, gyakorlatilag ezen készítmények képezik a gyógyszer-



tári növekedés motorját. A termékkör szakmai megítélése mégis ambivalens, ehhez az is hozzájárul, hogy gyógyszerészként sem könnyű eligazodni a „palettán”. Például probiotikumok négy különböző termék kategóriában is forgalomba kerülnek, a beteg egyéni igényeihez igazodó, szakmailag is megalapozott választás speciális tájékozottságot igényel. Az ellátási lánc különböző szereplői és a szakmai szervezetek között 2016-ban létrejött megállapodás, mely az önszabályozásra építve igyekszik garanciákat beépíteni a rendszerbe, jelentős előrelépést jelenthet a termék- és megbízhatóság terén. Az előadó kiemelte, hogy a gyógyszerész felelősségi körébe tartozik, hogy az interneten szerzett nem helytálló információt ne hagyja rá a betegre/fogyasztóra.

Záró előadásában **Botz Lajos** professzor gondolatébresztő ábrákon mutatta be, miként tört meg a '70-es években a korábban szárnyaló modern medicina népszerűsége, milyen tényezők vezettek a nem igazolt hatású, ill. alternatív gyógymódok ezzel párhuzamos gyors térnyeréséhez, újrafelfedezéséhez. Hazánkban is forgalmazott készítmények példáján láthattuk, milyen szabályozási szempontok és gyártói motiváció állhat ugyanazon aktív összetevőt tartalmazó OTC gyógyszerek és étrend-kiegészítők hatóanyag megnevezésének, illetve deklarált „indikációik” különbözőségének háttérében. A nemzetközi szakirodalom globális problémaként és a „hivatalos medicina” egyik legfontosabb torzító tényezőjeként írja le az étrend-kiegészítők és más OTC készítmények alkalmazását. Az előadásban bemutatásra kerültek több beteg- és gyógyszer-csoport vonatkozásában a gyakorlati szempontból is jelentős gyógyszer-interakciók.

A rendezvényt záró visszajelzések alapján a hallgatóság döntő többsége elégedett volt az elhangzott előadások szakmai színvonalával és a technikai lebonyolítással, 89%-uk mindenképpen részt venne a jövőben is hasonló rendezvényen. Reményeink szerint a továbbképzés hozzájárult ahhoz, hogy a résztvevők nagyobb tájékozottságra és szakmai magabiztosságra tegyenek szert a vény nélkül kapható készítmények vonatkozásában, a különböző szakterületről érkező előadók nézőpontjainak megismerésével pedig árnyaltabb képet kaphattak a termékkör szerepéről.

A Gyógyszerészeti Intézet munkatársai

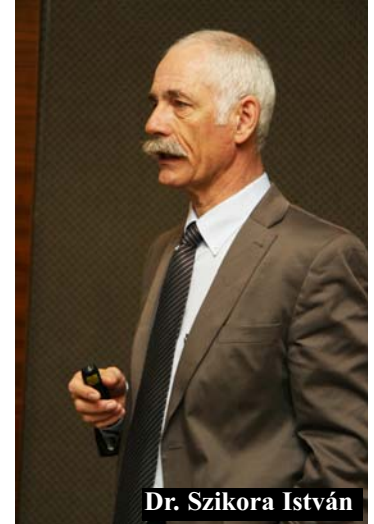


Beszámoló a pécsi Környey Alapítvány 2017 évi tudományos emléküléséről

A Környey Alapítvány 2017. március 10-én tartotta szokásos évi emlékülését. A résztvevők a Pécs, Rét u. 2. sz. alatti klinikai tömb épületében gyülekeztek, ahol megtekintették a klinika folyosóján kialakított Környey emlékfalat majd megkoszorúzták a klinika bejáratánál Reuter Kamilló és Környey István domborművét. Itt dr. Kopa János, társelnök köszöntötte a megjelenteket, méltatta az elődök elévülhetetlen érdemeit és az utódok munkáját, amely méltó folytatása ennek. A koszorúk elhelyezése után a megjelentek felvonultak a Pécsi Akadémiai Székházba, ahol kezdetét vette a tudományos emlékülés.

A társaság kuratóriuma egyhangú döntéssel a *Környey Emlékfa Díjat dr. Szikora Istvánnak*, az OKITI Neurointervenciók Osztály osztályvezető főorvosának ítélte oda. Dr. Szikora István a díjat elfogadta és vállalta a tudományos emlékelőadás megtartását. Az emlékülésen dr. Kopa János mondott köszöntőt, majd dr. Komoly Sámuel, az Alapítvány mb. elnöke megnyitotta a tudományos ülést és ismertette dr. Szikora István életútját és a magyar tudomány érdekében kifejtett érdemeit. Ezután a kitüntetett „*Embolizáció – áramlámódosítás – rekanalizáció: a neurointervenció négy évtizede*” címmel ismertette tudományos eredményeit, amelyet a jelenlévők nagy elismeréssel fogadtak. Az előadást rövid megbeszélés követte.

Ezután ebédszünet következett, amely alkalmat adott arra is, hogy a jelenlévők hangulatos beszélgetést és tudományos eredményeikről egymás közti baráti eszmecserét folytassanak. Az ebédszünet után került sor a fiatal neurológusok díjazott pályamunkájának bemutatására. Az idei *Környey Emlékéremet dr. Tóth Márton PhD*, a PTE, Neurológiai Klinika munkatársa kapta, aki tudományos eredményeit „*Új diagnosztikai irányvonal az epilepsziasebészeti preoperatív kivizsgálásban: a sztereotaxiás EEG*” címmel ismertette.



Dr. Szikora István

A tudományos ülésen a továbbiakban a szokásoknak megfelelően a PTE, ÁOK legújabb tudományos eredményeinek közlésére került sor. Ebben az évben a felkért előadók *dr. Tényi Tamás és dr. Janszky József* voltak. Dr. Tényi Tamás „*A szkizofrenia idegfejlődési elmélete*”, dr. Janszky József „*A szabad akarat neurológiája*” címmel a Nemzeti Agykutatási Program támogatásával végzett kutatásairól tartottak előadást. Az ismertetéseket rövid megbeszélés követte, majd dr. Komoly Sámuel a társaságot érintő hivatalos ügyek bejelentései után az ülést bezárta.



Dr. Janszky József

Dr. Kopa János

Rendvédelemért emlékérem átadása

A Magyar Rendvédelmi Kar (MRK) Katasztrófavédelmi Tagozatának felterjesztésére a szervezet „Rendvédelemért” emlékéremet adományozott a Művelési Medicina Tanszék kollégáinak, *dr. Rendeki Szilárdnak*, *dr. Keresztes Dórának*, *dr. Németh Zsuzsannának*, *dr. Nagy Bálintnak* és *dr. Woth Gábornak*, a rendvédelem területén kifejtett, kiemelkedő szakmai érdekképviseleti és közösségfejlesztő tevékenységéért. Az elismerést a Katasztrófavédelem, a Rendőrség, illetve a Büntetés-végrehajtás állományával végzett munka elismeréseként vehették át munkatársaink az MRK ünnepélyes közgyűlésének keretében április 3-án.



Színes kézikönyv a személyiségzavarokról dr. Tényi Tamás professzor szerkesztésében

A személyiségzavarokkal kapcsolatos klinikai és kutatási ismeretekről nyújt áttekintést az a kötet, amely a Medicina Könyvkiadó gondozásában idén jelent meg. A hazai szakmai könyvkiadás az utóbbi években sok olyan mértékadó és fontos könyvet adott közre, amelyek a nemzetközi szakirodalmat reprezentálva segítenek korszerű ismeretekhez jutni. Hiányzott azonban egy magyar szakemberek által fogalmazott munka, ami szintetizálni és az itthoni feltételekhez adaptálni igyekszik a szakterület újításait. A „Személyiségzavarok – klinikum és kutatás” című kötet ezt az úrtölti be, színes kézikönyv formájában. Dr. Tényi Tamás professzor, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika igazgatóhelyettese, karunk általános, diákjóléti és külkapcsolatokért felelős dékánhelyettese olyan tanulmányokat szedett csokorba, amelyek elmélyülten megvilágítanak egyes aspektusokat, hitelesen bemutatják a gyakorlatot, és saját tapasztalatokkal is gazdagítják a tudományterületet.

– *Saját elhatározás volt a könyv szerkesztése, vagy felkérték rá?*

– A Medicina Könyvkiadótól érkezett a felkérés, hogy szerkesszek egy kötetet a személyiségzavarokról, mert nagyon rég jelent meg hazai szerző tollából a témában szakirodalom. Utoljára Döme László adott ki egy átfogó, inkább tankönyvnek megfelelő munkát erről, de ennek már húsz éve. Azóta rengeteg új eredmény, tudományos adat halmozódott fel, és számos kutatási fejlemény is a terápia területén. Azért is gondolhattam rám, mert a Magyar pszichiátria kézikönyvében – amely meghatározó tankönyve a magyar orvostanhallgató- és szakorvosképzésnek – a személyiségzavarokról szóló fejezetet lassan már tíz éve én készítem. Örömmel fogtam a munkába, mert a pszichózisok mellett ez az a terület, ami mindig is érdekelt. Más céllal fogtam a szerkesztésbe, mint azt Döme László tette annak idején. Nem tankönyvet szerettem volna készíteni, és didaktikusan végigvenni a személyiségzavarok vonatkozásait a genetikától a különböző pszichológiai elméletekig, arányosan felosztva a rendelkezésre álló terjedelmet, hanem arra törekedtem, hogy olyan szerzőket kérjek fel, akikről tudtam, hogy egy-egy területtel intenzíven, elmélyülten foglalkoznak. Színes, kaleidoszkópszerű kézikönyvben gondolkodtam; bízom benne, hogy ez előnyére szolgál.

– *Az ismert szerzők általi tanulmányok mindegyike célzottan, a kötetbe készült?*

– Igen, minden egyes tanulmány friss. Az indító fejezetet Kuritárné Szabó Ildikó, a Debreceni Egyetem docense írta, aki a borderline személyiségzavarról korábban már fogalmazott egy kitűnő monográfiát. Ez az egyik legjelentősebb személyiségzavar, részben a szuicídium, részben az evészavarokkal való összefüggése, valamint terápiás nehézsége miatt. Ebben a könyvben a személyiségzavarok nozológiai helyzetével, a különböző klaszifikációs rendszerekben való változásokkal foglalkozik. Klinikánk egyetemi docense, Herold Róbert a mentalizáció és a személyiségzavarok összefüggéseit taglalja, a budapesti egyetemről Unoka Zsolt a kognitív terápiákkal kapcsolatos legújabb fejleményeket tekinti át, Kelemen Oguz, a Szegedi Egyetem docense a neuropszichológiai, illetve az evolúciós pszichopatológiai eredményeket foglalja össze. Az utóbbit már csak azért is nagyon

izgalmasnak tartom, mert az evolúciós pszichopatológia nem arra kérdez elsősorban rá, hogy mi egy betegség oka, hanem arra, hogy mi az értelme, azaz mi lehet a pozitívuma egy hosszan fennmaradó, az orvostudomány által negatívumként tekintett betegségnek. Szellemes példákat sorol: a skizoid személyiségzavar esetében a betegek visszahúzódása, saját személyiségburkukba való beágyazottsága nagyon gyakran eredetiséggel, kreativitással párosul.

– *Több írás is utal a bennük rejlő pozitívumokra, ahogyan arra is, hogy – bár a terápiájuk sok nehézséggel jár –, ma már nem kell lemondanunk róluk.*

– Valóban, mindamellett, hogy ez a betegségszalag komoly szenvedést okoz az érintetteknek és a környezetükben élőknek, eközben sok kultúrtörténeti érték is teremődik azokból a subjektív élményekből, amiket betegekként átélnek. Németh Attila kollégám a kötetben épp ilyen példákat említ, neves alkotók eseteit tekinti át, és nem a hagyományos értelemben állít fel orvosi diagnózist, hanem sokkal inkább az alkotót megérteni akaró, empátizáló szemzőgből vizsgálja őket. Foglalkozik Salvador Dalí spanyol festőművésszel, aki nárcisztikus személyiségzavarban szenvedett, Frida Kahloval, a mexikói festőművésszel, aki borderline személyiség volt, és Csontváry Kosztká Tivadarral is, aki skizotíp személyiségzavarral küzdött. Csontváry esete azért is izgalmas, mert egy 1960-as évekbeli monográfia skizofrén betegek diagnosztizálta, aztán később változott az ezzel kapcsolatos felfogás, és betegségét inkább skizotíp személyiségzavarként írták le az újabb kutatások.

– *A művészet kulcsfogalom a kötetben, és érdekes kettősségben jelenik meg: egyrészt eszköz és lehetőség arra, hogy kifejezze magát egy-egy személyiségzavarral küzdő ember, másrészt pedig terápiaként szolgál az ilyen jellegű betegségben szenvedőknek.*

– Ez azért lehetséges, mert a problémát sokszor nehéz szavakkal leírni, az érzéseket megfogalmazni, objektívnálni, sokkal könnyebb a képzőművészet vagy a zene eszköztárához nyúlni. Egy-egy műalkotás létrehozásával elindulhat egy öngyógyító folyamat, számos példa van erre diagnózissal, avagy anélkül is. A művészetterápia lehetőségét fontos felajánlani a mindennapi gyakorlatban is, hiszen van, aki csak ezen a sajátos nyelven tud kommunikálni a problémájáról. Erről is szól egy fejezet a könyvben, amit klinikánk munkatársa, dr. Simon Mária jegyez, és a művészetterápiák új típusú megközelítéséről szól.

– *Az Ön írása is a terápiás megközelítés különböző módjait, lehetőségeit taglalja.*

– Az általam írt fejezet a pszichodinamikus, pszichoanalitikusan orientált terápiákat igyekezett röviden áttekinteni a személyiségzavarok körében, amik igen megterhelőek a kezelők számára. Ezek a betegek ugyanis nagyon intenzív érzéseket bontakoztatnak ki a terapeuták irányában, és ez így van *vice versa*, tehát ez egy viharos érzelmekkel színezett kapcsolat. A szakzsargon ezt „áttételes-viszontáttételes relációknak” nevezi. Sok új fejlemény is van ezen a területen. A hagyományos pszichoanalitikus megközelítést mindig is érdekelte a személyiségpatológiával való intenzív áttételes-viszontáttételes munka, és ennek bontakoznak új irányai. Így például a klasszikus szerző, Otto F. Kernberg – akit még az 1970-es évekből ismerhetünk – régi

módszerét frissítve, korszerűsítve, áttétel fókuszú pszichoterápiának nevezi ezt, vagy az angol pszichodinamikus iskolából meghatározó személyiség, a magyar származású Péter Fónagy – nagy nyelvészünk, Fónagy Iván fia – kidolgozta a mentalizáció bázisú pszichoterápiát, ami ugyancsak a pszichodinamikus terápiák újabb variánsa. Az áttekintésben rámutattam bizonyos technikai vonatkozásokra, valamint arra a léggörré, atmoszférára is igyekeztem reflektálni, ami kétségtelenül az egyik legnehezebb pszichoterápiás kihívást jelenti a kezelők számára.

– *A kötet előszavában is szerepel, hogy ebben a tematikában már könyvtárnyi szakirodalom megjelent, a betegcsoportnak hatalmas és szerteágazó a szakirodalma. Mi az oka annak, hogy időről időre mégis felvet kérdéseket mind a személyiségzavarok kategorizálásában, mind a terápiás módszerek, megközelítések viszonylatában, hatékonyságában?*

– Oka az, hogy a személyiségzavarok és a normál személyiségfunkcionálás egy dimenzió mentén helyezkednek el, nem mindig lehet élesen leválasztani, és betegségeként diagnosztizálni a személyiségzavarok különféle csoportjait úgy, ahogyan lehet ezt tenni más betegségek esetében, például a demenciánál vagy a súlyos kognitív hanyatlásnál. Mindannyiunkban benne van a bizalmatlanság, ami idézi a paranoid személyiségzavarokat, valamennyiünkben van öncsodálat, ami a nárcisztikus személyiségproblémára utal, vagy impulzivitás, ami kicsit messziről ugyan, de a borderline betegek viharait idézi, sokan szeretünk továbbá másokra támaszkodni, aminek a személyiségzavar variánsa a dependencia problematikája. A kutatások megújuló kérdésselvetését ösztönzi az is, hogy a terápiás munka nagyon intenzív atmoszférában zajlik, ami a terapeutákat saját stílusuk, módszerük kidolgozására serkenti. Így aztán nagyon sok eredeti, a szerzők ujjlenyomatát, személyes tapasztalatait rögzítő terápiás leírás születik, ami számos újdonságot, érdekességet tartalmaz.

– *Társ szerzőként is jelen van egy írásban, amit dr. Halmai Tamással jegyez, ebben a személyiségzavarok igazságügyi-pszichiátriai vonatkozásait fejtegetik.*

– Halmai Tamás klinikai szakpszichológusként dolgozik Budapesten, PhD-hallgatóm, és nagy tapasztalattal rendelkezik az igazságügyi pszichiátria területén. Hosszú éveket dolgozott az Igazságügyi Elmemegfigyelő Intézetben is. Sajnos, a kriminalitás, az impulzivitás, a szélsőségesen affektív élet is része a spektrumnak, ezek olyan problémákat eredményeznek, amelyek igazságügyi-pszichiátriai megközelítést igényelnek. Azt próbáltuk ebben a fejezetben összefoglalni, hogy a betegség az illetőt mennyiben korlátozta egy-egy cselekedetében.

– *Valamennyi rutint azért lehet szerezni a terápiás munkában, avagy az esetek különbözősége miatt ez teljességgel lehetetlen?*

– Az évek hosszú során azért kialakul egyfajta rutin, ugyanakkor éppen ez a magabiztosság nehezítheti meg a munkát. Egyes szerzők meg is fogalmazzák, hogy a kezdők lelkesedése, határokat még nehezen tartó személyisége sokszor olyan pluszt hoz a terápiába, amit a rutinos terapeuták már nem tudnak képviselni. Paradox tehát a helyzet ezzel kapcsolatban.

– *Számomra azért is érdekes a könyv, mert nem kizárólag a szakmának vagy az orvostanhallgatóknak szól, hanem a laikus, ám a téma iránt fogékony és érzékeny olvasónak is tartalmaz hasznos, élvezetes írásokat, amelyek önmagunk és környezetünk*

SZEMÉLYISÉGZAVAROK

– *klinikum és kutatás*

Szerkesztette TÉNYI TAMÁS



megismeréséhez is közelebb vezethetnek.

– Sokféle „hasznosításban” gondolkodtam. Az elsődleges cél a szakmabéliek tájékoztatása, az új ismeretek közreadása volt, ám a könyv bizonyos fejezetei az orvostanhallgatók oktatásában is hasznunkra lehetnek, és a művelt olvasók számára is tartalmazhatnak izgalmakat. Elgondolkodhatunk arról, mivégre van az ember, miben hordoz tragikumot a létezés, és mi az, ami boldogságot adhat, hisz ezek a betegek a maguk patológiás módján valójában azokra a problémákra, konfliktusokra mutatnak rá a saját sorsukkal, amikkel valamennyien – talán sikeresebben – küszködünk.

– *Ez a betegcsoport továbbra is a fókuszában áll majd, és kutatja tovább?*

– Érdeklődésem mindig a klinikum oldaláról fordult a személyiségzavarok felé. A kutatásaim, amelyek bizonyos pszichológiai vagy biológiai jellemzőkre irányultak a pszichiátriai betegségek körében, jórészt a skizofrénia és a hangulatzavarok területeit érintik. Ez azért van, mert kezdő klinikus korom óta sok ilyen beteget kezeltem, követtem a témára vonatkozó szakirodalmat és mások tapasztalatait, olyan teamben dolgoztam és dolgozom ma is, amelyben hasonló érdeklődésű kollégák vannak. A gyakorlatnak a kutatásba való átfordítása érdekelt mindig is, ahogyan most is. Jelenleg is a skizofrénia és a bipoláris zavar területén vizsgálódom a Pszichózis Kutatócsoport vezetőjeként, a Nemzeti Agykutatási Program támogatásával. Ezek a kutatások a betegségek idegfejlődési hátterének tisztázására irányulnak.

Schweier Rita

A 27.

Talán kissé hangzatos mondatot – „A hagyományok tisztelete nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbvitele” – választottunk az immár 27 éve tartó Pilaszanovich Imre évenkénti emlékelőadás jelmondataként. Amikor Pilaszanovich tanár úr halálát követő évben (1991) elindítottuk az előadás-sorozatot, akkor csak reméltük, hogy a világ vezető gyermeksebészei elfogadják meghívásunkat, és emlékelőadás tartásával tisztelgnek tanár úr emlékének. Szerencsés volt a sorozat indítása, mert Professzor Hardy Hendren Bostonból (3-szor volt Magyarországon, Pécsset operált is) elfogadta meghívásunkat. A gyermeksebészet területén Hendren professzor kiemelkedő szakember, utolérhetetlen precizitással. Részlet egy műtéti leírásából: „Az anasztomosis környéki összenövéseket oldottuk – 4 óra”. Bostonban, ahol dolgozik, az a mondas járja, hogy ha Hardy operál, ne az órát, hanem a naptárt nézd.

27 meghívás – nem volt egyetlen egy visszautasítás sem, pedig Európán és USA-n kívüli országokból is érkeztek előadók Pécsre (Fokváros, Új-Delhi, Melbourne, Tokió, Egyiptom, Kanada). Idén a haiti származású, de már USA állampolgárságú professzor Hardi Ford volt a meghívott vendég. Az előadó a néhány éve Haitiban történt iszonyatos erejű és károkat okozó földrengés gyermekbaleseteinek akut ellátására ment vissza Haitiba. Megrázó előadást tartott.

A közel 3 évtizedes hagyománynak megfelelően az „ünnepélyes szakosztályülés” (Kellermayer professzor értékelte így az előadás-sorozatot), 2 részből áll. Az első a már részletezett külföldi vendég előadása, a második pedig egy igen neves, nagy tekintélyű magyar előadó prezentációjából (pl. prof. Tulassay Tivadar – Budapest, prof. Sótónyi Péter – Budapest). Az előadások témájának kapcsolódnia kell a gyermekgyógyászathoz. Idén prof. Dóczi Tamást kértük meg ezen csatlakozó előadás tartására még akkor, amikor sejtelmünk sem volt arról, hogy Dóczi professzor Széchenyi díjban részesül. Dóczi professzorral lassan úgy vagyok, mint Méhes Károly professzorral voltam: ha Méhes prof. egy hétig nem kapott valamilyen elismerést, kitüntetést, a következő héten már megkérdeztem, hogy mi van Karcsi, múlt héten nem kaptál valamilyen díjat, kitüntetést?

Felkészültem arra, hogy Dóczi professzor udvarias formában, millió egyéb kötelezettségére hivatkozva (ami nagyon igaz), nem vállalja el a felkérést. Tévedtem. Elvállalta, és magas szintű, jól érthető, modern szemléletű referátumot tartott a mindig újabb és újabb képalkotó eljárásokról, az általuk adott lehetőségekről és arról, hogy ezek miként segítik (segíthetik) a korábban kezelhetetlen vagy alig kezelhető ideggyógyászati betegségek egy részének terápiáját.

A 2017 évi emlékelőadással és a csatlakozó referátummal talán egy kicsit tovább vittük a lángot.

Various honours	54
Member of editorial boards	11
Children's Hospital of Pittsburgh Committee Assignments	48
Professional and Scientific Committees (local and national)	65
Society membership	24
Research grants, completed (19)	6.8 million \$
Current research grants (2)	820.000 \$
Non-Peer reviewed (invited manuscripts)	36
Invited speakers (inland and outland)	168
Peer reviewed articles	159
Book chapters	31

A fenti összegező táblázat jól érzékelteti Ford professzor sokirányú tevékenységét.



Pintér András dr.

Jótekonysági rendezvény a beteg gyermekekért

A Pécsi Gyermekklinika, Manuális Tanszék, sebészeti osztályának Visszatérés Alapítványa 2017. április 2-án, vasárnap az orvoskar Dr Romhányi György Aulájában jótekonysági rendezvényt tartott. Ezen a Pécsi Vonósok mellett komolyzenei művészek, az iDance Studio táncosai, a Pécs Városi Mazsorett együttes és a Gyermekgyógyászati Klinika zenekara léptek fel. A bevételt a sebészeti osztály műszerparkjának fejlesztésére fordítják.

A szervezők ezúton is köszönik a dékáni vezetés, a Tajti Music és az MKB önzetlen támogatását!

Dr. Vajda Péter
gyermeksebész

A „Visszatérés Alapítvány” kuratóriumának tagja



Forrás: www.aok.pte.hu

Macikórház az Orvostudományi Karon



Immár ötödik alkalommal rendeztük meg a Teddy Maci Kórház Családi Napot az Általános Orvostudományi Kar aulájában, ahol idén rekordot ért el az érdeklődők száma. Nagy örömmel üdvözlöttük az ismerős arcokat, mert sok család már visszatérő résztvevője programunknak. Így elmondhatjuk, hogy a Teddy Maci Kórház egyetemünk egyik legnépszerűbb rendezvénye mind a gyermekek, mind az orvostanhallgatók körében.

A Macikórház célja, hogy a kicsik fehér köpenytől és orvosi eszközöktől való félelmét oldjuk, illetve hogy a gyerekek a „műtős mackóink” segítségével ismerkedjenek a belső szervekkel és azok funkciójával. A Családi Napra minden gyermek elhozhatta saját mackóját, és macidoktorok segítségével orvosolhatták kedvencük kitalált betegségeit.

Az eseményen a hagyományos játékok mellett a gyerekek elsajátíthatták a helyes fogmosási technikát a fogorvostan-hallgatókkal, Maci Laci Patikájában pedig krémeket keverhettek gyógyszerészhallgatók lelkes közreműködésével. Elsősegélynyújtást is tanulhattak az érdeklődő kis macidoktorok, emellett szüleiket szűrőprogramokkal vártuk. A feladatok elvégzéséért jutalom is járt, minden gyermeknek ajándékkal kedveskedtünk.

A rendezvényen fellépett Figura Ede, aki a gyermekeket bevonva, énekeivel színesítette a programot. Köszönet mindazoknak, akik közreműködtek abban, hogy a rendezvény idén még színvonalasabb lett.

Somoskövi Zita Teddy Maci koordinátor

Nemzetközi Est – 2017

2017. március 11-én rendezték az Angol-Német Hallgatói Önkormányzat szervezésében orvoskarunk legjelentősebb kulturális rendezvényét, a Nemzetközi Estet. Az idén 650 éves múltra visszatekintő Pécsi Tudományegyetem Nemzetközi Hónap elnevezésű programsorozatának nyitó rendezvénye volt az est, melyen az orvoskaron tanuló, 62 országból érkezett hallgatóink valamint oktatóink, munkatársaink, az orvoskar és az egyetem vezetősége valamint szép számban nagykövetek, nagykövetségi munkatársak és kulturális attasék voltak jelen. A helyszín az előző évek gyakorlatának megfelelően idén is az EXPO Center volt, melyet maximális kapacitásában sikerült kihasználnunk. 21 asztalnál várták hallgatóink nemzeti ételkülönlegességekkel látogatóinkat. Székely, magyar, osztrák, német, angol, norvég, spanyol, albán, görög, dél-koreai, japán, kínai, nigériai, jordán, palesztin, tunéziai, mexikói, iráni és indiai finomságokat kóstolhattak az est látogatói, miközben a Zsolnay terem nagy színpadán egymást követték az előadások.

23 évvel ezelőtt hallgatói kezdeményezés keltette életre az első Nemzetközi Estet, melynek az akkori orvosi egyetem aulája adott otthont. Az évek során a célunk változatlanul az, hogy együtt ünnepeljük az orvoskar mindennapjaira jellemző multikulturalitást, a hétköznapijainkra is jellemző békés egymás mellett élést. Itt szeretném idézni Stemler Miklóst, a Pécs Tourist Guide magazin főszerkesztőjét, aki írásában így jellemezte az est hangulatát: „A Nemzetközi Est olyan rendezvény, ami elhitteti velünk, hogy a világbéke nem lehetetlen álom.”

Nagy öröm számunkra, hogy idén második alkalommal egészült ki a vendéglátó magyar, rektor úr által vezetett asztal egy székely asztallal is, valamint a PTE-karok közötti összefogást is jól mutatja, hogy nemcsak orvostanhallgatóink, fogorvos- és gyógyszerészhallgatóink készülnek napokon át a rendezvényre, hanem más karok diákjai is örömmel csatlakoznak hozzánk, így például a mexikói ételeket készítő Baruc González, pszichológia szakos hallgatónk és BTK-s segítői. Szintén nagyon büszkéek vagyunk zenész hallgatóinkra, akik idén is felléptek a Pécs Music Society színpadon, és nagyszámú közönséget vonzottak koncertjeiken.

A belépésre feljogosító karszalagok bevételéből befolyt összeget idén is jótékony célokra fordítja az EGSC. A hallgatók célja, oktatási eszközökkel és a klinikumban használandó, a betegellátást javító eszközökkel támogatni az oktatók munkáját. Ennek megfelelően idén is elsősorban intézeteket és klinikákat támogatunk: nagy értékű adományban részesül az Anatómiai Intézet, a Gyermekgyógyászati Klinika, a Fogászati Klinika és a Gyógyszerésztudományi Kar. Intézetünk és klinikáink mellett a kedvezményezetttek között több városi, civil kezdeményezés is szerepel. A hallgatói választmány egyhangú döntése alapján kiemelt támogatásban részesül a Pécsi Jótékony Nőegylet „Nekem nincs ebédem” és „Babadoboz” elnevezésű programja. Adományban részesül a Faág Baráti Kör Egyesület és a Misina Állatmenhely is.

Az adományok átadásáról, fogadtatásáról az Orvoskari Hírmondó következő számában számolunk be.

Berta Anikó
Fotó: Verébi Dávid



FIGYEK-2017

A Fialat Gyermekgyógyászok XVI. Konferenciáját 2017. március 31. és április 2. között Mórton rendezték, a Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktatókórház Újszülött-, Csecsemő- és Gyermekosztályának szervezésében. Ebben a három napban 11 szekció 114 színes, érdekes és tanulságos előadását hallgathattuk meg. Klinikánkat előadói részről heten képviseltük, illetve két szakorvos kollégánk „gardedámként” csatlakozott hozzánk. Nefrológia és immunológia szekcióban Horváth Gábor, gyermekbészésként Kardos Dániel, infektológia témakörben Simon Virág, az onkohaematológia szekcióban Polgár Dóra és Kövér Anna, neurológiai témában Zsiborás Csaba, a sürgősségi betegellátás, intenzív terápia témakörben pedig Nagy Péter tartott, főként egy-egy esetet feldolgozó prezentációt. A szervező kollégák minden nap végén gondoskodtak arról, hogy fáradt végtagjainkat az egész napi hosszas üldögélés után megfelelő zenére ritmusosan átmozgathassuk. Lehetőség nyílt az ország más tájáról érkező kollégákkal játékos keretek között ismerkedni, és még saját közösségünket is építeni.

A konferencia zárásaként eredményhirdetésre is sor került. Klinikánkról három szekcióban jeleskedtünk: Kardos Dániel „Harc az elemekkel” című, Kövér Anna „Sós kútba tesznek, onnan is kivesznek, kerék alá tesznek, onnan is kivesznek...” című, és Nagy Péter „Eszméletlen, idiopathiás thrombocytopaeniás purpurában szenvedő gyermek – Mi az első gondolatod, és mi a valóság?” című előadása nyerte el szekciójának első díját a kö-



zönség szavazatai alapján. A dél-dunántúli régióból még Bedő Klauzdia Zalaegerszegről és Világos Eszter Szekszárdról nyerte el a szekciójának legjobb előadásáért járó díjat.

Sokat tanultunk, jót szórakoztunk, jövőre pedig igyekezünk Pécsen a hagyományokhoz híven emlékezetes programot szervezni az egész országból ideözönlő fiatal gyermekgyógyászoknak.

Dr. Kövér Anna

„Prevention Day”

2017. március 23-án tartotta az orvoskar a „Prevention Day” rendezvényét a Pécsi Rendőr-főkapitányság, Földényi Gabriella kancellári, hallgatói referens és az EGSC közös szervezésében. A rendezvény elsősorban az angol-német programos hallgatókat célozta meg, de nagy örömeinkre magyar hallgatóink is szép számban látogattak el standjainkhoz. Nagy örömeinkre szolgált, hogy a kezdeti távolságtartás után a standok kezdtek megtelni érdeklődőkkel, akik név nélkül tehettek fel kérdéseket az alábbi témákban: közrendvédelem, szabálysértések, vagyonvédelem, drogprevenció, balesetmegelőzés és közlekedésrendszet. A Rendőr-főkapitányság munkatársai ismertették a hallgatókkal a „Női Nem” és „Kezdedben a Biztonságod” elnevezésű applikációkat, és önvédelmi fogásokat mutattak be. Az Áldozatvédelmi Szolgálat, a Bevándorlási- és Menekültügyi Hivatal valamint a PTE Jogklinika munkatársai is jelen voltak egy-egy standnál, ahol kompetenciáikat és jogköreiket ismertették.

A közlekedésbiztonsági kvíz nagy sikert aratott a hallgatók körében, akik ha minden kérdésre helyes választ adtak, értékes nyereményekben részesültek, melyek kivétel nélkül mind a biciklis közlekedés biztonságát voltak hivatottak szolgálni. A Rendőr-főkapitányság munkatársai felhívták a figyelmet a Magyarországon életben lévő zéró tolerancia betartásának fontosságára. A hallgatók körében nagy sikert aratott a „részeg” és „drogos” szemüveg bemutatása.

A gyakran feltett kérdésekre kapott válaszokat és a rendőrség hatáskörébe tartozó általános tudnivalókat szeretnénk az augusztus végén érkező, leendő elsőéves hallgatóink információs csomagijában közzétenni.

Berta Anikó



650 palack bort ajándékozott karunknak a Belvárdgyulai Mezőgazdasági Zrt.

A Belvárdgyulai Mezőgazdasági Zrt. pincészete 650 palack bort adott át karunknak március 23-án, részt vállalva ezzel az egyetem 650 éves jubileumának megünneplésében. Wilhelm József vezérigazgatóval a gesztus mögötti tartalomról beszélgettünk.

– **Miért döntöttek úgy, hogy Önök is részesei lesznek az ünneppsorozatnak?**

– Az ember életében kevés lehetőség adódik arra, hogy átéljen egy ilyen kerek jubileumot. Ez olyan alkalom, amire a társadalom egészének figyelnie kell. Lokálpatriótaként is lényegesnek tartottuk azt, hogy részesei legyünk az ünnepnek, még akkor is, ha vidékiek vagyunk, hisz a Pécsi Tudományegyetem itt van a szomszédunkban. Egy ilyen ünneppsorozat rengeteg feladattal jár, és a terület borvidékének egyik legjelentősebb termelőiként úgy döntöttünk, hogy nem pénzzel, hanem nemes nedűnkkel szeretnénk a rendezvénysorozathoz hozzájárulni. Örülnénk, ha a résztvevők és az ide érkező delegációk, vendégek pécsi bort innának, avagy kapnának ajándékba.

– **Miért éppen az orvoskart ajándékozták meg?**

– Felelősen gondolkozó vállalkozás vezetőjeként fontos feladatnak tartom, hogy a munkavállalóink egészségének megőrzéséért, betegségeik megelőzéséért megtegyünk mindent, amit tudunk. Tavaly kötöttünk szerződést az orvoskarral, melynek keretében ötven munkavállalónk részt vett egy egyedi szűrési programban. Ennek során hatnyolc-tíz vizsgálatot is elvégeztek egy-egy személyen egy hétvége alatt, amit nagyra értékeltünk, ismerve időhiányos társadalmunk működését. Az orvoskaron dolgozó szakemberekkel ezáltal jobban megismerkedhettem, és kialakult köztünk egy szorosabb emberi kapcsolat is. Az ő felelősségteljes munkájukat is szeretnénk volna megköszönni ezzel az ajándékkal.

– **Mit lehet tudni az ajándékba kapott borokról?**

– Azért is tartom szerencsésnek vállalkozásunk és az orvoskar találkozását, mert van egy olyan termékcsaládunk, amit kimondottan a fiatal generáció igényeire és ízlésére formáltunk, készítésükkor fontosnak tartottuk az intenzív illat- és zamatanyagok megőrzését. A Campus borcsaládról van szó, ami a legszélesebb, egyben a legszínesebb kínálatot is képviseli gazdaságunkban. A szimbolikus név és a borcsalád által képviselt kínálat miatt is úgy véltük, hogy részesei szeretnénk lenni a jubileumnak. Fehér boros vidékként nem titkolt célunk továbbá az, hogy népszerűsítsük a fehér bort, hisz évtizedek óta háttérben van a vörös borhoz képest. A fiatal generációt szeretnénk a fehér bor értékeiről meggyőzni, bennük és általuk a kulturált borfogyasztást kialakítani, terjeszteni, és erre kiváló lehetőség egy több ezer hallgatót tömörítő egyetem.

Fehér borainkat egyébként immár ötven éve készítjük, bár a kezdetekben inkább folyó borokként értékesítettük őket. Néhány éve döntöttünk úgy, hogy más értékesítési csatornákat is igénybe veszünk, ennek eredményeként két éve egyik borunkkal elnyertük a “Pécs város bora” címet, és tavaly is második helyezettek lettünk, de számos más díjat is nyertünk borainkkal. A főként száraz fehér borok mellett tavaly óta van már rozénk is – egyelőre vásárolt szőlőből – és idén telepítjük cégünk életében az első vörös szőlő ültetvényeket.

A Campus borcsalád kizárólag reduktív készítésű, erjesztésű és tárolású borokból áll. Tagjai: Chardonnay, Zöldveltelini, Irsai Olivér, Sauvignon Blanc, és van két gyöngyöző fajtánk is, az egyik zöldvelteliniből készült, és a Lini fantázia névre hallgat, a másik sauvignon blanc-ból készült, és a Blanca nevet kapta. Ismereteink szerint ebből a



két fajtából az országban másutt nem gyártanak gyöngyözőt. Nagyon kedveltek ezek a termékeink, szénsav hozzáadásával, speciális palackozással készülnek. Fontos még tudni róluk, hogy a borcsalád tagjai két évig tudják megtartani friss, üde, zamatos jellegüket. A magasabb minőségi kategóriát képviselő Classic borcsaládunk termékeit (Olaszrizling, Rajnai rizling, Chardonnay, Hárslevelű) részben ászok, részben pedig barrikolt ászok hordóban érleljük, emiatt árban is magasabb kategóriát képviselnek.

– **Pincészetük mióta létezik?**

– A pince fő ága 1967-ben épült, aztán 1976-ban bővítettük. Jövőre – részben pályázati forrásból – szeretnénk megújítani pincészetünket, ami várhatóan 250 millió forint értékű projekt lesz. Korábban nagy tételű folyóbor értékesítés zajlott nálunk, ezeket a termékeinket jórészt nagykereskedők vásárolták kamionos tételben, nem volt tehát lényeges az, hogy a kis tételeket külön tároljuk. A felújítással a közeljövőben erre is lehetőségünk nyílik. A pincészet egyébként Hátság községben található, a Pécsi Borvidék része. Pécsről és a környékről ma is sokan ellátogatnak hozzánk olyanok, akik nagyobb tételben vásárolnak. Célunk az, hogy jó minőséget kínáljunk, megfizethető áron.

– **A fehér bort részesíti Ön is előnyben?**

– Ma már igen, de ez egy evolúciós folyamat volt. Fiatal koromban én is a testes, vörös bort szerettem, aztán később jött a lágyabb, vörös, majd a rozé, végül kikötöttem a száraz, fehér bornál. Egészen más hatása van, ha egy 11 és feles vagy 12-es fehér bort fogyasztunk el este, egy baráti társaságban, mintha ezt tesszük egy 13 és feles, vagy 14 és feles testes, vörös borral. Természetesen nem elvitatva azt, hogy ez egyéni ízlés kérdése is.

– **Tervezi-e az együttműködés folytatását az orvoskarral?**

– Mindenképpen. Az említett szűrés első körben a vezetőket és az adminisztrációs munkatársakat érintette, egy második körben a többi munkavállalóra is szeretnénk a programot kiterjeszteni. Ennek részleteiről már tárgyalok a Foglalkozásegészségügyi Intézet irányítójával. A növénytermesztésben dolgozóknak a növényvédő szerek ártalmi miatt évente kell laboratóriumi vizsgálatra menniük, más kollégáinknak előírás a TBC-szűrés, ezekre mind odafigyelünk. Ha sikerül szervezeten, rövid idő alatt megoldani ezeket a vizsgálatokat, akkor kevesebb a munkaidőből történő kiesés is, ami egy munkaadónak fontos szempont. De azt gondolom, hogy ezt a gesztust a munkavállalóink is értékelik. Az általunk képviselt megelőző szemléletet igyekszem terjeszteni más gazdaságokban is.

Schweier Rita

VI. Orosz-európai Mellkassebészeti Szimpózium

Kazany, 2017. február 16-18.

É letemben két élő műtétet ültem közös vacsoraasztalnál. Az akkor 80 éves Sir. Ronald Belsey volt az egyik (Belsey Mark IV, antireflux-műtét) és az örökké kortalan, Lenin-díjas Perelman professzor volt a másik (transpericardialis főhörgőzárás). Tizenöt évvel később az első vacsora városában, Bristolban, a Frenchay Hospital utód intézetében, a Bristol Royal Infirmary-ban lettem konzultáns, és most huszonöt év múlva a négy meghívott nyugat-európai szakértő egyike a Kazanyban megrendezett Perelman Konferencián. Bristol felől nézve keleti, a Moszkva folyó lenti, délkeleti kanyarulatától tekintve (közel az Urálhoz) pedig nyugati a magyar professzor: nézőpont kérdése az egész. Nehéz elmagyarázni a közép-európaiságot.

George Massard, a brüsszeli székhelyű UEMS mellkassebészeti szekció vezetője, Geoege Dahan Toulouse-ból, a francia mellkassebészeti társaság előző elnöke, Luigi Filosso Milánóból – négyen alkotjuk az “európai iskolát” a konferencián, melynek idej jelmondata így hangzik: Az emberiség globális kihívásai: mellkassebészet, készen álltok? A tematika hármas: a tuberkulózis sebészete, a gennyes mellkas, különösen a HIV-fertőzöttek műtétei, és a terrorizmus okozta tömegsérülések ellátásának mellkassebészeti vonzatai. Körülbelül százötven résztvevő Szentpétervártól Moszkvát át Permig, még a voronyezsi egyetemről is vannak, közöttük sok a fiatal arc.

Az Orosz Föderáció, melynek a Kazany fővárosú Tatár föld is része, a tuberkulózistól leginkább sújtott országok között van. A kontinens inenső felén könnyen elfeledjük, hogy a világon még mindig több ember hal meg tüdővészben, mint tüdőrákban. A gyógyszeres kezelés hatástalansága miatt – kényszerűen – nagy a sebészeti megoldások szerepe is. Műtéti eredményeik, a bemutatott esetek megoldásai imponálóak. A multidrug-rezisztens baktériumok okozta fenyegetettséget nagyon komolyan veszik. Műtéttechnikájuk – ahogy a diákból, megbeszélésekből és az egyetem Skill Laborjában látottaktól kitérünk – kiváló. A legújabb varrógépek a vákuumos sebkezelés együtt léteznek – az itthon csak néhányunk által végzett torakoplasztika iránti kényszerű vonzalmukkal. A VATS lobektómia révületében élő európai mellkassebészet – akárcsak a gyógyszeripar – nem veszi tudomásul, hogy a behurcolt Koch-bacilusokkal legfeljebb az 1980-as fejlesztésű, azaz legutóbbi szereinket tudjuk szembeállítani.

Súlyos problémájuk az AIDS – és az immunkompromittált állapot-hoz társuló tüdőparenchyma szépszise és az empyema thoracis. Az

antivirális kezelés széleskörű hozzáférése és hatékonysága paradox módon számos sebészileg (is) kezelendő beteget tart életben. Ahogy az egyik orosz előadó fogalmazott: ma a HIV-vel ugyanaz a helyzet, mint ha hepatitiszes beteget kellene operálnod: kicsivel több odafigyelést igényel. Éppen ebben a blokkban kerekedett a leghevesebb vita: a sebész kötelességeiről, társadalmi feladatairól. A nyugat-európai konferenciák langyos vitákban edzett fülünknek szokatlan volt a vehemens szókimondás, a nagyon sarkos álláspontok egymásnak feszülése. Még tíz éve sem voltak ilyen kemények – mondta Dahan. Porhanov professzor Rosztovból emlékezteti a hallgatóságot, hogy Sztálin alatt ezekért a mondatokért a helyszínen föbe lőtték volna a vitatkozót. Régmúlt időket idéz a hangvétel: az elmúlt évtizedekben a mi betegeink is klienssé, betegjogi alannyá, gyakorta perbehívó elégedetlen egészségügyi fogyasztóvá transzformálódtak – vevőink, eltartóink és nem ritkán felperecselt lettek. Az előadókat, hozzászólókat a nálunk már kihalt paternalizmus és aszimmetrikus orvos-beteg viszony jellemzi, de elhivatottságuk, az ügy iránti alázatuk és hozzáértésük kétség nélkül való. Nem kevés irigységgel hallgattuk ezeket a megszólalásokat mi, akiknél a korzzellem ügyféléllé varázsolta a szenvedő embertársunkat.

Az utolsó blokkban a mellkasi traumatológia teendőit tárgyaltuk a tömegsérülések kapcsán, különös tekintettel a terrortámadásokra. Tükörtart rendszereink elé ez a nem is olyan nagyon új kihívás: adatokat a csecsen háborúból éppúgy hallhattunk, mint az oroszokat is sújtó iszlám terrorizmus teteteiről. A konklúziókat bárhol máshol is levonhattuk volna: nincs külön testrészi trauma: sürgősségi sebészet van – pontosabban kellene lennie. Ennyiben maradtunk is: mert a döntés és a pénztárca mindig éppen másnál van. Ez pedig igaz Lisszabontól az Urálig – miért lenne Kazanyban más?

Mínusz 17 fok volt, havazott: lényegesen enyhült az előző heti időhöz képest. A kazanyi Kreml a moszkvaival vetekszik: a középkori városfal Pécsre emlékeztetett. A kazanyi madonna az orosz ikonfestés emblematisztikus festménye. A város ezeréves jubileumát ünnepli – egyetemén volt rektor Lobacsevszkij, itt tanult Tolsztoj és Lenin. Három előadásom záró diája – a 650 éves pécsi egyetem köszönti Kazanyt – hidat épített: most éppen kelet felé.

*Prof. Dr. Molnár F. Tamás
Műveleti Medicina Tanszék*

Beiratás a PTE óvodájába

Tájékoztatjuk a Tisztelt Szülőket, hogy óvodánkba a beiratást **május 2-5-ig, reggel 8-15 óráig** tartjuk.

Szeretettel várjuk leendő ovisaink szüleit!

Dr. Pajor Lászlóné
óvodavezető

Rajz: Pilgermajer Ádám
nagycsoportos óvodás



Hogyan készülnek a Mecsek teák?

Gyógyszerészhallgatók látogatása a Mecsek Drog Kft-nél

Az „Ipari gyógynövény-feldolgozási terepgyakorlatok” c. választható kurzus célja, hogy megismertesse a gyógyszerészhallgatókat a Pécs környékén működő néhány gyógynövény-feldolgozó üzem mindennapjaival. A kurzus keretei között 2017. március 6-án látogatást tettünk a pécsváradai Mecsek Drog Kft-nél. Az alábbi összeállítást hallgatók (Ábelovszky Tamara, Dallmann Cintia, Gyüre Attila, Mészáros Petra, Nagy Réka, Neubauer Gabriella, Toriz Veronika és Tyukodi Levente) beszámoló dolgozatából készítettem.

„Már tantárgyfelvételkor felkeltette érdeklődésemet az „Ipari gyógynövény-feldolgozási terepgyakorlatok” című kurzus, amikor pedig megtudtam, hogy hova vezet az első utunk, nagyon izgatott lettem, mert mindig is kíváncsi voltam, hogy készül egyik kedvenc italom alapanyaga, a tea. Az első állomásunk a pécsváradai Mecsek Drog Kft., ahol a cég vezetője, Kakas Sándor fogadott és vezetett körbe bennünket. Látogatásunkkor legelsőnek azt vettem észre, hogy az egész „üzemnek” van egyfajta barátságos, családias légköre, ami bennem nyugalmat keltett. Lehetséges, hogy azért van ez, mert hosszabb múlttal rendelkező cégről beszélünk. A látogatás későbbi szakaszában tovább erősödött bennem ez az érzés, mert láttam, hogy a dolgozók lelkiismeretese és hozzátesznek valami pluszt a termékekhez. A fenséges gyógynövényillatot már az ajtóban lehetett érezni. A higiénias szabályzatok betartása érdekében először mindannyian hajhálóval, köpennyel gazdagítottuk öltözékünket. Ezt követően a gyógynövények tárolására alkalmas helyiségben ismerkedtünk meg a Mecsek Drog Kft. létrejöttének történetével és a gyógyteák készítésének lépéseivel.

A két világháború között Magyarország több ezer tonna gyógynövényt dolgozott fel évente, hála sokszínű növényvilágának, ami jelentős bevételt jelentett az országnak. Erre a környező országok is felfigyeltek, és ők is elkezdtek kialakítani saját rendszerüket annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló gyógynövényeiket fel tudják használni. A '60-as évekre részben emiatt Magyarország lemaradt a többiekhez képest. A németek és a lengyelek is megelőzték minket, köszönhetően támogató gazdaságpolitikájuknak. Ma a Magyarországon feldolgozott gyógynövények 99%-a exporttermék. Sajnos az itthoni szabályozás kiszorította a polcokról a magyar termékeket, helyet adva ezzel a kevésbé minőségi termékeknek a nagy áruházak polcain. Például napjainkban Afrikában annyi kamillát termesztnek, ami képes lenne ellátni az egész világot, de sajnos illóolajtartalma igen csekély, ezért sok esetben az ebből az alapanyagból készülő termékeket különböző aromákkal látják el. Emellett meg kell említeni, hogy az Európai Unióba való belépéssel a teák forgalmazására külön engedélyt kellett kérni, valamint a „gyógyhatású készítmények” kategóriába sem lehet már új termékeket regisztráltatni. Többek között ez az oka annak, hogy a különböző gyógyhatású teáknak valamilyen „fantázianevet” kellett kapniuk, például a Stresszoldó tea, amely alkalmas a mindennapi feszültség, stressz csökkentésre, segítséget nyújt elalvási problémák esetén.

A Mecsek Drog Kft. 1986-ban alakult meg Pécsváradon. E kisváros a Mecsek hegység lábánál található, különleges mediterrán klímájú környezetben, ahol régi hagyománya van a gyógynövények termesztésének és gyűjtésének. A cég gyógynövények másodlagos feldolgozásával foglalkozik, feladatuk a növényi drogból további feldolgozással valamilyen forgalmazásra kész termék előállítását. Jelenleg az egyik legnagyobb gyógytea előállító cég Magyarországon a Herbária Zrt. és a Naturland Magyarország Kft. mellett. Az eleinte kevés teából álló kínálat folyamatosan bővült, és mostanra már több mint 100 kü-

lönböző teából áll. Ezek 4 termékcsoportba sorolhatók: gyógyhatású teakeveréket, gyógynövény alapú életmód/élvezeti teák, monoteák és gyümölcssteák. Igyekeznek követni a vevők igényeit, megtartva a minőséget és a gyógynövénytea-fogyasztás tradícióit. A cégnél jelenleg 14 ember dolgozik.

Az épület három részből áll és a jó gyártási gyakorlatnak megfelelően épült. A GMP és a HACCP szerint az alapanyag nem találkozhat a késztermékkel. Egy folyosón mozoghatnak, de nem egy időben. Megtanultuk, hogy az alapanyagok minősége határozza meg a késztermék minőségét, ezért nagy hangsúlyt fektetnek azok kiválasztására. Kizárólag minősített szállítóktól származó gyógynövényeket dolgoznak fel. Az alapanyagok minőségi tanúsítvánnyal érkeznek az üzembe, további feldolgozásra csak akkor kerülhetnek, ha a gyógynövények a rájuk vonatkozó előírásoknak megfelelnek. Minden egyes termék vonatkozásában rendelkezniük kell minőségbiztosítással. Érdekes, hogy az aromával ellátott tealapanyagokat külön helyiségben tárolják aromazáró zsákokban. Ennek ellenére azonnal megérezzük a rooibos teák jellegzetes illatát. A zsákokat címkékkel látják el, ami mutatja a beérkezés dátumát, a szállító nevét, a vizsgálati számot és azt a dátumot, ameddig a drog megőrzi minőségét. Két minőséget különítünk el a beérkezett drogok között: szálal (amikor a drogot 6-8 mm-es részekre vágják) és filteres teák (a drog 0,5-2 mm hosszúságúra van aprítva).

A gyártási folyamat az alapanyagok kimérésével kezdődik. A teakeverékek előállítására külön receptúrák állnak rendelkezésükre, amelyek tartalmazzák az alapanyagokat és azok mennyiségét, arányát. A megfelelő mennyiséget mérleglen mérlik, majd a kimért adag a kevertetőbe kerül, ahol homogenizálják. A drogokat csak óvatosan és meghatározott ideig lehet kevertetni. Az egy gyártási tételt sarzsnak nevezzük, ebből körülbelül 1000 tea készül.

A gyártás talán leghangosabb lépése a filterezés. A cég Magyarországon elsőként tett szert gyógynövény-filterező gépre; jelenleg 2-4 géppel dolgoznak, amelyeket minden használat után gondosan tisztítanak. A filterező gép működéséhez az alapanyagokon kívül filterpapír, aromazáró papír, etikett címke és cérna szükséges. Az aromazáró boríték papírját filterezés előtt 95%-os nedvességtartalmú páraszekrénybe helyezve puhítják meg annak érdekében, hogy az összeillesztés, „összehegesztés” könnyebb legyen.

Az elkészült filteres teák dobozokba kerülnek, végül a celofánzó helyiségbe jutnak. A dobozba a filterezett teakeveréken kívül betegtájékoztató is kerül, amennyiben gyógyszernek nem minősülő, gyógyhatású termék a csomagolásra kerülő késztermék. A dobozon az elkészítési javaslat, az ellenjavallat, a napi adag, a gyártó és a forgalmazó cég neve, a gyártási és a minősítési szám, a kiszerelési idő, valamint a felhasználhatóság is feltüntetésre kerül. A minőségbiztosítási folyamat részeként felretesznek egy készterméket a lejáratú ideig, az esetleges későbbi reklamáció vizsgálatához vagy egyéb ellenőrzés céljára.

A bedobozolt, elkészült teák ezután a csomagolóba kerülnek, ahol eléri a polcra kerülési formájukat. A celofánzó vagy zacskózott késztermékeket végül előkészítik a szállításhoz. Látogatásunk végén bepillantást nyerhettünk a már kész termékek raktárhelyiségébe is. A raktárból kocsik viszik a termékek nagy részét Budapestre. A Mecsek tea készítmények megtalálhatók országszerte a patikákban, gyógynövényboltokban, illetve drogériákban.

A pécsváradai kirándulás során betekintést nyerhettünk egy másodlagos gyógynövény-feldolgozó üzem gyártási folyamatába. Megtekintettük a különböző csomagolási folyamatokat, filterező és csoma-

goló gépeket, tájékozódunk a minőségbiztosítási elvárásokról és a csomagoláson megjelenítendő információkról. Amíg ezekben a termekben tartózkodunk, azt élveztem a legjobban, hogy mindent bejárt a kellemes tea- és gyógynövényillat. Én személy szerint meglepődtem azon, hogy mennyi teát szállítanak, adnak el, mert a cég méretéhez képest nagy volumenű értékesítést folytatnak. Végezetül, nagyon pozitív élménnyel jöttem el a gyárból. A dolgozók kedvesek voltak, és sok új, érdekes információt tudtam meg a teagyártásról. Számomra ez azért volt olyan érdekes, mert

imádom a teákat, és örülök, hogy bepillantást nyerhettem abba, hogyan készülnek.”

Köszönjük a Mecsek Drog Kft. vezetőjének, Kakas Sándornak és az üzem dolgozóinak, hogy ilyen szíves fogadtatásban részesítettek bennünket!

Bencsik Tímea

PTE, GYTK, Farmakognóziái Intézet

Gyakorlatorientált oktatás bevezetése a Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikán

Az internet és a file-cserélő programok, megosztó portálok elterjedésének köszönhetően az írott tananyag nagyságrendekkel könnyebben vált elérhetővé az utóbbi évtizedekben. Ezáltal a hallgatók igénye a lexikális ismeretek átadása iránti is csökkent, illetve az évek során megváltozott. Mindezekhez igazodva jutottunk arra a döntésre, hogy a Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikán lépésenként egyre több gyakorlati tudnivaló oktatását illesztjük be a graduális kurrikulumba.

Korábban, már 2015 őszétől elérhetővé vált hallgatóink számára, a manuális készségek fejlesztésére irányuló, gyakorlatorientált képzésben való részvétel, először kreditpontos kurzuson. Hasonló célt szolgál a népszerű, ügyeleti, gyakorlati képzés is – az érdeklődő hallgatók az ügyeleti tevékenységből vehetik ki tevőlegesen a részüket (műtő, akut ambulancia).

Rendeki Szilárd, dr. Woth Gábor, dr. Keresztes Dóra és dr. Németh Zsuzsanna kollégáknak a MediSkillsLab, Szimulációs Oktatási Központból és az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből az oktatáshoz nyújtott segítségért.

Ugyancsak a 2017-es év tavaszi szemeszterében nyílt lehetőség a hallgatók számára a korszerű oszteosztézisek műcsontokon történő gyakorlására is. Hasonlóan a traumatológia világában minden földrészen ismert és elismert AO-tanfolyamokhoz, eredeti eszközzel és titánimplantátumok használatával ismerkedhettek meg a korszerű PFNA (Proximal Femoral Nail) és proximális tibia LCP (Locking Compression Plate) csontegyesítő műtétek alapjaival. A felállított 2-2 munkaállomáson a hallgatók saját maguk gyakorolhatták a célzást, fűrást, a csavarhossz mérését és az implantátumok behelyezését műcsontokon.



A hallgatók a 2017-es év tavaszi szemeszterétől először a graduális képzésben a polytraumatizált sérültek ATLS (Advanced Trauma Life Support) irányelveken alapuló ellátási algoritmusát gyakorolhatják. A MediSkillsLab-bel közösen szervezett élethű “scenario”-kon a hallgatók számítógéppel programozható Metimen interaktív páciensszimulátor segítségével sajátították el a súlyos sérültek kezelésének alapjait. A nagy hűségű Metimen szimulátoron (tapintható pulzus, hallható légzési és szívhangok, kiváltható pupillareflex, stb.) lehetőség nyílt többek között a légútbiztosítás, a mellkasi drén és a medenceszorító öv felhelyezésének gyakorlására is. Hasonlóan az ATLS-tanfolyamokhoz, a hallgatók 2-3 tagból és 1 vezetőből teameket alkottak, és megtapasztalhatták a csapatmunka fontosságát a betegellátás során. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani dr:

A gyakorlati tudnivalók tárházát bővíti a gipsztechnika alapjainak elsajátítása illetve a korszerű kötszerekkel, sebkezelési elvekkkel való megismerkedés, melyekre szintén külön gyakorlatokkal készültünk fel. Elmondhatjuk, hogy a kötelezően teljesítendő gyakorlati illetve közvetlenül a gyakorlatra felkészítő képzési elemek jelenleg a traumatológiai oktatás legalább 40%-át képezik. Tervezzük, hogy az idén gyűjtött hallgatói feedback segítségével a képzési elemeket tovább fejlesztjük; amely reményeink szerint mind hallgatóink, mind klinikánk oktatói számára előnyöket fog jelenteni.

Dr. Nőt László Gergely

Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika

Beszámoló az Európai Kórházi Gyógyszerészek 22. kongresszusáról

2017. március 22-24. között került sor az Európai Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet (EAHP) éves, sorjában 22. kongresszusára, melynek idén a filmfesztiválról is híres franciaországi Cannes városa adott otthont. A rendezvény idei szlogenje: „Hospital pharmacists – Catalysts for change” névre hallgatott. A mottó, melyet útravalóként a több mint 3000 résztvevő gyógyszerész hazavihetett, helyesen szemlélteti a kórházi gyógyszerészek szellemiségét és szerepét az európai betegellátás területén. Hazánkat közel 40, az ország számos kórházából érkező gyógyszerész képviselte, a PTE-ről hárman vehettünk részt az eseményen.

A szakmai program a már megszokott módon rendkívül színvonalas, a szakma és az egészségügyi ellátás aktualitásaira koncentrált előadásokat, szemináriumokat és workshopokat sorakoztatott fel, a gyakorló gyógyszerészek kutatási, tudományos tevékenységét a több mint 600 kiállított poszterből ismerhettük meg.

A program több fő területet is érintett, nagy hangsúlyt kapott az új terápiás készítmények/hatóanyagok és ehhez kapcsolódóan a megfizethető, (illetve megfizethetetlen) egészségügyi ellátás kérdésköre, felhívták figyelmünket a Big Data jelentőségére, lehetőségeire és korlátaira is. Az onkológiai betegellátással, a biológiai gyógyszerekkel és a közeli jövőben egyre nagyobb arányban megjelenő „biosimilar” gyógyszerekkel számos szeminárium és workshop foglalkozott. A rendezvény zárónapján bemutatásra került a kórházi gyógyszerészek európai szintű képzési, szakképzési és továbbképzési gyakorlatának kialakítását célzó ajánlasyűjtemény, a CTF (Common Training Framework) is.

A Pécsi Tudományegyetemet, illetve Magyarországot az nemzetközi poszterszekcióban a klinikai központi gyógyszerárának szakgyógyszerésze, dr. Ábrahám Eszter képviselte „Investigation and identification of drug supplement interactions in a population with unipolar depression” című poszterével.

Annak ellenére, hogy az időjárás is a szakmai programokon való részvételt támogatta, hiszen a 3 nap során szinte végig intenzíven esett az eső, lehetőségünk nyílt a város látványosságait, remek éttermeit is felfedezni. A filmfesztivál hangulata uralja a várost, a tengerparton és városszerte is számtalanszor a városba gyakran látogató filmszillagok portréival és tenyérlenyomataival találkozhattunk.

Az EAHP Kongresszuson való részvétel mindannyiunknak hatalmas élmény volt, számos új ismerettel és ötlettel gazdagodva térhetünk haza Pécsre, és reméljük, hogy a jövő évi, Svédországban megrendezésre kerülő kongresszuson is hasonló létszámban képviselhetjük hazánkat és a Pécsi Tudományegyetemet.



Dr. Ábrahám Eszter
Dr. Vida Róbert

Endoszkópos melléküreg- és koponyabázis-sebészeti kurzus

2017. február 2-4. között Mariborban rendezték a „Navigated endoscopic sinus surgery; basic, advanced and skull base” című endoszkópos melléküreg- és koponyabázis-sebészeti ismertető kurzust. Klinikánkat Gerlinger Imre professzor és dr. Piski Zalán képviselte. A nemzetközi rendezvény szervezői, Bostjan Lanisnik és Tomislav Baudoin ez alkalommal is a téma világszinten elismert szakemberit hívták meg. Így többek között a méltán híres pittsburgh-i egyetemi klinikát képviselő Carl Snyderman és Paul Gardner tartottak emlékezetes előadásokat. Az elméleti szekciókat minden nap műtéti bemutatók és disszekciós lehetőség követték. A minden igényt kielégítő bonctermi eszközpark segítségével fixált, humán fejeken nyílt lehetőség a melléküreg és a koponyabázis műtéteinek gyakorlására. A Medtronic cég jóvoltából a CT-navigációs rendszerrel támogatott beavatkozások is kipróbálhatóak voltak, melyre általában nem adódik alkalom a hasonló rendezvényeken. A kifogástalan rendezés és a kivételesen színvonalas szakmai tartalom rendkívül értékessé tették minden résztvevő számára a Mariborban töltött napokat.

Dr. Piski Zalán



Pécsi Orvostanhallgatók Egyesülete
7624 Pécs, Szigeti út 12.
pecs@humsirc.hu

Beszámoló a Pécsi Orvostanhallgatók Egyesülete 25 éves évfordulójáról

A Pécsi Orvostanhallgatók Egyesülete 2017. március 17-19. között ünnepelte alapításának 25. évfordulóját. Az eseménysorozatot az V. Teddy Maci Családi Nap hétvégéjén tartottuk és meghívtuk a többi négy orvosi egyetem egyesületének képviselőit is. Így a programsorozaton 10 budapesti, 7 debreceni és 6 szegedi orvostanhallgató is részt vett.

Az első napon a többi egyetem delegált tagjai este 20:30 körül érkeztek meg a szállásukra a Szalay László Kollégiumba, majd kíséreléssel a Paulus Cafében vacsoráztak.

2017. március 18-án délelőtt tartottuk a most már hagyománnyá vált **Teddy Maci Családi Napunkat**, amelyről Somoskői Zita, a program koordinátora már részletes beszámolót készített. Én annyival egészíteném ki, hogy idén is folytatódott az emelkedő tendencia, így évről évre egyre nagyobb számú gyerek és család jelenik meg a programunkon (idén közel 400 család regisztrált az eseményen).

Az ebédet követően tartottuk a Magyar Orvostanhallgatók Szövetségének küldöttgyűlését, ahol a következő napirendi pontokat vitattuk meg:

- 2016/2017 őszi tanév beszámolójának elfogadása, kérdések megválaszolása
- Nyáron beérkező hallgatók elosztásának megbeszélése;

- A Budapesti Orvostanhallgatók Egyesülete által szervezett Országos Egészségfejlesztési Tréning pénzügyi beszámolójának megbeszélése;
- További problémák felvetése és megbeszélése.

A napot este az évfordulós gálaesttel zártuk, ahol az egykori egyesület vezetőségi tagjai, protokoll vendégek és a Teddy Maci Családi Nap segítői voltak a meghívottak. Az esten 100 fő vett részt.

Vasárnap a SOTE, SZOTE, DOTE küldöttei látogatáson vehettek részt a szimulációs oktató központban, a **SkillsLabben**. Itt légútbiztosítási eljárásokat és elsősegélynyújtást gyakorolhattak. A látogatáson több pécsi tisztségviselő is megjelent, így összesen 25 fő vett részt a programon.

Összeségében a hétvége rendkívül sikeres volt, a többi egyetem delegáltjai is nagyon elégedettek voltak a hétvége programjával. A Teddy Maci Családi Nap ötletét pécsi hagyományból országos hagyománnyá szeretnék tenni, természetesen tudomásul véve, hogy a program kitalálói a pécsiek.

Ezúton is köszönjük *dr. Duga Zsófiának* és *Csehné Praks Anikónak* a szervezésben nyújtott segítségét, ami nélkül a rendezvény nem jöhetett volna létre.

Rozanovics Martin, POE, elnök

Forrás: www.aok.pte.hu

Nagyszerű Tavaszi koncert és eredményes fotópályázat

Az oktatók és a hallgatók idén már hetedszerre adtak tavaszi hangversenyt a Dr. Romhányi György aulában. 2011-ben volt az első koncertjük, az adventihez hasonlóan már ez is hagyománynak számít.

A fellépők *Döme András*, *Lucas Lili*, *Atoosa Aboonabi*, *Kuszik Melitta*, *Kövér Anna*, *Kardos Dániel*, *Amirhossein Lelahian*, *Nikan Shirani*, *Papp Kata*, *Kiss Virág*, *Hanna Dániel*, *Uzsaly János*, *Salar Shanehchian*, *dr. Fülöp Balázs Dániel* és *Milad Hasseinzadeh* voltak, akik zenés produkcióikkal ismét sokaknak szereztek örömet.

A Tavaszi koncert alkalmat adott arra is, hogy kihirdessék az V. Egészségügyi Fotópályázat eredményeit, egyben megnyissák a POTE Fotóklub saját tárlatát.

A POTE Fotóklub és Vizuális Műhelyt karunk oktatói, hallgatói valamint a Klinikai Központban dolgozó orvosok, ápolók és egészségügyi szakszemélyzet számára hozták létre. Minden évben színvonalas kiállítást rendeznek azért, hogy bemutassák alkotásaikat, egyben bővítsék tagságukat. Utóbbi érdekében Egészségügyi fotópályázatot is hirdettek, három kategóriában.

A zsűri tagjai *Bélaffy László* fotográfus, *Szabó Klarissza*

Médea képzőművész és *Görözdí Lilla* festőművész voltak, a díjakat *Komjáthy Máté* fotográfus, a POTE Fotóklub és Vizuális Műhely tagja adta át.

A díjazottak

I. Művészet az egészségügyben:

1. Jason Sparks: Könyvtárazás
2. Rodler Miklós: Dél-koreai táncosok
3. Ács Bálint: Cím nélkül

II. Kórházi és orvostudományi életképek:

1. Rodler Miklós: Katasztrófa-sorozat
2. Dr. Szántó Viktória: Találkozás
3. Kormos Edina: Macska az ajtóban

III. Kötetlen kategóriában:

1. Ónodi Miklós: Rettyezát vihar után
2. Kerekes Julianna: Gumicsizmak
3. Rodler Miklós: Kristályok – sorozat

A tárlatot három héten át tekinthetik meg az érdeklődők a galérián.

Egyszer volt Budán kutyavásár és egyszer a POTE-n férfinap

Nem azért mert Arany bicentenáriumát ünnepeljük, de vajon megfogalmazta-e valaki szebben az idő múlását akár versben vagy prózában. Aligha. Eszünkbe jut-e a múltó idő, úgy általában? Aligha. Csak amikor elmúlik egy határidő, vagy lekésünk valamit, vagy..... nyugdíjba megyünk. mert akkor bizony nagyon is eszünkbe jut, főleg azért, mert ki az aki megcsinált mindent amit akart? Ez utóbbi történt velem is nemrég ami eszembe juttatta, hogy vagy 4 éve ígérem a Hírmondónak, hogy megírom a FÉRFI-NAP történetét, ami ugyan nem oly dicsőséges mint a hunok tettei, de csak egyszer volt, az is több mint 40 éve (1973-ban) és azóta rengeteg minden változott, sajnos a résztvevők egy része sincs köztünk. Egyszóval lassan nincs ki emlékezzen, de olyan akinek fotódokumentációja van, valószínű egyedül én vagyok. A helyszín a régi Mór Kollégium, ma Rektori Hivatal és a mellette lévő salakos kézilabda pálya, mely ma betonos parkoló. Belső helyszín a kollégium akkori ebédlője, ma Rektori Tanácskozó terem és Német Lektorátus. Az egész meglehetősen spontán szerveződött, a szervezők a kollégium medikus hallgatóinak kis csapata volt, akik a különböző összejövetelek humoros estjeit írták és adták elő és nem mellékesen szerkesztették és kiadták az akkori medikus újságot (a mai Confabula elődjét), az ANTIMELANCOLI címűt. A társulat neve „Az 5 cirrhoticus hepar” volt. Tagjai Huszár András, Schifter Péter, Pálfi Károly, Mráz János és Hullám István voltak. Sokszor működött közre Farkas László, amint a férfinapon is. A kabaréestek főleg mikulásünnep és húsvétkor voltak; ilyenkor a hallgatóság mellett sok meghívott professzor volt jelen, olyanok is, akiket általában halál komolyan szokás ábrázolni, de higgyék el, volt humoruk és nevetni is tudtak.

Akár manapság is, a NÓNAP állandó és fontos ünnep volt, május 1. pedig „kihagyhatatlan”. A kettő közé ékelődött az akkor még nem annyira hangsúlyozott húsvét ünnep, mely előtt találta ki a kollégium diákbizottsága és annak humorcsapata, hogy április 1 tökéletes lenne a FÉRFI-NAP megünneplésére, hiszen ilyen nincs. Arra nem emlékezem, milyen napra esett 1973-ban április 1, de gondolom péntek vagy szombat lehetett. Főleg a kollégisták és barátaik vettek részt, na és nagyon sok meghívott oktató professzor, sőt az egyetem akkori főtitkára is (nem egészen kancellár-ekvivalens, inkább politikai, mint gazdasági hatalom a rektor mellett). Az akkori oktatók közül már mindenki vagy szobor, vagy plakett az intézetek vagy az aula falán és sajnos az akkori huszonéves szervezők közül is már sokan nincsenek közöttünk.

Lássuk az eseményeket. A reggeli órákban (hajnali 10 körül) a szervezők elkezdték a reggeli sporteseményeket szervezni (1. kép), melynek titkos megbeszélések is részei voltak, itt a cikk szerzője (Seress László, ma emeritusz professzor) próbál irányt mutatni az akkori kiváló atlétának Göbel Gyulának (balra), aki a kötélhúzáson felismerhető Patty Istvánnal együtt akkor a PEAC egyik büszkesége volt (ma sebész szakfőorvos, a Da Vinci Klinika orvos igazgató helyettese). El is indultak a versenyek, elsőként a fiúk lányok elleni focimeccse (2. kép), a bíró labdával közepén a szerző, mellette balra a fiúk csapatkapitánya Farkas László (ma az urológia professzora, volt intézetvezető). Sajnos a többi arcra nem emlékezem, mint ahogy arra sem, ki nyert, de a lányok voltak szebbek, az biztos. Ezt követte (3. kép) a

férficsapatok kötélhúzó versenye vagy tíz-tíz fős csapatokkal és komoly küzdelemmel (a kép bal oldalán sötét melegítőben kevés hajjal Patty István akkori országos 3. helyezett 400m-es futó, ma Belgyógyászként Kuwaitban dolgozik). A többi résztvevőre sajnos nem emlékezem. Na persze az események közben akadtak villongások, nézeteltérések (4. kép), amikor is Huszár András (a létrán, később rendőrorvos, az Igazságügyi Orvostani Intézet vezetője, néhány éve elhunyt) alig úszta meg, hogy az őt üldöző Hajnal József (akkori főtitkár – elhunyt néhány éve) pisztolyt rántson rá, látható, hogy volt kettő is, az egyik az önvédelmi, a másik a munkásőri. Így megúszta némi veréssel. Persze ezután gondos ápolást kapott (5. kép), miután Bartha Ottó professzor az Ortopédiai Klinika akkori igazgatója újraélesztette; a továbbiakban még Tigyi András professzor adott neki lelki támogatást (6. kép), na persze úgy, hogy közben őt is támogatta a főtitkár. Miután szerencsére mindenki visszanyerte életerejét, megbeszéltek az eseményeket, valamint a délelőtti versenyek után következő esti kabaré esetleges poénjait (Tigyi András a Biológiai Intézet akkori igazgatója mikrofonnal Huszár András kapucniban) (7. kép). Szemben a kollégium akkori gondnoka (nevére sajnos nem emlékezem).

Este a kollégium ebédlőjében Huszár András volt a műsorvezető és a legtöbbet szereplő humor forrás (8. kép). A hallgatóságból a részt vevő professzorok közül láthatóan jól mulatott Romhányi György (a Patológiai Intézet akkori vezetője), ma szobra van a 48-as téren és az ő nevét viseli a Szigeti úti Aula. Nem vagyok benne egészen biztos, de a kép jobb alsó sarkában Mess Béla professzort vélem felfedezni, akinek a napokban ünnepeltük 90. születésnapját. Jól mulatott Boros Béla professzor (10. kép) a Szemészeti Klinika akkori igazgatója, majd két ciklusban az egyetem rektora, ma emléklakettje a Szigeti úti Aula főhelyén van). Nem volt nagyon vicces ember, de láthatólag élvezte a műsort a Farmakológiai Intézet akkori igazgatója, Pórszász János professzor (11. kép), aki sajnos korán elhunyt súlyos betegségben. A kollégiumi ebédlő kissé távlatosabb képe, ahol az első sor bal szélén láthatóan elégedett a műsorral Tigyi András professzor (12. kép), aki délelőtt is részt vett a vetélkedőkön. Mellette Bánóczi László (4. vagy 5. éves hallgató, a kollégium diákbizottságának vezetője). Bánóczi László és menyasszonya között mulat a sokak által rettegett kémikus professzor Szabó Dezső, aki krónikus gyomorfekélyes lévén bizony sokszor volt kellemetlen hangulatban, és ha ez vizsgán történt, az emlékezetes maradt. Egyébként ő több évig volt (1973-ban is) oktatási rektorhelyettes. Nagyon jó humorú, sok nyelvet beszélő, igazán barátságos humanista ember volt, ha nem kínozta a betegség. Bánóczi László későbbi felesége mutatja, hogy szép fogai vannak, ő az a Paller Judit, aki több éven keresztül volt Magyarország Tiszti Főorvosa, gondolom ma már mindketten nyugdíjasok és Győrben élnek.

Ennyire emlékezem, erről az eseményről ennyi bemutatható képem van, talán a régi medikusok közül felismeri magát néhány ember és az is lehet, hogy van még valakinek fotóanyaga, amit az Egyetemi Napokon megoszthat mindenkivel, akár e lap hasábjain is.

Pécs, 2017. március 25.

Dr. Seress László nyugdíjas egyetemi tanár



1

FÉRFINAP '73



2

FÉRFINAP '73



3

FÉRFINAP '73



4

FÉRFINAP '73



5

FÉRFINAP '73



6

FÉRFINAP '73



7



8

BK FÉRFINAP '73



9

BK FÉRFINAP '73



10

BK FÉRFINAP '73



11

BK FÉRFINAP '73



12

A fotós neve ismeretlen. Ha ráismer a képeire, vagy valaki tudja a nevét, kérjük, jelezze – a szerk.

ABLAKOK

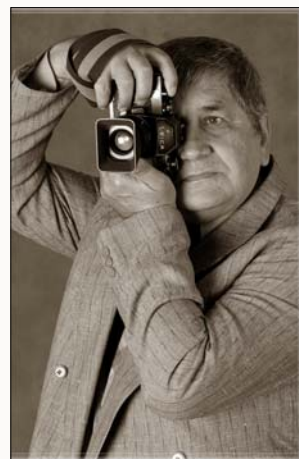
Több évtizede fényképezem az ablakokat. Első nemzetközi fotós sikereimet is ablakok fényképezésével értem el. Talán ezért is merem Önök elé tájni ablakfotóimat.

Az ablakok fényt engednek a házba, friss levegőt biztosítanak, rajtuk keresztül van kapcsolatunk a külvilággal. Minden kor a maga stílusában készítette ablakait. Nagyságukat, formájukat mindig a kor követelményeinek megfelelően alakították. A befallazott, berácsozott ablakok látványa elszomorít, félelmet ébreszt bennem. Ezért kevés ilyen képet készítek.

Legyenek mindig nyitott ablakok, fényadók, teli virágokkal, szabadságot, friss levegőt biztosítók. Ezért is érdemes ablakfotókat készíteni.

Tám László

Az Aranykazetta életműdíjas, Csokonai Vitéz Mihály alkotói díjas, Prima-díjas és Városháza Emlékérem – Pécs kítettetéssel rendelkező fotóművész nagyszerű audiovizuális estet tartott karunkon az Arts-in-Med tavaszi programsorozat keretében, „Ütközben” címmel – a szerk.



Magyar Ápolók Napja

Pécsett ismét együtt ünnepeltek az ápolók 2017. február 20-án 170 meghívott kollégával a Palatinus Hotel Bartók termében, a Magyar Ápolók Napi ünnepségen. Kossuth Zsuzsanna születésének 200. évfordulójára meghirdetett jubileumi év adta meg az ünneplésünk kereteit. A rendezvény a Himnusz meghallgatásával kezdődött. Az EEMI Egészségügyi Ágazati Humán Erőforrás és Ápolásügyi Főosztály részéről Vízvári László osztályvezető, a rektor úr képviselőjében Decsi Tamás egyetemi tanár, dr. Balogh Zoltán, a MESZK elnöke és dr. Oláh András, a PTE, ETK dékánhelyettese köszöntötte az egybegyűlteket. Természetesen a szervező intézmények vezetői is üdvözölték a rendezvény résztvevőit: dr. Sebestyén Andor, a Klinikai Központ főigazgatója, Tari Zsolt, a Betegápoló Irgalmasrend Pécsi Irgalmasrendi Kórház főigazgatója és a Pécsi Egyházmegye képviselőjében Bognár Attila atya. A köszöntőkben a szakdolgozók fontosságát, nélkülözhetetlenségét, szakmai képességeit méltatták és a jövőre vonatkozó gondolatok is elhangzottak. Ünnepi köszöntőt mondott Kovács Zsuzsanna okleveles ápoló a Szülészeti Klinika dolgozója.

„Kossuth Zsuzsanna születésnapja, február 19-e kiemelt dátum a magyar egészségügyi szakdolgozói hivatást gyakorlók életében: 2014 óta ekkor ünnepeljük a Magyar Ápolók Napját a Magyar Országgyűlés határozatának megfelelően. Az idei rendezvény kissé eltér az előző évektől, a mai megemlékezés különös figyelmet igényel, hiszen kerek évfordulót ünneplünk, 200 éve született Kossuth Zsuzsanna.

Ki is ő valójában? Ő a mi Magyar Nightingale-iünk. Kossuth Zsuzsanna volt, aki ápolta a sérült katonákat, gondoskodott az ellátásukhoz szükséges személyi és tárgyi feltételekről az 1848-49-es szabadságharc idején. Hat évvel később ugyanezt a munkát végezte az angol Florence Nightingale és egy nemzet hálája volt az osztályrésze, míg Kossuth Zsuzsanna tettei csaknem feledésbe merültek.

Kossuth Zsuzsanna emléke és emlékéve, az általa létrehozott hivatás mind jobb megismerése a mai, hazai ápolási hivatásra, annak fontosságára valamint az abban résztvevőkre is rá kívánja irányítani a közvélemény figyelmét. 2017 Kossuth Zsuzsanna emlékéve. Ezzel a döntéssel hazánk legmagasabb fóruma ismerte el a magyar ápolók áldozatos munkáját.”

A Magyar Nemzeti Bank Kossuth Zsuzsanna születésének 200. évfordulója alkalmából ezüst és színesfém emlékérmét bocsátott ki. Az emlékérmé előoldalán táborigazgatói jelenet, a hátoldalán Kossuth Zsuzsanna portréja látható. Az emlékérmé Erőss Ildikó tervei alapján készült. Valamennyi megjelent résztvevőt megajándékoztuk a színesfém érmével. A MESZK Országos Szervezettől ezüstérmét kapott Vízvári László, Vargáné Apagyai Erzsébet, Szekeresné Izsák Margit és dr. Oláh András. A MESZK Baranya Megyei Területi Szervezete ezüstérmét ajándékozott a MÁE megyei vezetőjének a vezető ápolónak és a megye fekvő- és járóbeteg ellátásban tevékenykedő ápolási vezetőinek, vezető asszisztenseknek. A díjazottak között Rózsa Árpádné, Paulovicsné Kiss Melinda és Tóth Marianna a Szakmai Díj mellett az ezüst emlékérmét is átvehette. Az ünnepi műsort a PTE, Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola diákjai adták Balásy Szabolcs karnagy vezetésével. A Szózat meghallgatásával zárult a program.

A díjazottak névsora:

Árpádházi Szent Erzsébet Emlékközzel: **Puskás Ágnes** PTE, KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet, **Szabó Tamásné** PTE, KK, Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika, **Vankó Erika** PTE, KK, I. sz. Belgyógyászati Klinika



Főigazgatói Dícséret: **Karcsa Irén** PTE, KK, Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika, **Sömjénné Tóth Ágnes** PTE, KK, Szemészeti Klinika, **Tasi Lászlóné** PTE, KK, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum

Irgalmasrendi Kórház Díjai: **Györkóné Kovács Irén, Kiti-csicsné Kiss Ágnes, Szabóné Lakatos Márta, Szabóné Takács Julianna**, valamennyien az Irgalmasrendi Kórházból

MESZK Kossuth Zsuzsanna Díj: **Paulovicsné Kiss Melinda** PTE, KK, I. sz. Belgyógyászati Klinika, **Rózsa Árpádné** FEVIL Kft., Kétújfalu, Háziiorvosi Rendelő, **Tóth Marianna** PTE, KK, Sebészeti Klinika

MESZK Kongresszusi Díj: **Farkas Brigitta Bernadett** PTE, KK, I. sz. Belgyógyászati Klinika, **Grünfelder János** OMSZ, Siklósi Mentőállomás, **Kovács János** OMSZ, Komlói Mentőállomás, **Mohai Zsuzsanna** PTE, KK, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, **Palkóné Kubik Andrea** Komlói Egészségcentrum, Bányászati Utókezelő és Éjjeli Szanatórium, Egészségügyi Központ, **Pap Beáta** Szigetvári Kórház, **Papp Éva** Szociális Háló Egyesület, Sellye,

Ápolási Intézet, **Siposné Koltai Ilona** Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház, **Szabó Attiláné** PTE, KK, Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika, **Szilber Vilmos Dávid** PTE, KK, Sürgősségi Orvostani Tanszék

Magyar Ápolási Egyesület Díjai: **Nagyné Gelencsér Adrienne**, **Mutterné Bálint Anita** Komlói Egészségcentrum, Bányászati Utókezelő és Éjjeli Szanatórium, Egészségügyi Központ

Valamennyi díjazottnak ezúton is gratulálunk! További munkájukhoz jó egészséget, szakmai sikereket, a betegekkel és kollégákkal szembeni tiszteletet kívánunk!

Könyvesné Sarkadi Margit
általános alelnök

MESZK, Baranya Megyei Területi Szervezet

International Visitor Leadership Program Marginalized Populations and Health Care

Az International Visitor Leadership Program több mint 75 éve működik az Amerikai Egyesült Államokban. Az egyik legsikeresebb nemzetközi program célja, hogy olyan átfogó tudást adjon a résztvevőknek, amellyel egyrészt első kézből ismerhetik meg az amerikai társadalmat, politikát és kultúrát, másrészt azokat a szakmai ismereteket, jó gyakorlatokat, amelyek már beváltak, amelyek már sikeresen alkalmazhatók a gyakorlatban. A program célja az ismeretek átadásán túl a szakmai kapcsolatépítés, kapcsolatbővítés is.

Az International Visitor Leadership Programokat az US Department of State's Bureau of Educational and Cultural Affairs irányítja és támogatja számos privát, non-profit szervezet segítségével, melyek szinte az Egyesült Államok összes államából tevődnek össze. A IVLP programokban való részvétellel nincs pályázati kiírás. A résztvevőket minden esetben az Egyesült Államok Nagykövetségének dolgozói választják ki és nevezik a programba. A 3 hetes program tematikus felépítésű, a legfontosabb külpolitikai célok határozzák meg az aktuális évben futó témákat. Ezek sok területet lefednek, csak említés szintjén pár támogatott téma: Human rights, Combating trafficking in persons, International health, Environmental protection, Food security and safety, Journalism, Volunteerism, Women's leadership.

A visitorok 6 típusú projektben vehetnek részt, ezek lehetnek Single Country Project-ek, amikor az országonként maximum 15 résztvevőt egy adott érdeklődési területnek megfelelően választják ki, ők tolmács segítségét vehetik igénybe, illetve lehetnek Regional Projectek, amikor az azonos témával foglalkozó résztvevők egy adott földrajzi területről pl. Európából, Latin-Amerikából érkeznek. Az International Visitor Leadership Program legmagasabb szintjén (Multi-Regional Projects) a 15-25 résztvevőt a világ összes országából választják ki.

2016 tavaszán a titkárnőnk budapesti hívást kapcsolt, az Amerikai Nagykövetségről kerestek. Én magam ekkor hallottam először az International Visitor Leadership Programról. Azt mondták engem szeretnének nevezni ebbe a multiregionális programba, amelynek a témája Marginalized Populations and Health Care. Hatalmas megtiszteltetésnek éreztem már akkor is, hogy az ebben a témában végzett munkámat a szakmán kívül is ismerik, illetve olyan szinten elismerik, hogy engem találtak méltónak erre a programra. Kutatói pályafutásom kezdete óta, még TDK-s hallgatóként kerültem elsőként kapcsolatba a hazai legnagyobb és leghátrányosabb kisebbségével, a romákkal, ahova én magam is tartozok. A roma származású emberek születéskor várható átlagos élettartama 12-15 évvel alacsonyabb, mint az átlagos nem romáké. A roma közösségek korfájára pillantva azonnal láthatjuk, hogy az idősebb korcsoportba tartozók lényegesen kevesebb, szinte elhanyagolható százalékban élnek. Vajon mi okozza az ilyen nagymértékű korai halálozást? – tettük fel a kérdést témavezetőmmel. Vajon elkép-



zelhető, hogy a genetikai tényezők teszik ilyen érzékennyé ezt a közösséget? Több évnyi kutatás után doktori disszertációmban végül azt a konklúziót vontam le, hogy ezek az ismert és fontos regulációs szereppel bíró genetikai tényezők valószínűleg nem felelősek a magas mortalitásért. Ezek után megpróbáltam az életmódi tényezőkre fókuszálni. Ezt egy Nemzeti Kiválóság Ösztöndíj támogatásával tehettem meg. A Gandhi Gimnáziumban tanuló roma származású gyerekekkel nagyon sokat beszélgettünk arról, hogy mi magunk is felelősek vagyunk az életünkért éppúgy, mint az egészségünkért, és hogy az egészség a legnagyobb érték. Felhívtam a gyerekek figyelmét arra, hogy mennyire fontos a szűrés, mert akkor még reális esély van a szövődégmentes gyógyulásra. Az egészségfejlesztő programomban ismereteket adtam át a legfontosabb kockázati tényezőkről, és számos intim témát is érintettünk, mint szexuális aktivitás, drogfogyasztás. A foglalkozások sikerét biztosan fokozta az a közvetlenség, amit velem érezhettek, hiszen nem kellett szégyelleniük semmit, mert pontosan ismertem azokat a körülményeket, azokat a problémákat, azokat a szituációkat, amik egykor meghatározták az én életemet is.

A munkám és a személyes vállalásom a leghátrányosabb kisebbség egészségi mutatóinak javítása, amely most megkoronázódott egy amerikai tapasztalatcserével. 2017. február 4. és 26. között részt vettem a Marginalized Populations and Health Care című, 3 hetes amerikai multikulturális látogatóprogramban 15 külföldi társammal együtt. A résztvevők valóban a világ minden tájáról érkeztek; Ausztrália, Hong Kong, Fülöp-szigetek, Kambodzsa, Afganisztán, Libanon, Tanzánia, Nigéria, Botswana, Libéria, Bahama-szigetek, Montenegró, Ukrajna, Románia, Írország és én Magyarországról.

Egyénileg utaztunk és Washington DC-ben, a megadott szállodában találkoztunk először. A program már másnap elkezdődött, igaz ekkor még csak egymással és az Egyesült Államok fővárosával ismerkedtünk. De hamarosan sok mindent megtudtunk az amerikai alkotmányról, bepillantást nyerhettünk a Department of

Health működésébe. Egy napon elutaztunk Marylandbe, ahol a Health Resources and Services Administration (HRSA) US Department of Health and Human Services legfontosabb projektjeit mutatták be, feltehetjük kérdéseinket, tanácsokat kaphattunk a témánkat érintő kérdésekben. Washington DC-ről órákig tudnék mesélni, szívem szerint meg is tenném, de helyette inkább azt javasolom, aki teheti, egyszer kerekedjék fel és utazzon el oda! Garantáltan nem fogja megbánni, mert a város csodaszép, van benne természet, van benne művészet és van benne élet.

A szakmai program elég zsúfolt volt, igyekeztek minden percet kihasználni, hogy tanuljunk, fejlődjünk. A hétvégéink viszont szabadok voltak, így az elsőt New Yorkban töltöttük, ami valóban soha nem alszik. Szabadprogram keretében mindenki kedve szerint bolyonghatott, élvezhette a nyüzsgést vagy menekülhetett a Central Park csendjébe.

Rövidesen utunk következő állomására Florida állam fővárosába, Jacksonville-be érkeztünk. A New York-i hó után a napfény és a 26 fok meleg mindenkinek jól esett. A szállodánk 6 mérföldre volt az Atlanti Óceán partjától, alig vártuk, hogy végre egy délután eljussunk a partra. Jacksonville-ben sok új dolgot tapasztaltunk meg. Egyrészt betekinthettünk a St. Vincent's Medical Center működésébe. Ez a több mint 500 ágyas kórház, tavaly ünnepelte fennállásának a 100. évfordulóját. Sikerét többek közt annak is tudhatja be, hogy rendkívül hatékonyan vonja be azokat a jó szándékú polgárokat, akik nem csupán pénzzel, hanem tettekkel is szeretnének segíteni másokon. Ezek az önkéntesek ki tudják választani a képességüknek legmegfelelőbb munkát, legyen az irodai, könyvelési, szállítási vagy egészségügyi terület, és ha teljesítettek pár óra szolgálatot, akkor este békében fekszenek le, és a vezetőség szerint ez a legfontosabb az amerikai állampolgár számára.

Ebben a kórházban rápillanthattunk a betegágyakra, megnézhattuk a gyógyszerári logisztikát és a legújabb biztonsági technikákat, amelyek védik a méregekre. Nem szeretnék túlzottan részletesen beszámolni a 3 hét szakmai programjáról, de Jennifer's Story-ról mindenképpen említést kell tennem. Azért, hogy ezt a történetet a legmegfelelőbb helyen ismerjük meg több száz kilométert utaztunk busszal Jacksonville-ből Georgia államba. Mind ezt azért tettük, mert így láthattuk, hogy milyen az élet a vidéken, ahol a települések egymástól akár száz kilométerekre is lehetnek. Ahogy nálunk sem, úgy természetesen itt, Georgia államba sem szívesen költözik a jól képzett szakorvos vidékre. Igen ám, de akkor mi legyen az itt élők egészségi ellátásával? Hiszen mire beutaznak a problémájukkal a centrumba, egy csomó időt és pénzt veszítenek el. A megoldást 2004-ben álmodták meg. Olyan technológiai fejlesztésekbe kezdtek, amelyek segítségével az akár több száz kilométer távolságra lévő szakember megfelelő minőségben látja, hallja a beteg szemét, fülét, anyajegyét, szívhangját vagy ultrahangos képfelvételét. A TeleHealth rendszer segítségével időt, pénzt és fáradságot takaríthatunk meg, és a vidéken élők számára ugyanolyan magas színvonalú ellátást tudunk biztosítani, mint a frekvenciált helyen élőknek. TeleHealth Resource Center első partnere George állam volt, ma már több mint 10 államban sikeresen működik.

A napfényes Floridából háromfelé szakadt a 16 fős csapat. A helyszínek: Santa Fe New Mexico államban, Reno Nevada államban és Minneapolis Minnesota államban. Én magam 3 kollégánőtársaságában ez utóbbi állomásra utaztam. Kicsit borzongva, némi kellemetlen gondolatokkal szálltunk fel a nyári melegből a repülőre, milyen kár, hogy nekünk jutott a hideg és szeles északi város... Pár óra múlva igen kellemes meglepetésben volt részünk! Minneapolisban nem zord és szürke, hanem kék volt az ég és kel-



lemes, enyhe telet élvezhettünk friss levegővel és a Mississippi nyugtató látványával. Ez az állam a legnagyobb indián rezervátum, gyakorlatilag a ma élő őslakosok 60%-a itt él. Főként a dakoták. Volt szerencsénk megtekinteni egy kifejezetten az indián őslakosok ellátására szakosodott klinikát, megtudtuk, hogy a legnagyobb gondot ott is a szerhasználat jelenti a fiatalok körében. A Minnesota Department of Health Center for Health Equity munkatársai pedig a már bevált jó gyakorlatokat mutatták be.

Programjaink szervezőinek fontos volt az is, hogy ne csak intézményeket, ne csak hivatalokat és szakmai programokat ismerjünk meg, hanem betekintsünk egy amerikai család hétköznapi életébe is. Az ún. „Home Hospitality” keretében vacsorameghívást kaptunk különböző házigazdától, akik arra a délutánra gondoskodtak az ételünkről, megismerkedtek velünk, a munkánkkal, az országunkkal, és készséggel álltak rendelkezésre bármilyen kérdésünk kapcsán. Azt gondolom az egyik legfontosabb élmény volt számomra a kötetlen beszélgetés ezzel az igen kedves családdal és baráti körével, akik által megpillanthattam az amerikai lét valóságát, és ez az élmény megfizethetetlen illetve nem mindennapi.

Minneapolis kellemes meglepetés volt az utazás során, ezt még tetézte, hogy a hétvégét is itt töltöttük, így jutott egy kis idő a kikapcsolódásra is, amit a mi kis csapatunk leginkább a Dakota Clubban töltött el dakota koktélokot iszogatva. Ami miatt okvetlenül érdemes egyszer elutazni ide a természetbarátoknak, az a SEA LIFE Minnesota Aquarium, ami valóban megérdemli azokat a címeteket, amiket a Discovery's travelchannel.com és az Animal Planet ír róla.

Az idő gyorsan repült és hirtelen azt vettük észre, hogy most már csak 1 állomás van vissza az utunkból. A csapatok újra repülőre szálltak minden állomásról és a nyugati parton Seattle-ben találkoztunk össze. Seattle az északnyugati part legnagyobb és legjelentősebb városa, igen kedvelt célállomás a külföldiek és amerikaiak számára is. Beceneve: Smaragdváros, talán mindent elárul. Óceáni klímájának köszönhetően örökké zöld.

A külön töltött hét után igazán öröm volt újra találkozni a csapattal. Az első napon részletesen beszámoltunk egymásnak a szakmai tapasztalatokról, így kicsit megismerhettük azokat a városokat is, ahol nem jártunk. Mivel Seattle populációja igen diverz, ezért nagy kihívást jelent az megfelelő egészségi ellátás biztosítása azok számára, akik esetlegesen nem vagy nehezen beszélik az angol nyelvet. Látogatásunk a kínai negyedben lévő International Community Health Services-ben lehetővé tette, hogy személyesen is láthassuk, kipróbálhassuk a 16 nyelven működő tolmácsprogram segítségével, hogyan lehet ezt a komoly problémát áthidalni.

Utunk során két alkalommal volt lehetőségünk kicsit részletesebben is bemutatni az amerikai kutatóknak, non-profit szervezetek képviselőinek, a döntéshozóknak a kutatási területünket, azon



sikereket és kihívásokat, amelyek bearanyozzák és néha megemlényítik a szívünket. Az első ilyen alkalom Jacksonville-ben, a második pedig itt Seattle-ben a Washington Global Health Alliance Networking Event keretében történt. A roma közösségek

egészségi egyenlőtlenségeiről az ír kolléganő Veronica Fay, a Pavee Point Traveler and Roma Centre igazgatója számolt be.

Szakmai programunk utolsó állomása a Bill and Melinda Gates Foundation meglátogatása volt. Talán ennél szebben nem is búcsúzhattunk volna a Marginalized Populations and Health Care International Visitor Leadership programtól. Utunk során több mint 20 000 km-t repültünk, megismertünk sok várost, sok programot, sok kapcsolatot építettünk, megtapasztaltuk az amerikai életérzést, sokat tanultunk a szakmáról és talán még többet önmagunkról. Hogy ott lehettem köszönöm és örökké hálás leszek érte. Beszámolómat a Bill and Melinda Gates Foundation falán olvasható idézettel zárom: The chance to make a difference is not just someday, it's now.

*Dr. Orsós Zsuzsanna
egyetemi adjunktus
Orvosi Népegészségtani Intézet*

AO Báziskurszus Pécsen

Pécsen rendeztük 2017. február 8. és 10. között az AO Trauma Europe (Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesefragen) szervezésében az „AO Trauma Course – Basic Principles of Fracture Management” elnevezésű báziskurszust a PTE Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikájának közreműködésével.

Körülbelül 60 évvel ezelőtt Svájcban alakult meg az AO, amelynek alapvető célja az ortopédiai és traumatológiai betegek ellátási minőségének javítása volt. Ezen célja sikerességének köszönhetően a mai napig teljesül, világszerte elismert és Magyarországon is elérhető kurzusokat tart. Az AO Magyarországról több, mint 50 taggal rendelkezik, és vezetése rendszeresen delegál tehetséges tagokat a nemzetközi ún. „Faculty Trainingre” és „Chairman Education Programra,” melyeket az AO Foundation szervez. Az AO magyar képviselői évente rendszeresen posztgraduális kurzusokat, szemináriumokat, továbbképzéseket tartanak a magyar és a környékbeli országok baleseti és ortopédsebészeinek, gerinc- és maxillofacialis sebészeinek valamint műtős szakasszisztenseinek. 2013. januárja óta kötelező minden újonnan belépő hazai ortopédtrauma rezidensnek a tanfolyam elvégzése. Az AO Báziskurszus teljesítésével elméleti és gyakorlati képességeit fejlesztik a résztvevők, hogy a későbbiekben magas színvonalon tudják ellátni mozgásszervi betegeiket.

Pécsen a Palatinus Hotelben megszervezett rendezvény elnöke dr. Wiegand Norbert, egyetemi docens, a PTE Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikájának igazgatója volt. Számos hazai és külföldi elismert traumatológus tartott előadásokat, vezetett esetmegbeszéléseket és irányított műcsonton végzett műtéti gyakorlatokat. A 48 résztvevő ortopéd-traumatológus szakorvos és szakorvosjelölt 3 kontinensről, 13 országból érkezett Pécsre. A PTE-ről előadóként illetve instruktorként dr. Wiegand Norbert, dr. Naumov István, dr. Nót László, dr. Patczai Balázs, dr. Kromek Lóránd és dr. Búcs Gábor szerepeltek.

Az ORP-képzésen többek között a Traumatológiai Klinika műtősnői vettek részt az ország számos traumatológiájának műtősnőivel együtt. Hauckné Nagyházi Mónikát, a klinika főműtősnőjét 2017 februárjától a magyarországi AO ORP mentorává választották. Egyik fő feladata a svájci anyaközponttal való kapcsolattartás. A mentori kinevezés mellé feladatul kapta körülbelül 15 magyarországi aktív traumatológiai műtősnővel együtt a baleseti sebészeti műtős szakasszisztensek elméleti és gyakorlati oktatását. Emellett kolléganőivel segítik a szakorvosjelöltek AO gyakorlati képzését is, az AO rendezvények szervezését és lebonyolítását.



*Dr. Búcs Gábor
egyetemi tanársegéd, osztályvezető*

Koszorúzás az Élettani Intézet Grastyán Konferenciáján

I dén március 29. és 31. között rendeztük a PTE Grastyán Endre Szakkollégium tavaszi konferenciáját X. Nemzetközi és XVII. Országos Interdiszciplináris Grastyán Konferencia néven. A megnyitón rövid ünnepséget tartottunk az Élettani Intézet előcsarnokában, ahol Karádi Zoltán intézetigazgató professzor, Lénárd László akadémikus, Grastyán Endre tanítványai, valamint Rab Virág, a szakkollégium vezető tanára rövid beszédben méltatta Grastyán Endre professzor kiemelkedő tudományos és ismeretterjesztő munkásságát, példamutató emberségét és azt a holisztikus, más tudományterületek felé nyitott attitűdöt, amelyet ma is igen fontos lenne képviselnie minden kutatónak. Az ünnepség az Élettani Intézet három legendás professzorát megőrkítő emléktábla koszorúzásával zárult, mely során egyperces néma főhajtással fejeztük ki tiszteletünket a nagy elődök előtt.

A Grastyán Konferencián az ország több egyeteméről, és a PTE majdnem összes karáról érkeztek előadók, akik igen színvonalas előadásokon mutatták be tudományukat, eredményeiket. A konferencia interdiszciplinaritásából adódóan az előadásokkal szemben az egyik legfontosabb elvárás a közérthetőség volt, amit a résztvevők nagy többsége sikerrel teljesített. Minden szekcióban kiosztottuk a legjobb előadások díját. A levezető elnökök elismert szakemberek voltak a PTE-ről és más, budapesti vagy vidéki egyetemokről illetve az MTA intézeteiből.



Dr. Péczely László

„Ez valódi párbeszéd, ami tudományos eredményekhez is vezethet” – viláminterjú dr. Mihai Răzvan Ungureanuvval, a Pécsi Tudományegyetem díszdoktorával

Karunkra látogatott dr. Mihai Răzvan Ungureanu, a Pécsi Tudományegyetem díszdoktora, Románia korábbi miniszterelnöke. Április 3-án a bölcsészkaron „*Modernity and the formation/challenges of 19th century East-European nation-states*” címmel tartott előadást, majd ezután karunkon, a dékáni tanácsteremben hallhatták az érdeklődők „*The State of Health of the Romanian Health System*” címmel.

– Mi az apropója annak, hogy Pécsre látogatott?

– 2012-ben ért az a megtiszteltetés, hogy díszdoktorává fogadott a Pécsi Tudományegyetem. A kapcsolatot azóta is tartom az egyetem vezetőivel, nagy örömmel jövők ide előadásokat tartani, amikkel igyekszem az egyetem javát szolgálni. Dr. Miseta Attila dékán úrral remek az együttműködésünk, és az elmúlt évek alatt arra jutottunk, hogy érdemes lenne ezt más karokra is kiterjeszteni. Így most az ismerkedés és a kapcsolatépítés céljából is érkeztem. Mindig élvezet számomra, ha egyetemi oktatók közt, tudományos környezetben tölthetem az időt. A pécsi egyetem kiemelkedő szerepet tölt be mind oktatási tevékenységét, mind tudományos eredményeit tekintve. Az pedig különösen kellemes érzéssel tölt el, hogy Pécs nagyban hasonlít a szülővárosomhoz.

– Orvostudományi előadásában Románia egészségügyi rendszerének jelen állapotáról beszélt, párhuzamban a közép-európai országok helyzetével és mutatóival. Riasztó adatokat említett a megbetegedések arányait illetően, de utalt a megoldási lehetőségekre is.

– Az volt a szándékom az előadással, hogy felvázoljam a prob-



lémákat, amelyekkel a romániai egészségügy jelenleg küzd. Nem az elrettentés volt a célom, sokkal inkább az, hogy rámutassak: minden betegségre létezik megfelelő kezelés, és a megoldások feltárásában nem vagyunk egyedül. Nemcsak Románia jár az élen számos megbetegedésben, hanem Közép-Európa számos más országa is. Nem kell tehát „újra feltalálnunk a kereket”, pusztán követnünk kell a jól működő rendszereket és módszereket. Fontos ehhez a jó vezetés, a hatékony menedzsment, a költségvetési források megfontolt elosztása, a tisztességes és professzionális bánásmód az orvosokkal és az egészségügyi dolgozókkal, valamint – korántsem az utolsó helyen – a betegek érdekeinek és igényeinek tiszteletben tartása.

– A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem és a pécsi orvoskar együttműködése nyithat-e új távlatokat a közös gondolkodás mentén?

– Igen, a két fakultás között jó a kapcsolat, de ezt fontos lenne

tovább szélesíteni, a kétoldalú megállapodások terén mindkét országnak van pótolni valója. Az együttműködés számos területe kihasználatlan jelenleg, ezek áttekintése helyett inkább nyugatról várunk segítséget. Jó cél lehetne az, ha a pécsi egyetem más román városok felé is nyitna. A diákcseréknek, a tudományos munkatársak kommunikációjának csak pozitív hatása lehet mindkét fél számára.

– **Hogyan érezte magát itt az elmúlt néhány napban? Milyen benyomásokkal távozik?**

– Nagyon jó volt itt, a vendéglátás kiváló, az egyetem karaival elindított kapcsolatépítés pedig optimizmussal tölt el. Ez egy valódi párbeszéd, ami tudományos eredményekhez is vezethet a jövőben mindkét közösség életében, hisz az elvárásaink közösek.

Schweier Rita

*A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk Nő- és Gyermekgyógyászat (1864)**

Az Orvostudományi Hírmondó hasábjain mostantól az Orvosi Hetilap mellékleteit fogjuk bemutatni. Tesszük ezt anélkül is inkább, mert 2017. június 4-én lesz 160 éves az Orvosi Hetilap, az egyetlen olyan magyar nyelvű orvosi periodikum, mely alapításától kezdve folyamatosan és magas színvonalon jelenik meg hétről hétre.

Mielőtt az egyetlen évfolyamot megért Nő- és Gyermekgyógyászat című mellékletét bemutatnánk, a 160 éves jubileum kapcsán szeretnénk megemlékezni az Orvosi Hetilapról is.

Alapító szerkesztője az 1815-ben Csorbán – Liptó vármegye – született Markusovszky Lajos volt, akit a magyar orvostudomány és egészségügy kimagasló alakjaként emlegetnek. 1844-ben a pesti egyetemen avatták orvosdoktorrá. Érdekességképpen jegyezzük meg, hogy kortársa Semmelweis Ignác (1818-1865) ugyanebben az évben kapta meg diplomáját a bécsi egyetemen. Az egyetemi évek után az ifjú Markusovszky is Bécsbe került. Az Allgemeines Krankenhausban ismerkedett kora orvostudományával. A legnevesebb professzoroktól tanulta a kor legmodernebb – pl. Rokitsansky, Virchow, Magendie, Claude Bernard nevével fémjelzett – tanait. Hazatérte után Balassa János (1814-1868) eszméitől fűtve dolgozott azon, hogy a XIX. század legjobb magyar orvosait meggyőzze egy magyar nyelvű orvosi szaklap létrehozásáról. Semmelweis Ignác, Sauer Ignác, Wágner János, Rupp János, Balogh Kálmán, Korányi Frigyes, Lumniczer Sándor, Hirschler Ignác lettek a segítők, akiknek tudományos munkásságáról még szót ejtünk az Orvosi Hetilap egyes mellékleteinek bemutatása során.

Az 1857-ben megjelent Orvosi Hetilap a világ hetente megjelenő nemzeti orvosi szakfolyóiratait tekintve hetedikként jelent meg. Csupán a

Lancet (1823),
New England Journal of Medicine (1828),
Wiener Medizinische Wochenschrift (1851),
British Medical Journal (1853)
Münchener Medizinische Wochenschrift (1854),
Nederland Tijdschrift voor Geneskunde (1856),

előzték meg.

Kiadása, megjelenése az alapításától fogva, folyamatosnak mondható. Megjelentetése csupán egyszer volt kétséges; 1945-

Dr. Mihai Răzvan Ungureanu 2004-ben Románia legfiatalabb külügyminisztere lett, majd 2012-ben Románia miniszterelnöke. Ez idő alatt komoly lépéseket tett a Marosvásárhelyi Orvos- és Gyógyszerésztudományi Egyetem magyar fakultásának megalapítására, összhangban a román alkotmánnyal és tanügyi törvénnyel.

A Pécsi Tudományegyetem rektora és szenátusa 2012-ben a Pécsi Tudományegyetem díszdoktorává fogadta dr. Mihai Răzvan Ungureanut, Románia korábbi miniszterelnökét, akit dr. Miseta Attila professzor, karunk dékánja terjesztett fel a megtisztelő címre.

1947 között. Ez idő alatt kiadása szünetelt.

Az Orvosi Hetilap valamennyi nyomtatott évfolyama elérhető, kézbe vehető a Pekár Mihály Könyvtárban.

Főszerkesztői Markusovszky Lajos után Hőgyes Endre, Lenhossék Mihály, Vámosy Zoltán, Trencsényi Tibor, Fehér János voltak. Egy-egy új főszerkesztő megbízatása egy-egy új korszak kezdetét is jelentette az Orvosi Hetilap történetében.

Fehér János 2010-ben bekövetkezett halálával lezárult hatodik korszaka.

A jelenlegi szerkesztő, Rác Károly főszerkesztői tevékenysége nem csupán a hetedik korszak kezdetét jelentette, de a folyóirat végre az impakt faktoros ranglistába kerülhetett.

A 2013-2014-es években megjelent cikkeinek idézettsége alapján kiszámított impakt faktorérték a *Journal Citation Reports* 2015. évi listájában 0,291 volt. A Pécsi Tudományegyetem előfizetője az Orvosi Hetilap elektronikus teljes szövegű verziójának is. Jelenleg a 148. évfolyamtól – 2007-től – napjainkig hozzáférhető a PTE valamennyi egységéből, az alábbi URL-en:

<http://www.akademiai.com/loi/650>.

A népszerű szolgáltatást egyetemünkön évente átlagosan csaknem 100 000 alkalommal veszik igénybe.

Az Orvosi Hetilap 1863-as évfolyama utolsó számai tartalmaznak egy felhívást, mely a következő évi előfizetésre biztat. Ebben jelentették be: „külön szándékozunk tárgyalni a természet, s a nő- és gyermekgyógyászatot; az utóbbi mellékletet Semmelweis és Bókai tudor úrak közreműködésével e lapok szerkesztője, a természetet pedig Hirschler tudor fogja kezelni.” Ebből tudható meg, hogy az 1864-ben mellékletként megjelent Nő- és Gyermekgyógyászat szerkesztői teendőit is Markusovszky látta el. Hogy a melléklet kérészetlenség bizonyult, abban nagy mértékben közrejátszhatott Semmelweis Ignác (1818-1865) korán bekövetkezett halála. A mellékletben megjelent 38 cikk – adataikat a táblázat tartalmazza – fele gyermekgyógyászati, a másik fele nőgyógyászati témájú. Ez utóbbiak kétharmadát Semmelweis írta. Igaz, hogy tulajdonképpen összesen csak négy cikkről beszélhetünk, közülük az egyik két, a másik pedig nyolc részletben jelent meg. A cikkek teljes szöveges formában elérhetőek az alábbi oldalon: <https://adtplus.arcanum.hu/hu/>

név	cím	év	füzet	oldal
Bókai János	Az agyzörejek jelentősége és kórjeltani becse	1864	1	1-4
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés körüli régiebb és újabb elméletek 1.	1864	2	9-11
Semmelweis Ignác	Hét hónapos terhesség, rendkívüli nagyságú rostos méhpöfeteg mellett	1864	2	11-12
Markusovszky	A méh zsiros visszafejlődéséről kötőszöveti bujálkodásnál (Infarctus chronicus) a gyermekágyon kívül	1864	2	13-14
Bókai János	Kór- és gyógyszerertani szemle, a pesti sz. gyermekkórházban 1864. jan. 1-től 31-ig észlelt kórosok felett	1864	2	14-16
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés körüli régiebb és újabb elméletek 2.	1864	3	17-20
Markusovszky?	Bromidum potassii hősám rekedés és fájdalmas, csekély hősám ellen	1864	3	20-21
Bókai János	Hőmérések (thermometria) gyermekeknél	1864	3	24-26
Bókai János	Gömőkóros tüdőlob	1864	3	26-27
Bókai János	Kór- és gyógyszerertani szemle, a pesti sz. gyermekkórházban 1864. febr. 1-től 29-ig észlelt kórosok felett	1864	3	14-16
Markusovszky Lajos	Tanulmányok az angol nőgyógyászat terén	1864	4	33-36
Fleischer József	Méhlepény előfektésnek tartott rostos méhpöfeteg születése 1864436-37			
Bókai János	Kór- és gyógyszerertani szemle, a pesti sz. gyermekkórházban 1864. márc. 1-től 31-ig észlelt kórosok felett	1864	4	38-39
Faludi	Újszülöttek orrhurutjáról	1864	4	39-40
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés és ennek rendellenességei 1.	1864	5	41-43
Horváth György	A méh mozd-idegei	1864	5	44
Bókai János	Kórjeltani közlések a gyermekgyógyászat köréből 1.	1864	5	44-46
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés és ennek rendellenességei 2.	1864	6	49-52
Markusovszky?	A gyermekágyi-láz és az új szellőztetési készülék a bécsi közkórházban	1864	6	52-54
Bókai János	Kórjeltani közlések a gyermekgyógyászat köréből 2.	1864	6	54-56
Bókai János	Kór- és gyógyszerertani szemle, a pesti sz. gyermekkórházban 1864. április és május hónapokban észlelt kórosok felett	1864	6	56
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés és ennek rendellenességei 3.	1864	7	57-59
Semmelweis?	A gyermekágyi örvöngésnek (mania puerp.) viszonya a fehérvyvizeléshez	1864	7	60
Bókai János	Kórjeltani közlések a gyermekgyógyászat köréből 3.	1864	7	61-63
Faludi Géza	Kór- és gyógyszerertani szemle, a pesti sz. gyermekkórházban 1864. június 1-től egész június 31-éig észlelt kórosok felett	1864	7	56
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés és ennek rendellenességei 4.	1864	8	65-67
Faludi Géza	Higanyos bekenések croupnál	1864	8	71
Faludi Géza	Kór- és gyógyszerertani szemle, a pesti sz. gyermekkórházban 1864. július 1-től egész július 30-ig észlelt kórosok felett	1864	8	71-72
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés és ennek rendellenességei 5.	1864	9	73-76
Faludi Géza	Veserák öt éves gyermeknél 1.	1864	9	76-78
Faludi Géza	Kór- és gyógyszerertani szemle, a pesti sz. gyermekkórházban 1864. augusztus 1-től egész augusztus 31-éig észlelt kórosok felett	1864	9	78-80
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés és ennek rendellenességei 6.	1864	10	81-83
Lengyel Endre	Vastagbél-behüvelyződés (v. befogódás, v. betüremelés, v. becsuszanas. Invaginatio, v. intussusceptio intestini crassi. Einschiebung o. Einstülpung des Dickdarms); halál; bonczolat	1864	10	84-86
Faludi Géza	Veserák öt éves gyermeknél 2.	1864	10	86-87
Faludi Géza	Kór- és gyógyszerertani szemle, a pesti sz. gyermekkórházban 1864. szeptemb. 1-től egész szeptember 30-ig észlelt kórosok felett	1864	10	87-88
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés és ennek rendellenességei 7.	1864	11	89-94
Semmelweis Ignác	Az ivarvérzés és ennek rendellenességei 8.	1864	12	97-100
Báthory István	A pesti m. k. egyetem szülkóródája 1863/4-ik tanévi működésének kimutatása	1864	12	100-102

1. táblázat: Az Orvosi Hetilap Nő- és Gyermekgyógyászat című mellékletében megjelent cikkek.

* A cikkben néhány esetben az eredeti folyóiratban közölt helyesírást használtuk!

Dr. Gracza Tünde

Tisztelt Olvasók!

Tavaszi, a húsvéhoz kapcsolódó verseket olvashatnak a mostani összeállításban. Bár kifejezetten ilyen költeményét nem találtam, azért szeretnék megemlékezni a 200 éve született Arany Jánosról is. Ha úgy tetszik, az Epilogus „útfélen nyitó” kis virága a tavasz, a fiatalság, az apró, megbecsülendő életörömök jelképe. Szép tavaszt, kellemes húsvéti ünnepeket!

Kiss Tamás
könyvtáros

ADY ENDRE: A SZÉP HÚSVÉT

Odukat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava:
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad.

Miért tudjon Ő az embervérről,
Mikor künn, a Tavaszban
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Óh, Tavasz, óh, Húsvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?

ADY ENDRE: JUDÁS ÉS JÉZUS

Dühödt, lázongó szívverésem
Golgotai bazaltra vésem.
Krisztus, poétám, szent Alak,
Eladtalak.

Enyém volt minden álmodásod,
Én voltam a lelked, a másod,
Megkoszorúztam a fejed.
Szerettelek.

S eladtalak, én fejedelmem,
Mert az Élet az én szerelmem,
Mert én is álmodok nagyot:
Költő vagyok.

Nem hallgatom zsoltáros ajkad,
Nem kell szép, égi birodalmad.
Selymet, pénzt akar egy leány,
Vár, vár reám.

Galád vagyok? Galád az Élet,
Bűve miért nincs az Igének?
Vággyal, kinnal miért gyötör
Pénzes gyönyör?

Irott kövem dobom a mélybe,
Megreng a Föld sok ezer évre
S késői bűnös, bús szemek
Megértének.

JÓZSEF ATTILA: ISTEN

Én az Istenem úgy szeretem,
Hogy a szívemet földbe vetem,
Megérik, akkor learatom,
Fölösét pedig másnak adom.

Meg is köszöni, akárki az,
Akárha huncut, akár igaz,
Ha mindörökre, ha csak percre,
De az Isten fölébred benne.

Ha lány az, hozzákomolyodva
Rongyos kabátom megfoltozza,
Hogyha meg ember, csak megállít,
Ki is kísér az ajtajáig.

Ha éppen főzik az ebédet,
Ottan marasztlnak várt vendégnek
S ahol az asszony sose hamis,
Meghíznak ott még máskorra is.
Aztán csak amikor dolgoznak,
Rólam is el-eligondolkoznak.
S hogy munkaközben megpihennek,
Erejét érzik a szívemnek.

Nem csinálnak egymás közt mozit,
Bennük már Isten álmodozik,
Álmodik tágas, erős égről,
Kicsiny fiának nagy szivéről.

1925. máj.

Kassák Lajos: Szóvirágok egy újszülöttnek

Zenél a szél
s a kőfal peremén
egy kis margaréta
napfényben táncol.
Óh hát, te is
áprilisi gyermek
ha megjöttél
tapsolj és rugdalózd
hogy bölcsődnél hever
az égi bárány.

Húsvét fia
növekedj és ne feld
hogy a kertben
derék jó emberek
kockát vetnek ki rád

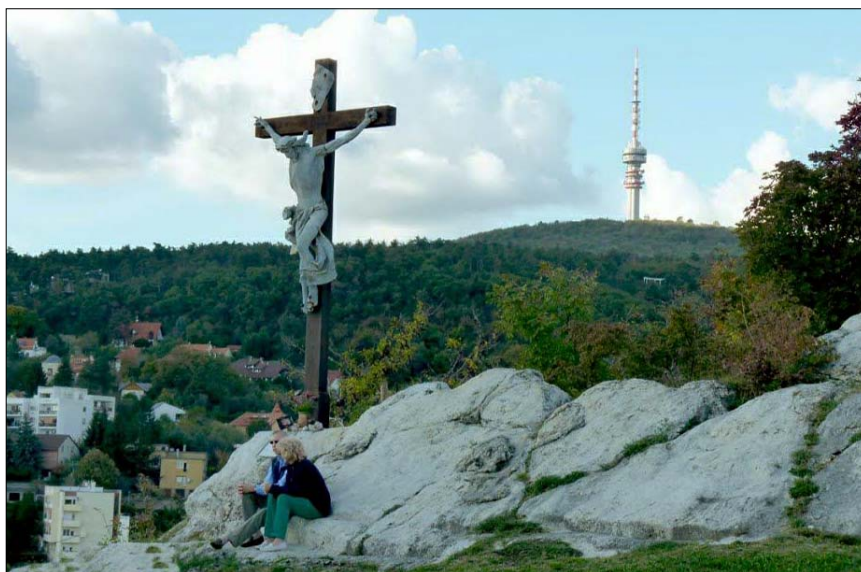
véres kezekkel.
Mi ez neked
ha látod és hallod
zenél a szél
s a kőfal peremén
egy kis margaréta
napfényben táncol.

JUHÁSZ GYULA: HÚSVÉTRA

Köszönt e vers, te váltig visszatérő
Föltámadás a földi tájakon,
Mezők smaragdja, nap tüzeben égő,
Te zsendülő és zendülő pagony!
Köszönt e vers, élet, örökkön élő,
Fogadd könnyektől harmatos dalom:
Szívemnek már a gyász is röpké álom
S az élet: győzelem az elmúláson.

Húsvét, örök legenda, drága zálog,
Hadd ringatózzam a tavasz-zenén,
Öröm: neked ma ablakom kitárom,
Öreg Fausztod rád vár, jer, remény!
Virágot áraszt a vérverte árok,
Fanyar tavasz, hadd énekellek én.
Hisz annyi elmulasztott tavaszom van
Nem csókolt csókban, nem dalolt dalokban!

Egy régi húsvét fényénél borongott
S vigasztalódott sok tűnt nemzedék,
Én dalt jövődő húsvétjára zsongok
És neki szánok lombot és zenét.
E zene túlzeng majd minden harangot
S betölt e Húsvét majd minden reményt.
Addig zöld ágban és piros virágban
Hirdesd világ, hogy új föltámadás van!



ARANY JÁNOS: EPILOGUS

Az életet már megjártam.
Többnyire csak gyalog jártam,
Gyalog bizon'...
Legfőlebb ha omnibuszon.

Láttam sok kevély fogatot,
Fényes tengelyt, cifra bakot:
S egy a lelke!
Soha meg se' irigyeltem.

Nem törődtem bennülővel,
Hetyke úrral, cifra nővel:
Hogy' áll orra
Az út szélén baktatóra.

Ha egy úri lócsiszárral
Találkoztam s bevart sárral:
Nem pöröltem, -
Félreálltam, letöröltem.

Hiszen az útfélen itt-ott,
Egy kis virág nekem nyitott:
Azt leszedve,
Megvolt szívem minden kedve.

Az életet, ím, megjártam;
Nem azt adott, amit vártam:
Néha többet,
Kérve, kellve, kevesebbet.

Ada címet, bár nem kértem,
S több a hír-név, mint az érdem:
Nagyravágyva,
Bételt volna keblem vágya.

Kik hiúnak és kevélynek -
Tudom, boldognak is vélnek:
S boldogságot
Írigny nélkül még ki látott?

Bárha engem titkos mételty
Főlemeszt: az örök kétely;
S pályám bére
Égető, mint Nessus vére.

Mily temérdek munka várt még!...
Mily kevés, amit beválték
Félbe'-szerbe'
S hány reményem hagyott cserbe'!...

Az életet már megjártam;
Mit szívembe vágyva zártam,
Azt nem hozta,
Attól makacsul megfoszta.

Egy kis független nyugalmat,
Melyben a dal megfoghatnak,
Kértem kérve:
S ő halasztá évrül-évre.

Csöndes fészket zöld lomb árnyán,
Hova múzsám el-elvárnám,
Mely sajátom;
Benne én és kis családom.

Munkás, vidám öregséget,
Hol, mit kezdtem, abban véget...
Ennyi volt csak;
S hogy megint ültessek, oltsak.

Most, ha adná is már, késő:
Egy nyugalom vár, a végső:
Mert hogy' szálljon,
Bár kalitja már kinyitva,
Rab madár is, szegett szárnyon?

(1877. júl. 6)



PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

11. Pécsi Dísznövény- kiállítás és Vásár

Sok szeretettel várjuk Önt és kedves családját a
XI. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁRRA,

2017. május 27-28-án,
a
PTE BOTANIKUS KERTJÉBE
(7624 Pécs, Ifjúság u. 6., Boszorkány u. felőli bejárat).

Kiemelt vendégeink:

A RÓZSÁK

RÓZSAHÖLGYEK RENDJE (Szőreg)

MAGYAR RÓZSÁK BARÁTI TÁRSASÁG

Növények megtekintése, értékesítése mellett
kézműves termékek, rózsa illóolajok és kandírozott termékek, biotermékek
(élő ételek: csírák, italok, sütemények), Naki csicsókás cipó, speciális fűszer- és
teanövények, kerti kellékek, hasznos előadások, szaktanácsadások, stb. várják
vendégeinket.

Nyitva tartás a kiállítás idején: 10–18 óráig, **jegyek** a helyszínen válthatók.

MINDENKIT SOK SZERETETTEL VÁRUNK!

www.botanikuskert.pte.hu



„Ez a kézikönyv hasznos kiindulási pont és referencia lehet”

A Springer kiadó gondozásában a tavalyi év végén jelent meg az Anatómiai Intézet PACAP munkacsoportja közreműködésével és lektorálásával dr. Reglodi Dóra és dr. Tamás Andrea szerkesztésében egy PACAP kézikönyv, ami 49 összefoglaló fejezetet tartalmaz. Az angol nyelvű kötet megjelenését közel két éves munka előzte meg, és létrejöttéhez a világon jelenleg aktív PACAP kutatócsoportok szinte mindegyike hozzájárult. Az MTA-PTE munkacsoportja nyolc összefoglaló cikket írt, de megjelentek írásaikkal a Farmakológiai Intézet és a Transzlációs Medicina Intézet munkatársai is. Az összesen 840 oldalból álló kézikönyvről dr. Reglodi Dóra professzor aszszonnyal, az Anatómiai Intézet vezetőjével beszélgettünk.

– **Miért volt aktuális ennek az összefoglaló kötetnek a létrehozása?**

– A PACAP kutatásának immár 25 éves múltja van, több ezer közlemény jelent meg világszerte a témában. Ezek közt már nehéz volt eligazodni, ezért tartottuk fontosnak összegyűjteni az eddigi tudást. A kézikönyv szerzői azok az egyes szakterületeken elismert kutatók, akik hosszú évek óta foglalkoznak a PACAP-pal, és számos közleményt megjelentettek már erről a peptidről. Arra kértük a különböző munkacsoportokat, hogy írjanak az eddigi ismereteikről egy-egy összefoglaló fejezetet. Így állt össze a mintegy negyven munkacsoport munkájából ez a 49 fejezet. Bátran nevezhetem hiánypótlónak ezt a könyvet.

– **Kiknek szánják elsősorban a kézikönyvet?**

– Referencia könyvnek gondolom főként azok számára, akik ezzel a peptiddel, vagy bármilyen neuropeptiddel foglalkoznak, de a hallgatóknak is hasznos lehet, hisz egy PhD-hallgatónak, vagy egy TDK-s hallgatónak kiindulópontként, a tudomány jelen állásának tükréül szolgálhatnak ezek az összefoglalók.

– **Miért állhat ilyen hosszú ideig a kutatások fókuszában ez a neuropeptid?**

– Először az idegrendszerben és az endokrin szervekben írták le a létezését, aztán később kiderült, hogy minden szervünkben előfordul. Nagyon fontos szabályozó szerepe van a legkülönbözőbb élettani folyamatokban, sejtvédő hatása a mi kutatásaink legfőbb témája is. Ha ez a sejtvédő hatás nem érvényesül, akkor sokféle betegség kialakulhat, így például depressziós stresszválaszok is, ezeket intézetünkben is kutatjuk dr. Gaszner Balázs vezetésével. Ma már nemcsak az állatokban, de az emberekben is keressük, mit okoz a hiánya.

– **Kapcsolódnak-e ehhez gyógyszerkutatások is?**

– Az egyik alapvető probléma a peptidekkel, hogy gyorsan lebomlanak a vérben. Ezért kifejlesztettünk egy japán kutatócsoporttal együttműködve egy olyan szemcseppest adagolást, amely nemcsak a szaruhártya gyógyulását segíti elő, hanem eljut a retináig, és ott képes kifejteni a védőhatást. Ez egy olyan felfedezés, ami a klinikai kipróbálás felé is utat nyithat. Ezt a közleményünket egyébként tavaly decemberben fogadták el, tehát egészen friss.

Amerikai kollégáink is hasonló irányban gondolkodnak, ők kifejlesztettek egy orrsprayt illetve orrcseppet, ami ugyancsak képes az idegrendszerre hatni.

Dr. Tamás Andrea kollégánóm egy OTKA-pályázat segítségével klinikai mintákból most azt vizsgálja, hogy melyek azok a betegségek, amelyeknél a PACAP-szintek nagyon eltérnek a normálistól. Ezeket az adatokat biomarkerként lehetne esetleg a jövőben használni, azaz a laboratóriumi panelben szerepelne a PACAP. A következő években ez az egyik kiemelt kutatási területünk, de egyelőre még gyerekcipőben jár.

– **Hogyan lehet pozicionálni a pécsi kutatók helyét ezen a szakterületen?**

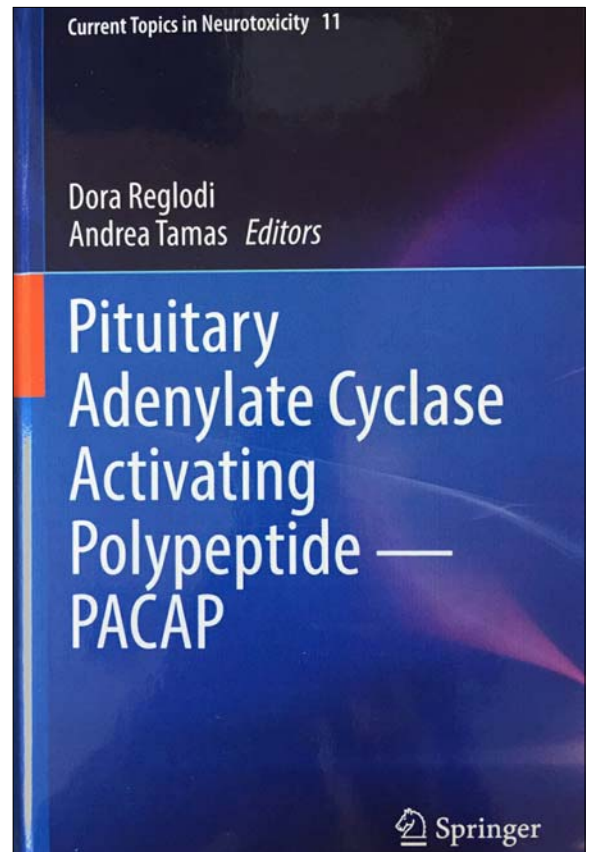
– Szépen haladunk előre. Először bekerültünk a legjobb tíz kutatócsoportba, mára pedig már a legjobb három közt jegyeznék minket. Sokat dolgozunk együtt külföldiekkel is. Kétévente rendeznek PACAP konferenciát – 2013-ban mi is rendeztünk egyet Pécsen – így mindenkit ismerünk, aki ebben a témakörben mozog. Elismertségünket ez a kézikönyv is jelzi, hisz minden közreműködő azonnal igent mondott az összefoglalás megírására vonatkozó kérésünkre. Ezt a könyvet egyébként „rövid megállóknak” gondolom, mert a munka folytatásával újabbnál újabb kérdések merülnek fel. A kutatás tehát egyre szélesedik, egyre mélyebbre ásunk.

– **Hosszú távon is finanszírozhatóak a kutatásaik?**

– Igen, jelenleg nagyon szerencsés a helyzetünk, hisz az OTKA mellett nyertünk egy GINOP-pályázatot is, ami „Pepsys” néven fut, és a Debreceni Egyetemmel együtt veszünk benne részt. Ez 1,3 milliárd forintos pályázat, amiben Debrecenből öt-hat intézet és tőlünk is hat intézet szerepel. Emellett nyertünk egy Akadémiai Kutatócsoport pályázatot is, ami abban segít, hogy állásokat tudjunk biztosítani, kutatókat tudjunk felvenni a munkáinkhoz. Az anyagi támogatás tehát biztosítva van, most már „csak” dolgoznunk kell. Ez azonban korántsem könnyű, hisz olyan munkatárs, aki csak kutat, jelenleg nagyon kevés van, a terhelésünk pedig nagy, hisz az oktatási feladatokat is el kell látnunk. Ezért is fordítunk kiemelt figyelmet az utánpótlásra, sokat foglalkozunk a TDK-s hallgatóinkkal, akikből aztán PhD-hallgatók lesznek. Szerencsére sok lelkes fiatal van, sajnos, a probléma náluk is a leterheltség. Örömmel szolgál, hogy a dékáni vezetés segítségével köszönhetően a TDK-t már elfogadják kreditpontnak, elektív kurzusként a demonstrátorkodást is, így felszabadulhat idő a kutatásra.

– **Van-e már visszhangja a kézikönyvnek?**

– A PACAP kutatói közül az elmúlt hónapokban már sokan jelezték, hogy alapkönyvként fogják kezelni, és a PhD-hallgatók ezt kapják meg első olvasmányként. A Springer honlapján is sokan érdeklődnek, eddig ötezer letöltés volt, ami szép szám, és ez csak növekedni fog a jövőben.



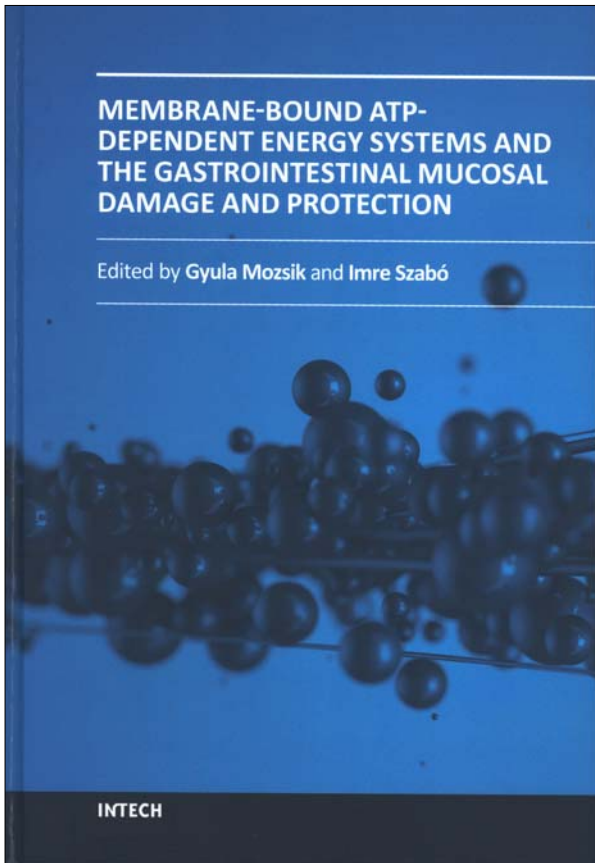
Schweier Rita

Membrane-Bound ATP-Dependent Energy Systems and the Gastrointestinal Mucosal Damage and Protection

Gyula Mózsik and Imre Szabó

Published by INTECH, Rijeka, 2016 (ISBN 978-953-51-2551-7)

(Elektronikus elérhetőség: energy-systems-and-the-gastrointestinal-mucosal-damage-and-protection).



A gyomor savtermelő képessége az emlős szervezet egyik kimagasló, nagy energiaigényű teljesítménye, aminek eredményeként a táplálék emésztéséhez szükséges, jelentős mennyiségű erős sav keletkezik a szervezet belsejében, ugyanakkor a gyomor nyálkahártyája egészséges körülmények között rendelkezik olyan védelmi mechanizmusokkal, amelyek biztosítják, hogy ne károsodjon az erős vegyi hatások ellenére. Ha ez a védelmi vonal valamilyen okból károsodik, megsérül, akkor alakul ki az ún. emésztési, peptikus fekély a gyomor, ill. a nyombél területén. A fekély képződésének, kialakulásának pontos

ahol a legfontosabb az eredményes gyógykezelés, miközben a tudóst legalább ennyire foglalkoztatják a sikerre vezető út molekuláris komponensei, a sejtszintű, mitochondrium-szintű, enzimszintű mechanizmusok. Az első fejezet rövid történeti visszatekintés a fekélybetegség szemléletének, kórimzésének alakulásáról, ezt követi a gyógyszerek klinikofarmakológiáját tárgyaló fejezet. Ebben az anticholinerg készítmények és a szekréció-gátló hisztamin-H2 receptorantagonisták mellett a cytoprotectio lehetőségéről is részletesen esik szó. A következő nagyobb fejezet állatkísérletes és sebészi beavatkozást követő vizsgálatokról szól, a vagotomia sebészi és kémiai formáinak összevetése alapján. A következő három fejezet talán a kötet legizgalmasabb része, ami a membránhoz kötött ATP-dependens energiarendszerrel kapcsolatos előzményekről, a Na^+ - K^+ -ATPase és a H^+ - K^+ -ATPase működéséről, valamint részben a szerzők külföldi laboratóriumokban – Norvégia, USA – végzett izgalmas kísérletes munkáiról szól. A 8. fejezet közel 140 oldalon tárgyalja az állatmodellekben szerzett tapasztalatokat a legkülönbözőbb anyagok – az ouabaintól az aszpirin és indomethacinon át az A-vitaminig, az atropintól a cimetidinig – nyálkahártya-károsító hatásával és a kivédés lehetőségeivel kapcsolatban. Nagyon érdekes például az a megállapítás, miszerint a β -karotin szabadgyökfogyó képessége patkányban csak a mellékvesék jelenlétében ill. glükokortikoid-szupplementáció mellett érvényesül. A következő fejezetben a szerzők a *Helicobacter pylori* közvetlen hatását vizsgálták különböző kombinációkban – alkohol, indomethacin jelenlétében is – frissen izolált patkány gyomor-mucosasejtekre, és nem találtak nagyon meggyőző eredményeket a baktérium önálló károsító hatásáról. A következő fejezet stabil malignus sejtvonalakon végzett kísérleteket foglal össze, ahol többek között a dimethylsulfoxid, glutathion és β -karotin cytoprotectív hatását tanulmányozták alkohol- és indomethacin-károsítás mellett. A szerzők külön fejezetet szentelnek a diszkusszióknak, itt 45 oldalon át elemzik a számtalan kísérlet legfontosabb tanulságait, így például hangsúlyozzák, hogy quaterner ammónium származékok erősebben blokkolják a perifériás idegi ganglionokat, mint a terciér ammónium származékok, azonban az előbbieket felszívódása rossz, tehát csak parenterális úton hatásosak. A carbenoxolon nem befolyásolta a gyomorsav termelést, jótékony hatása a nyombélfekély gyógyításában csak a nyáktermelés fokozásával függött össze. Más esetekben is kimutatták, hogy a fekély gyógyulásához nem volt mindig szükség a sav-

mechanizmusa, a nyálkahártya védekezőképessége megőrzésének, helyreállításának lehetséges útjai, a „gyomorsavtúltengés” gyógyszeres kezelési lehetőségének formái, fajtái évtizedek óta foglalkoztatják az elméleti és klinikai orvostudomány gasztroenterológia iránt elkötelezett képviselőit. Az elmúlt bő fél évszázad számos kimagasló eredményt, úttörő felfedezést, teljesen újszerű gyógyszeres lehetőséget produkált, elég csak a *Helicobacter pylori* fertőzés fontossága felismerésének 2005-ben Nobel-díjjal történt elismerésére, vagy a hisztamin H2 receptor antagonisták, valamint a protonpumpagátlók felfedezésére gondolnunk.

A téma természetesen rendkívül szerteágazó, metodikai vonatkozásokban igen sokszínű és gazdag, éppen ezért büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy az úttörő kutatók között hazánk is képviselteti magát, elsősorban a jelen kézikönyv egyik szerzője, Mózsik Gyula professzor személyében, aki bekapcsolta a magyar műhelyeket a nemzetközi vérkeringésbe és egyebek mellett több izgalmas konferenciát is rendezett a gasztrointesztinális cytoprotectio témakörében már a múlt század 80-as éveitől.

A jelen összefoglaló kézikönyv 10 érdemi fejezetben, 322 oldalon tárgyalja igen részletesen és alaposan a téma szinte minden vetületét, 304 izgalmas, helyenként színes ábra és 44 táblázat segítségével, amihez 345 tétel tartalmazó irodalomjegyzék csatlakozik. Ebből 203 tétel tulajdonképpen közvetlenül köthető a szerzőkhöz, elsősorban Mózsik professzorhoz. A könyvben jól nyomon követhető az elméleti tudás és a klinikus gondolatmenetének szükségszerű eltérése vagy kettőssége, hiszen a mindennapi gyógyító tevékenysége a leszűrt, megérlelt tapasztalatok gyümölcse,

szekréció megszűnésére, tehát igazolták a cytoprotectio egyéb útjainak – pl. az A-vitamin alkalmazásának – jelentőségét. Érdekes és fontos megállapítás, hogy az oxidatív foszforiláció nem csökkent a fekélyes területen, sőt egyes betegekben a szöveti ATP- és ADP-szinteket lényegesen magasabbnak találták az ép mucosa jellemzőihez képest. Állatkísérletekben kimutatható volt, hogy a Na⁺-K⁺-ATPase rendszer szerepet játszik a gyomorsav túlprodukción és a kísérletes fekélyképződésben, ouabainnal történő gátlása pedig preventív hatású lehet. Fontos felismerés volt az is, hogy a PGI₂ által indukált gyomormucosa-cytoprotectio érvényesülését a sebészi vagotomia megakadályozza, vagyis az ép vagus beidegzés nemcsak a savszekrécióban, hanem a mucosa védekezőképességének fenntartásában is döntő szereppel bír. Kísérletes munkáik alapján a hypoxia nem játszik komoly szerepet a fekélyképződésben, ugyanakkor a sejszintű

energetikai viszonyok változása már a nyálkahártyakárosodást megelőzően is tetten érhető. Nagy jelentőségűek azok a vizsgálatok is, amelyek kis dózisu capsaicin protectiv hatását demonstrálták a gyomornyálkahártyán, capsaicinérzékeny afferens idegek közreműködésével. Ebben a vonatkozásban klinikai gyógyszervizsgálatok is folyamatban vannak.

Összegezve tehát egy nagyívű, rengeteg, érdekes, izgalmas vizsgálatot és egy gazdag kutatói pályát bemutató könyvről van szó, amely jó szívvel ajánlható a fekélybetegség, a gyomor kóreléttana és a klinikai farmakológia iránt érdeklődő kutatóknak, gyógyítókknak egyaránt. Talán csak egy apró megjegyzés a végére, a következő kiadásnál célszerű lenne a szövegben a könnyebb olvashatóság érdekében a betűméretet kissé megnövelni.

Altorjay István dr. (Debrecen)

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Alapellátási Intézetből

■ 2017. február 23-25. között Szegeden rendezték meg a Családorvos Kutatók Országos Szervezete (CSAKOSZ) XVI. Kongresszusát, melyen intézetünk részéről a következő előadások hangzottak el: *Csikós Ágnes*: A hospice-palliatív ellátás helyzete és fejlődési lehetőségei Magyarországon; *Balogh Sándor*: A háziorvoslás negyed százada a 6/1992-es rendelet megjelenésétől napjainkig címszavakban; *Rinfel József és mtsai*: A klinikai inercia: Mi magyarázza a lipid célérték elérésében észlelt különbségeket az alapellátásban és a szakellátásban?; *Rinfel József és mtsai*: A lipid célérték elérésének vizsgálata gondozott cukorbeteg körében: az alapellátás és a szakellátás területén észlelhető különbségek; *Steiner Viktória, Princz János*: Diabetes és szövődényeinek előfordulása, kezelése egy háziorvosi praxisban; *Hécz Fruzsina szig.oh., Heim Szilvia*: A demencia-szűrés tapasztalatai pécsi háziorvosi praxisokban; *Bükfa Aletta szig.oh., Heim Szilvia*: Háziorvosi felmérés a demencia palliatív ellátásáról; *Heim Szilvia*: A demenciával élők otthoni ápolásának szempontjai a háziorvos szemszögéből; *Csikós Ágnes és mtsai*: Még mindig a hozzátartozókkal beszéljük meg az életvégi kérdéseket és nem a betegekkel?; *Busa Csilla és mtsai*: Mit tudnak a családorvosok az életvégi tervezésről?; *Végh Mária és mtsai*: Gyógyszerelés szempontjai időskorban; *Várnai Réka és mtsai*: Transztelefonikus EKG-val szerzett tapasztalatok

egészségügyi dolgozók körében; *Perjés Ábel*: Okoseszközök az egészség szolgáltatásban; *Radányi Ildikó, Csikós Ágnes*: A dexamethason kezelés hatásai anorexiás betegek esetén; *Németh Petra, Prugberger László*: Hepatitis C – a nagy rejtőzködő; *Sziji Otília*: Hypothyreosisos beteg gondozása a háziorvosi praxisban a felismeréstől napjainkig; *Csergő Ágnes, Bán Ildikó*: Ki a hunyó?; *Princz János*: Évfolyam felmérés: a 40 éve végzett kollégák életútja.

■ A Szegeden megrendezett kongresszusán tartotta a Családorvos Kutatók Országos Szervezete (CSAKOSZ) vezetőségválasztó közgyűlését. Intézetünkben a vezetőség tagjai közé választották *dr. Csikós Ágnes*et, *dr. Rinfel Józsefet* és *dr. Heim Szilviát*.

■ 2017. március 3-án Magyarország köztársasági elnöke *dr. Nagy Lajos*, intézetünk egyetemi tanára részére a „Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét” adományozta, hivatása iránti példás elkötelezettséggel végzett, különösen az egyetemi hallgatók elméleti és gyakorlati tudásának elmélyítése és a pályakezdő orvosok szakmai ismereteinek bővítése terén kimagasló színvonalú oktatói, valamint jelentős tudományos és gyógyító munkája elismeréseként. A kitüntetéshez az Alapellátási Intézet munkatársai büszkeséggel gratulálnak.

■ Az Alapellátási Intézet szervezésében került lebonyolításra a „Családorvosok kötelező szintentartó továbbképzése” 2017. március 23-25 között. A programon több mint 70 háziorvos vett részt.

Az Anatómiai Intézetből

■ *Lázár Gyula* március 26-án felkérésre előadást tartott a középiskolások országos Szentágothai János Biológiai Versenyén „Szentágothai diákköröse voltam” címen.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

Endokrinológiai és Anyagszervi Tanszék

■ A XXI. Dunántúli Diabetes Hétfőjén Tihanyban, március 9-11. között Mezősi Emese: „Akkor most döntünk el: betegség-e az inzulinrezisztencia?” c. kerekasztalbeszélésen vett részt, *Bajnok László* pedig „Dislipidémia kezelése diabetesben” címmel tartott előadást.

■ MH Egészségügyi Központ II. sz. Belgyógyászati Osztály Endokrin Részlegének 4. Tavasz Endokrin Továbbképző Tanfolyamán, március 16-18-án, Balatonfüreden Mezősi Emese: „Hazai tapasztalatok a mio-inozit tartalmú Normoxil készítménnyel”, „A pajzsmirigy daganatok túlkezelése a legújabb ATA guideline alapján – irodalmi összefoglaló”, „Acromegalia” címmel tartott előadást.

Hematológiai Tanszék

■ *Szomor Árpád* a Magyar Onkohematológiai Betegekért Alapítvány budapesti székházában, február 4-én, a Mieloma Információs Napon „Az őssejt-transzplantáció helye myeloma multiplex terápiájában” címmel előadást tartott a megjelent betegek és hozzátartozók részére, március 1-jén Szegeden a hematológiai szakvizsga előkészítő tanfolyamon „T-sejtes lymphopro-

liferatív betegségek jellegzetességei (T-sejtes lymphomák, T-CLL, T-ALL)” címmel.

Kardiológiai és Angiológiai Tanszék

■ Március 1-4. között Debrecenben került megrendezésre a XXII. Debreceni Kardiológiai Napok tematikus, továbbképző konferencia. A rendezvényen a Magyar Kardiológusok Társasága elnökeként *Tóth Kálmán* „Egy év a kardiológiában: válogatások az elmúlt évi ACC, ESC és AHA konferenciák újdonságaiból” címmel a legújabb nemzetközi, multicentrikus tanulmányok eredményeiről tartott előadást. A társaság Szívelégtelenség és Szívizombetegségek Munkacsoport vezetőjeként *Habon Tamás* „Heart Failure 2016” címmel a tavalyi nemzetközi kongresszusok szívelégtelenséggel kapcsolatos új eredményeit mutatta be, míg a Kardiiovaszkuláris Prevenációs és Rehabilitációs Munkacsoport vezetőhelyetteseként *Szabados Eszter* „CV prevenció a klinikai gyakorlatban – ESC 2016 alapján” címmel a tavalyi évben megújított kardiológiai prevenciós irányelvet ismertette.

Pulmonológiai Munkacsoport

■ Február 27-én a Tanulságos Esetek Fórumán *Papp Emőke* előadást tartott „A szokványos és az extrém ritka - avagy a 84 éves férfi mellúri folyadék, és ami benne van” címmel.

■ Március 3-án Kecskeméten a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Allergológiai és Légzéspatológiai Konferenciáján *Balikó Zoltán* előadást tartott „Súlyos asztma” címmel a GSKP szimpóziumon.

■ Március 4-én Kecskeméten a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Allergológiai és Légzéspatológiai Konferenciáján és a Fialtal Pulmonológusok Kazuisztikai Fórumán *Papp Emőke* „Kép és valóság – avagy a szépség és a szörnyeteg esete három felvonásban” címmel esetbemutatót tartott, mellyel második helyezést ért el.

■ Március 18-án Visegrádon a Berlin Chemie szervezésében *Balikó Zoltán* „A COPD finanszírozási protokoll útvesztőiben” címmel tartott előadást.

■ Március 23-24. között Siófokon a Roche Onko-fórumon hangzott el *Sárosi Veronika* előadása „Atezolizumabbal szerzett tapasztalataink” címmel, *Sárosi Veronika* és *Balikó Zoltán* előadása „Nyolc éve harmad vonalban erlotinibbel kezelt IV. stádiumú EGFR vad típusú tüdő

adenokarcinóma esete” címmel, valamint *Balikó Zoltán* „Az immunterápia mellékhatásainak menedzselése” című előadása. Március 24-én Pécsen a 22. Tavaszi Amega Fórumon *Sárosi Veronika* a Berlin Chemie szekciójában üléselelnöki pozíciót töltött be, *Ruzsics István* a Chiesi Szimpóziumon tartott előadást „Gyulladás jelentősége COPD-ban” címmel, valamint *Balikó Zoltán* „A súlyos asztmáról az aktualitások tükrében” címmel.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ A XXI. Dunántúli Diabetes Hétfvégét 2017 márciusában rendezték Tihanyban.

A rendezvényen *Wittmann István* az „Amiről még nem volt szó a DDH-n – Hogyan hatnak vissza egyes szövődmények és/vagy kezelésük a diabetesre?” című szekcióban „Nephropathia” címmel tartott előadást. *Wittmann* professzor volt a „Sanofi tudományos szimpózium” valamint a Novo Nordisk tudományos szimpózium – Összetett támadáspont egyszerűen” című szekciók üléselelnöke. A konferencián *Molnár Gergő* „Hosszú távú kezelési stratégia metforminnal 2-es típusú diabetes esetén” valamint „Terápiás inercia a betegoldaltól” címmel tartott előadást. *Fülöp Gábor* a „Kezelési és kommunikációs hibák a 2-es típusú cukorbetegség gondozása során” című kerekasztalbeszélgetés résztvevője volt, illetve előadást tartott „Kezelési lehetőségek kombinált OAD-el nem kontrollált 2-es típusú diabeteses betegekben” címmel.

Az Élettani Intézetből

■ A X. Nemzetközi és XVII. Országos Interdiszciplináris Grastyán Konferencia megnyitójaként rövid koszorúzó ünnepség keretében emlékeztünk Grastyán Endre professzorra, intézetünk korábbi igazgatójára március 29-én, az Élettani Intézet előcsarnokában.

■ Intézetünk munkatársa, *Petykó Zoltán* március 31-én 100%-os eredménnyel, sikeresen megvédte PhD-értekezését.

A Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinikáról

■ 2017. január 9-11. között került megrendezésre Brüsszelben a Sanofi gyógyszer-

gyár új hatóanyaga, a Dupilumab, III. fázisú vizsgálatának nemzetközi találkozója. A pécsi klinikát *prof. Gerlinger Imre* és *dr. Piski Zsolt* képviselte.

■ *Dr. Gerlinger Imre* részt vett az indiai Mumbában 2017. jan. 23-26. között megrendezett skull base sebészeti workshopon, ahol kadáver disszekciós gyakorlatok és magas színvonalú előadások során hasznos konzultációkra nyílt lehetőség a témakör nemzetközileg jegyzett professzoraival.

■ *Nepp Nelli* 2017. február 12-18. között részt vett az Osztrák-Amerikai Alapítvány által szervezett egyhetes fül-orr-gégészeti szemináriumon Salzburgban, ahol a Sziklacsontot roncsoló ritka tumor című előadását a legjobb esetbemutatók közé választották be.

■ *Dr. Bakó Péter* és *dr. Révész Péter* részt vett a 2017. február 21-23. között Belgiumban megrendezett cochlearis implantációs tréningben. A kurzus során az előadások mellett cadaver sziklacsontokon végzett gyakorlat is volt, ami a cochlearis implantáció csontmunkáját és a különböző elektrodák behelyezését foglalta magában. Az előadások keretein belül saját komplex műtéti eseteik bemutatására is sor került.

■ *Dr. Szanyi István*, *dr. Révész Péter* és *dr. Bakó Péter* 2017. március 15-én részt vett Piacenzában egy egynapos fülsebészeti kurzuson. Az előadások valamint az élő műtétes demonstrációk témája a subtotalis petrosectomia nevű műtéti típus volt. Ez az eljárás használatos a középfül komplikált, gyulladással, valamint daganatos elváltozásaiban, illetve ez az alapja a laterális kopyaalapú sebészeti eljárásoknak is.

■ *Dr. Gerlinger Imre* 2017. március 20-22. között Londonban részt vett a Smith and Nephew cég által szervezett szimpóziumon, ahol a mandulaműtétek új technikáját ismertették az eszköz bemutatásával, kadáveres és élő műtéti demonstrációkkal.

■ *Dr. Lujber László* 2017. március 8-10. között a Németországban megrendezett laryngo-trachealis szűkület sebészete című kurzuson vett részt. A stuttgarti továbbképzés hagyományosan magas színvonalú előadásokkal, műtéti bemutatókkal és kadáver disszekciós gyakorlatokkal oktatja a világon minden tájáról érkező kollégákat. Klinikánk célja, hogy a közeljövőben bevezesse az itt tanult modern műtéti eljárásokat a légcsőszűkületes betegek ellátása érdekében. A kurzus magas szakmai színvonalú volt és jó hangulatban telt.

■ *Dr. Gerlinger Imre* 2017. március 24-én meghívott előadóként részt vett Budapesten a Péterfy Sándor Utcai Kórházban megrendezett 6. Nyálmirigysebészeti Kurzuson. Előadásai: A nyak managementje malignus nyálmirigy tumorok esetén; A Frey-szindróma névadójáról. A kurzuson a pécsi klinikát résztvevőként *dr. Bakó Péter*, *dr. Háromi István* és *dr. Burián András* képviselték, akik kadáver disszekciós gyakorlatokat végeztek.

■ *Dr. Gerlinger Imre*, *dr. Lujber László* és *dr. Piski Zsolt* 2017. március 25-én meghívott előadóként részt vett a Szombathelyi Markusovszky Kórházban megrendezett 12. Endoszkópos Melléküregsebészeti Kurzuson. Előadásai: Tíz új anatómiai támpont, hogy még jobb FESS operatőr legyél; A melléküreg gombás gyulladásai; A korszerű navigációs rendszerek képességei és helyük az endoszkópos melléküreg sebészetben. A kurzuson a klinikát résztvevőként *dr. Barabás Márta*, *dr. Tóth István* és *dr. Kovács Adél* képviselték, akik kadáver disszekciós gyakorlatokat végeztek.

■ *Dr. Gerlinger Imre* 2017. március 2-5-ig Innsbruckban részt vett a MedEI fülészeti implantátumokat gyártó cég továbbképző konferenciáján, ahol előadások hangzottak el a fülészeti implantológia aktualitásairól, a bevezetésre váró termékek sebészeti technikáiról.

■ *Dr. Szanyi István* és *dr. Lujber László* 2017. február 23-25. között a Budapesti Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Napok, II. Továbbképző tanfolyamán felkért előadást tartottak: A HPV asszociált közepgarat daganatok klinikuma; Nyaki terimék differenciál diagnosztikája. Mi a házi orvos és mi a szakrendelőben dolgozó fül-orr-gégész szakorvos teendője nyaki duzzanatok esetén? címmel.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

Neurológiai Tanszék

■ 2017. március 1-jén *Hollódy Katalin* felkért előadást tartott a Pszichológia Napja – Agyunk titkai c. rendezvényen Pécsen, „Gyermekkori epilepszia” címmel.

■ 2017. március 7-én ugyanő felkért előadást tartott a Szegedi Gyermekgyógyászati Klinika szervezésében hagyományosan megrendezett „Tisza-parti Gyermekgyógyászati esték” című rendezvény keretében az újszülöttkori convulsiók differenciáldiagnosztikájáról.

■ 2017. március 31–április 2. között rendezték a Fiala Gyermekgyógyászok

XVI. Konferenciáját, Mórton. Munkatársaink az alábbi előadásokkal vettek részt a rendezvényen:

Nefrológia, immunológia szekció: *Horváth Gábor*, *Mosdósi Bernadett*: A biológiai terápia lehetőségei és hatékonysága juvenilis rheumatoid arthritis kezelése során; Gyermeksebészeti szekció: *Kardos Dániel* és *mtsai*: Harc az elemekkel; Infektológia, bőrgyógyászat szekció: *Simon Virág* és *mtsai*: Páncitopéniás kisdudor esete; Haematológia, onkológia szekció: *Polgár Dóra* és *mtsai*: Az akut lymphoid leukémia (és kezelésének) tanulságos szövődményei; *Kövé Anna* és *mtsai*: „Sós kútba tesznek, onnan is kivesszük, kerék alá tesznek, onnan is kivesszük...”; Neurológia, pszichiátria szekció: *Zsiborás Csaba* és *mtsai*: Guillain-Barré szindróma? Chronicus inflammatorikus demyelinizáló neuropathia (CIDP)? A diagnózis felállításának, valamint a terápia megválasztásának nehézségei; Sürgősségi betegellátás, intenzív terápia, kardiológia szekció: *Nagy Péter* és *mtsai*: Esméletlen, idiopathiás thrombocytopeniás purpurában szenvedő gyermek – Mi az első gondolatod és mi a valóság?

Klinikánkról *dr. Kövé Anna*, *dr. Nagy Péter* és *dr. Kardos Dániel* kollégáink elnyerték a szekciójuk legjobb előadói címet. A régióból díjazott lett még *Bedő Klaudia* és *Világos Eszter* alábbi előadása: Neonatológia szekció: *Bedő Klaudia*, *Mayer Georgina*: Sorozat bordatörés, extrém lélegeztetés újszülöttkorban, avagy a mi kis „rosszcsontunk”; Infektológia, bőrgyógyászat szekció: *Világos Eszter* és *mtsai*: A „tüzetorkú kolibri” avagy egy nem gyógyuló stomatitis története.

Általános Gyermekgyógyászati Tanszék

■ 2017. március 31. és április 1-je között tartották a Gyermek Immunológia Munkacsoport Tudományos Ülését, melyen a következő előadások voltak hallhatók kollégáink részéről: *dr. Mosdósi Bernadett*: Immunhiány többszervi elégtelenséggel; CID; *dr. Nyul Zoltán*: Phenocopies.

A Nukleáris Medicina Intézetből

■ 2017. március 23-án Budapesten került megrendezésre az IME XII. Képző Diagnosztikai Továbbképzés és Konferencia. A Konferencia tárgya „Prioritások a radiológiában”. Intézetünkben *Zámbó Katalin* professzor asszony (előadással), *dr. Ritter Zsombor*, *dr. Dezső Dániel*, és *Sarkadi Margit* vettek részt a rendezvényen.

A nukleáris medicina blokkban, amelynek moderátora *Szilvási István* professzor volt, három előadás hangzott el: *Szilvási István*: Nem mondhatok mást, csak mi lényege: Teranosztikum; *Zámbó Katalin* (PTE KK Nukleáris Medicina Intézet): Használható-e még a gamma-sugárzás – a százszorszépekre gyakorolt hatásán kívül is?; *Dabasi Gabriella* (Simmelweis Egyetem Nukleáris Medicina Központ): Peptid receptor radionuklid terápia neuroendokrin daganatokban. A szekció érdekes, tanulságos és hasznos előadást tartalmazott valamennyi képző szakember számára.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ A Miskolcon 2017. március 31–április 2. között megrendezett XX. Tavasz Szel Konferencián *Nagy Brigitta*: A magyarországi hajléktalan emberek táplálkozási szokásai és tápláltsági állapota, valamint *Nagy-Borsy Emese*: Magyarországi hajléktalan emberek betegségeinek és egészségmagatartásának felmérése című előadásukkal vettek részt. *Nagy Brigitta* előadásával az Orvos- és egészség tudományi Szekció Egészségtudomány II. alszekciójában első helyezést ért el.

A Radiológiai Klinikáról

■ *Farkas Péter* az SZTE ÁOK Radiológiai Klinika által szervezett Ultrahang-diagnosztika témájú tanfolyamán vett részt „Kontrasztanyag UH vizsgálatok” című előadásával 2017. január 20-án. A tanfolyamhoz csatlakozó gyakorlati képzésben esetbemutatókat tartott *dr. Farkas Péter* mellett *dr. Faluhelyi Nándor* is.

■ 2017. február 16-17-én rendezték meg a PTE ÁOK ez évi Tudományos Diákköri Konferenciáját. A Bioinformatika, Orvosi képzés szekciójában különdíjat kapott *Bence Gábor Tamás* A CT vizsgálati protokollok optimalizálásának hatása a pácienseket ért sugárterhelésre (témavezetők *dr. Szukits Sándor* és *dr. Kékkői László*). Az Aneszteziológia és Intenzív Terápia, Radiológia, Ortopédia, Traumatológia szekciójában az Idegsebészeti Klinika TDK-hallgatója, *Környei Bálint Soma* 2. helyezést ért el A traumás diffúz axonkárosodás közvetett radiológiai jelei és a fehérállomány tényleges állapota közötti összefüggések vizsgálata modern MRI módszerekkel (témavezetők *dr. Tóth Arnold* (Radiológiai Klinika) és *dr. Schwarcz Attila* egyetemi docens (Idegsebészeti Klinika)).

■ 2017. március 1-5. között tartották meg a szokásos helyszínen az Európai Radiológus Kongresszust. A klinikát a következő munkatársak képviselték: *dr. Bogner Péter, dr. Battyáni István, dr. Farkas Orsolya, dr. Farkas Péter, dr. Kékkői László, Bank Balázs*, a radiográfusok közül *Pataki Beáta* (ápolás-szakmai igazgatóhelyettes), *Gróf Anna* valamint *Kürtös Zsófia* (a *radiologia.hu* szakmai portál képviselőjében).

■ 2017. március 23-25. között a Magyar Radiológus Társaság UH Szekciója és a PTE KK Radiológiai Klinika, az „Alapítvány a Radiológia Fejlesztéséért” a PAB Orvosi Tudományok Szakbizottságával IV. Kontrasztanyagot tanfolyamot szervezett. A rendezvény lebonyolításában, elméleti előadások tartásában és gyakorlati oktatásban *dr. Battyáni István, dr. Harmat Zoltán, dr. Farkas Péter, dr. Nemes Katalin, dr. Járay Ákos* vettek részt. A képzésben a klinika munkatársai közül *dr. Müller Éva* és

dr. Tóth Péter szakorvosjelölt vett részt.

■ A Radiológiai Klinikán 2017. március 24-én minőségirányítási rendszer sikeres auditja történt.

A Sebészeti Klinikáról

■ Az MST Sebészeti Onkológiai Szekciójának szegedi kongresszusán *Vereczkei András, Horváth Örs Péter, Kalmár Nagy Károly* felkért referálót, *Szántó Zsolt, Baracs József, Palkovics András* és *Bognár Laura* előadást tartottak.

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ Idén Bécsben rendezték meg az EUCCR (European Congress of Clinical Case Reports) nevű rendezvényt 2017. március 7-8. között, melyen *Bognár Laura* „GERD: a debated background of achalasia” címmel tartott előadást.

■ A Magyar Sebész Társaság Sebészeti Onkológiai Szekciójának I. Országos Kongresszusán *Bognár Laura* tartott előadást a „HPV státusz prediktív szerepe onkológiai kezelésben részesülő nyelőcső laphámrákos betegeknél” címmel Szegeden, március 23-25. között.

A Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikáról

■ *Dr. Wiegand Norbert* és *dr. Bűcs Gábor* 2017. március 31-én részt vett Budapesten az „Új lehetőségek a térdsebészetben” címmel rendezett tudományos ülésen, melyet *Hangody László* professzor és csapata tartott az Uzsoki Kórházban. A rendezvény a patellofemorális betegségek, a trochlea-osteotomiák, a cement nélküli térdprotézis-beültetések és a térdrevíziók aktuális kérdéseit érintette.

Írók, költők betegségről, orvoslásról, halálról

Arany János: ÉJFÉLI PÁRBAJ

Bende vitéz lakodalmát lakja,
Hetekig tart... ma van első napja:
Szól a zene, tárogató, rézkürt,
Pörög a tánc, mint az orsó;
Bende kiált: „Ez utolsó!
Száraz ajkam eper-ajkat
Szedegetni készül.”

Bende vitézt a nyoszolyó-asszony
Elvezeti, hol olyat szakasszon;
Néma, sötét már az egész kastély -
S ím, lovag áll ágyok előtt,
Talpig acél – ismeri őt:
Sápadt arca kék lángot vet
A felütött rostély.

„Jöttem veled újra víni, Bende!
Én valék a diadalmas, nem te:
Kezdjük elől, csúnya volt a játék;
Haha! páncélt a nyakadba!
Most ne remélj szolga-hadba’;
Kezdjük elől! – e leányért
Sok viadal vár még!”

Kél a vitéz: „Nosza kardot, vértet!”
„Hova édes?” – „Víni, arám, érted!”
S hallik, amint össze-összevágna,
Odaát a fegyverházban
Harcrobaj is: csengő paizs,
Tompá nyögés, erőlködés,
Dobogása lábnak.

Szép menyasszony szemét le se zárja,
Szörnyűködik, hova lett a párja;
Remegő kéz gyújtja meg a méceszt,
Férje urát fölkeresi,
Hajnalig ott sírva lesi:
„Ez is olyan, mint a másik...
Mint valami holttest!”

Bende vitéz lakodalmát lakja,
Vagyon immár a második napja,
Szól a zene – borba fuladt e nap,
Bende úrnak veszett kedve,
Táncol, iszik erőltetve;
Szép menyasszony nekiborzad:
„Ha ma is, mint tennap!...”

Este hamar az urok föld-részeg,
Ágyba vivék a szolga-vitézek;
Szép menyasszony vele menni reszket:
De hogy titkán ki ne adjon
– Hová legyen? hol maradjon? -
Lenyugoszik, s külön ágyban
Hányja a keresztet.

Bende riad...s mint a halál, józan:
Lovag ott áll szembe, az ajtóban.
„Hah! Robogány...” s nem akarna menni. –
„Szeretöm elcsábítója,
Gyere, víjjunk! üt az óra;
Míg le nem győzsz, tiltva neked
Mellelte pihenni.”

Ujra nehéz, szörnyű tusa hallik;
Bende halott, mire meghajnallik,
Nagynehezen, délfele ha ébred,
Mikor immár gyűl a vendég;
Fölkeresik a leventék:
„Hol vagy uram? mind az egész
Nép vár az ebédre.”

Bende vitéz lakodalmát lakja,
Legszomorúbb a harmadik napja;
Szól a zene, öblöget a rézkürt:
Hanem a tánc csak úgy lézeng,
Vendégnek a java szétment:
„Vérbe’ fogant nász sose volt
Isten átka nélkül!”

Nos, az új párt rokoni, – egy püspök
Előveszi, hogy mi esett köztök:
Bende konok, – a menyasszony gyászba,
Teste remeg, mint a harmat,
Csak azt vallja, hogy nem vallhat,-
Ha lefekszik, küldjenek őrt
A fegyveres házba.

Mene oda nagy erős őrizet. –
Bende kacag: „Meglopom a mézet!”
Siet is be kakas-elő-szóra:
Mikor ágyasházát nyitja,
Másodikat kukorítja,
Fönn pedig, a kastély tornyán,
Éjfélter ver az óra.

„Bende lovag! ez az utolsó nap,
Lakodalmad félbeszakad holnap;
Vini ma még!... ölj meg *igazáiban*;
Mert ha nem ölsz, én megöllek,
Lelekedet ám, én mint lélek;
Az a hűtlen hadd sirassa
Bűnét e világban!”

Bende vitéz, szemei szikrázva,
Rohan ismét a fegyveres házba.
Rettenetes, amit lát az órség:
Urok őrzöng... kivont karddal
Levegőbe szúr és vagdal;
Közülök is hármat leölt
Míg lebirák, győzék.

Földalatti kamarába', láncon,
Bende üvölt, viaskodik, táncol;
Szép menyasszony sem eladó többé
„*Elsőt* én nem érdemeltem,
A *második* engemet nem:
Püspök atyám, vígy el Urunk
Jegyesi közzé!”

Arany János: HÍD-AVATÁS

Szólt a fiú: „Kettő, vagy semmi!”
És kártya perdül, kártya mén;
Bedobta... késő visszavenni:
Ez az utolsó tétemény:
„Egy fiatal élet-remény.”

A kártya nem „fest”, – a fiúnak
Vérgyöngy izzad ki homlokán.
Tét elveszett!... ő vándorútnak
– Most már *remény nélkül*, magán –
Indul a késő éjtszakán.

Előtte a folyam, az *új hid*,
Még rajta zászlók lengenek:
Ma szentelé föl a komoly hit,
S vidám zenével körmenet:
Nyéré „Szűz-Szent-Margit” nevet.

Halad középig, hova záros
Kapcsát ereszték mesteri;
Éjfél is a négy parti város
Tornyában sorra elveri; –
Lenn, csillagok száz-ezerei.

S amint az óra, csengve, bongva,
Ki vékonyan üt, ki vastagon,
S ő néz a *visszás* csillagokba:
Kél egy-egy árnyék a habon:
Ősz, gyermek, ifju, hajadon.

Előbb csak a fej nő ki állig,
S körülforog kíváncsian;
Majd az egész termet kiválik
S ujjonganak mindannyian:
„*Uj hid!* avatni mind! vigan.”

„Jerünk!... ki kezdje? a galamb-pár!”
Fehérben ifju és leány
Ölelkezik s a hídon van már:
„Egymásé a halál után!”
S buknak, – mint egykor igazán.

Taps várja. – „Most a millióson
Van a sor: bátran, öregem!” –
„Ha megszökött minden adósom:
Igy szökni tisztesebb nekem!”
S elsímul a víz tükre lenn.

Hivatlanul is jönnek aztán
A harmadik, a negyedik:
„Én a quaternót elszalasztám!”
„Én a becsületet, – pedig
Viseltem négy évtizedig.”

S kört körre hány a barna hullám,
Amint letűnnek, itt vagy ott.
Jön egy fiú: „Én most tanulám
Az elsőt: pénzem elfogyott:
Nem adtak: ugom hát nagyot!”

Egy tisztas agg, fehér szakállal,
Lassan a hídra vánszorog:
„Hordozta ez, míg birta vállal,
A létet: mégis nyomorog!” -
Fogadd be, nyílt örvény-torok!

Unalmas arc, félig kifestve –
Egy úri nő lomhán kikel:
„Ah, kínos élet: reggel, estve
Öltözni és vetkezni kell!”
Ezt is hullámok nyelik el.

Nagy zajjal egy dúlt férfi váza
Csörtet fel és vigyorgva mond:
„*Enyém* a hadvezéri pálca,
Mely megveré Napoleont!”
A többi sugdos: „a bolond!...”

Szurtos fiú ennek nyakába
Hátul röhögve ott terem
S ketten repülnek a Dunába:
„Lábszizjra várt a mesterem:
No, várjon, míg megkérlelem!”

„Én dús vagyok” kiált egy másik
S élvezni többé nem tudom! –”
„Én hú valék a kézfogásig
S elvette Alfréd a hugom!”
Eltűnnek mind, a járt uton.

„Párbajban” ezt én *így* fogadtam:
Menj hát elül, sötét *golyó!* –”
„Én a szemérmét félrehagytam,
És íme, az lón bosszuló:
Most vőlegényem a folyó. –”

Igy, s már nem egyenkint, – seregben,
Cikázva, némán ugranak,
Mint röpke hal a tengerekben;
Vagy mint csoportos madarak
Föl-föltreppenve, szállanak.

Órjás szemekben hull e zápor,
Lenn táncol órjás buborék;
Félkörben az öngyilkos tábor
Zúg fel s le, mint malomkerék;
A Duna győzi s adja még.

Néz a fiú... nem látja többé,
Elméje bódult, szeme vak;
De, amint sűrűbbé, sűrűbbé
Nő a veszélyes forgatag:
Megérzi sodrát, hogy ragad.

S nincs ellenállás e viharnak, –
Széttörni e varázsgyűrűt
Nincsen hatalma földi karnak. –
Mire az óra *egyét* üt:
Üres a híd, – csend mindenütt.

(1877)

Forrás: www.aok.pte.hu

Az MTA Kutatóhely pályázatának nyertesei

A Magyar Tudományos Akadémia Kutatóhely pályázatán karunkról három kutatócsoport nyert öt évre szóló támogatást:

dr. Reglődi Dóra új kutatócsoportja a „Hipofízis adenilát cikláz aktiváló polipeptid protektív hatásainak vizsgálata” című témában,

dr. Dóczi Tamás kutatócsoportja az „Idegrendszeri kórmechanizmusok vizsgálata nagy térerejű MR képalkotással” című témában,

dr. Sümegi Balázs kutatócsoportja „A mitokondriumok szerepe gén expressziók szabályozásában és betegségek kialakulásában” című témában kapott támogatást.

SAJTÓSZEMLE

Új Dunántúli Napló 2017. március 23.

Dr. Dóczi Tamás professzor az idegsebészet múltjáról és jövőjéről

Klinikai sebészi, kutatói, oktatói munkájáért az ország legmagasabb tudományos elismerését, a Széchenyi-díjat vehette át március 15-én dr. Dóczi Tamás, a PTE idegsebész professzora.

– **A kitüntetés több szakmai tevékenységének is szól. De úgy szíve mélyén sebész, kutató vagy tanár elsősorban?**

– Én klinikai orvos vagyok. Akadnak kutatási eredményeim is, de azok inkább csak intellektuális játékok.

– **Milyen heti rendet jelent ez?**

– Négy napon át a műtőben vagyok, egy napot pedig a járőrteg-rendelésen, az ambulancián töltök.

– **Az embereknek az idegsebészet az egyik legfélelmetesebb orvosi tevékenység. Miben tudnak a leghatékonyabban segíteni az agy- és gerincműtétek?**

– Úgy látom, a legsúlyosabb betegség mindenkinek az, amivel éppen meg kell birkóznia. Akinek belemegy egy szilánk a szemébe, az a szemészettől tart a legjobban. Vagy vegyük a pszichiátriát, az a „szoftverhiba” legalább olyan rossz, mintha az agyban kell sebészeti úton beavatkozni. Amit pedig mi napjainkban leginkább eredményesen műteni tudunk: a daganatok, fejlődési rendellenességek és a gyulladások.

– **Mennyivel jobbak a mai orvosi technikával az idegsebészeti műtéti esélyek?**

– Körülbelül annyival, mint amivel jobb egy Zsigulinál a BMW 3-as.

– **Aktív szerepet vállalt a pécsi Diagnosztikai Központ létrehozásában. Miért?**

– Mert a háromdimenziós képalkotás rendkívül fontos minden betegség feltárásában. Másrészt haladnunk kell a technikai fejlődéssel, hiszen most az informatika robbanásszerű változását éljük. Ha csak az idegsebészetet nézzük, ott is egyre precízebb a diagnosztika, no és minden automatizálódik.

– **Mi vezette erre a pályára? Igaz, hogy kezdetben a matematikával is kacérkodott?**

London, Zürich

Dr. Dóczi Tamás 1949-ben született Szegeden. A Szegedi Orvostudományi Egyetemen diplomázott és szerzett sebész szakképzést, majd idegsebészetből is szakvizgázott. A londoni National Hospitalban volt rezidens, a zürichi egyetem idegsebészeti klinikáján lett docens és klinikai orvos. 1992–2014 között a PTE Idegsebészeti Klinikájának igazgatója volt, 2015-től a professzora. Az MTA rendes tagja, több nemzetközi szervezetben vezető szerepet tölt be. Felesége gyermekorvos, Réka lányuk (39) Milánóban bankjogász, fiuk, Tamás (36) gyógyszerészművek egy gyógyszergyárban.

– Az egyetemen vendéghallgatóként valóban foglalkoztam matematikával, de nem voltam benne igazán tehetséges. Orvos lettem, a bátyám pedig geológus, mondhatni szülői indíttatásra. Apám ugyanis Németországban, a hadifogolytáborban azt látta, hogy a háború után az amerikaiak első nap a geológusok, a másodikon pedig az orvosok iránt érdeklődtek, hogy vinnék őket magukkal a tengerentúlra.

– **Nem bánta meg? Újra csak idegsebész lenne?**

– Az emberben munkálkodik a kalandvágy. Ha ilyen lehetőség adódna, valószínűleg egész mást választanék, mondjuk például a könyvkiadást.

– **Befutott orvos volt Svájcban, mi hozta mégis haza?**

– Akkoriban úgy gondoltam, jóval hamarabb felzárkózunk majd Európához, továbbá úgy éreztem, az ember anyanyelvi szinten hatékonyabban, felszabadultabban képes dolgozni.

– **Hogy vezet le egy akadémikus idegsebész?**

– Sokáig futottam, teniszeztem, egykor pedig versenyszerűen kajakoztam. Mindebből az utóbbi maradt meg napjainkra, időnként még most is beülök a hajóba.

Mészáros B. Endre

A Széchenyi-díj

Az Országgyűlés 1990. január 25-én döntött arról, hogy a korábbi Állami Díj helyett Széchenyi-díj adományozható annak, „aki a tudományok, a műszaki alkotások, a kutatás, a műszaki fejlesztés, a gyógyítás, az oktatás-nevelés terén kivételesen magas színvonalú, példaértékű, nemzetközileg is elismert eredményt ér el”. Az elismerést először 1990-ben ítelték oda.

A díjat a köztársasági elnök adományozza, és ünnepélyes keretek között, a március 15-i nemzeti ünnep alkalmából ő is adja át. A díjra javasolt személyekre az e célra létrehozott bizottság ajánlása alapján a kormány tesz előterjesztést a köztársasági elnöknek.

A Széchenyi-díj a Kossuth Díjjal egyenrangú kitüntetés.

(Forrás: Internet)



Forrás: pte.hu

Útjára indult a PTE jubileumi mozdony!

A Nyugati pályaudvaron mutatták be az első magyar egyetem alapításának 650. évfordulója előtt tisztelő mozdonyt.

Dr. Hoppál Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára, **Csépe András**, a MÁV-START Zrt. vezérigazgatója és **dr. Bódis József**, a PTE rektora által tartott sajtótájékoztatón elhangzott, hogy színes programokkal készülnek Magyarország első egyeteme jubileumi évében, melyek a tudományos konferenciáktól a világszínvonalú hangversenyig igen széles palettán szolgálhatják a hazai felsőoktatás és a magyar kultúra népszerűsítését.

Az Országgyűlés tavaly döntött arról, hogy a pécsi egyetem alapításának 650 éves jubileuma alkalmából szeptember 1-jét a Magyar Felsőoktatás Napjává, az 1367-es pécsi egyetemalapítás emléknapjává nyilvánítja. Az indoklás szerint mindez nagyban elősegíti a magyar felsőoktatás történelmi korokon átívelő nemzetközi úttörő szerepének hangsúlyozását, így a magyar tudomány eredményei, a magyar felsőoktatás nemzeti örökséggé válnak.

Annak érdekében, hogy a kerek évforduló híre az ország minél több pontjára eljusson, a MÁV-START és a Pécsi Tudományegyetem közösen díszített fel egy, az egyetemalapítók, így V. Orbán pápa, Nagy Lajos király és Vilmos püspök számára emléket állító mozdonyt. A Siemens Taurus típusú jármű 2018. szeptember 1-ig viseli majd „ünnepi ruháját”, és addig hazánk és Ausztria vasútvonalán mintegy 340 ezer kilométert tesz majd meg, ami annyi, mintha nyolc és félszer megkerülné a Földet. A két intézmény együttműködése nem újkeletű, hiszen már 2014 őszétől a Budapest és Pécs között közlekedő egyik InterCity-járat PTE IC néven szállítja az utasokat.

A sajtótájékoztatóval egybekötött mozdonyavatáson **Bódis József**, a Pécsi Tudományegyetem rektora elmondta, hogy szeretnék méltó módon kifejezni tiszteletüket az egyetem alapítói előtt, és ennek érdekében számos színvonalas programmal készülnek a szervezők, nemcsak az alapítás napjára, tehát szeptember elsejére koncentráltan, hanem egész évben. A teljesség igénye nélkül a jubileumi ünnepségsorozat keretében már zajlik a Nemzetközi Tavasz, amely szá-



mos távoli ország kultúrájával ismerteti meg az érdeklődőket, Pécsen rendezik meg a Magna Charta Observatory nemzetközi rektori konferenciát és a Magyarok II. Kulturális Világtalálkozóját, de a Nemzeti Agykutatási Program zárókonferenciájának is Pécs ad majd otthont.

A fiatalok számára kiemelt esemény lesz a jubileum által áthatott Pécsi Egyetemi Napok, valamint az EFOTT, amelyet ugyan Velencén rendeznek, de a Pécsi Tudományegyetem lesz a hivatalos házigazda. Szeptember elsején a várossal és az egyházmegyével közös díszünnepség részeként avatják majd fel az egyetemalapító Vilmos püspök és Nagy Lajos király szoborkompozícióját, de a művészet kedvelői további élményekkel gazdagodhatnak: a PTE Művészeti Kara egy Ünnepi Oratóriummal, míg a Janus Egyetemi Színház egy Janus Pannonius életéről szóló korhű színdarabbal készül a jubileumra. A részletes programról a www.jubileum.pte.hu oldalon érhető el.

A sajtótájékoztatót felidézheték a jelenlévők a XIV. századot, a PTE Táncegyüttes tagjai ugyanis korhű ruhában középkori táncot adtak elő, az 1367 tájkán ismert, és szakértők szerint akkoriban népszerű zenére.

Fotó: Csontos Szabolcs, UnivPécs

